

**Střední škola manažerská a zdravotnická
a
Vyšší odborná škola zdravotnická s. r. o.
Slovácká 1a, 690 02 Břeclav**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM (ŠVP)

PRAKTICKÁ SESTRA

53-41-M/03 Praktická sestra

Kód a název vzdělávacího oboru:
Stupeň vzdělání:
Délka a forma studia:
Platnost ŠVP:

53-41-M/03 Praktická sestra
střední s maturitní zkouškou
čtyřleté denní
od 1. 9. 2019

Ředitelka školy:
Koordinátorka ŠVP:
Telefon/fax:
www:
email:

Ing. Šárka Kamenská
Ing. Šárka Kamenská
519 326 067
www.mzbv.cz
ssoss.breclav@post.cz

Zřizovatel školy:
IČO:

právnícká osoba
25 315 811

Název ŠVP:	Praktická sestra
Kód a název vzdělávacího oboru:	53-41-M/03 Praktická sestra
Dosažený stupeň vzdělání:	střední s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2019

1. Profil absolventa

1.1. Výsledky vzdělávání

Vzdělávací program vymezuje vytváření předpokladů pro získání středoškolského vzdělání s maturitní zkouškou a odbornou zdravotnickou kvalifikací.

Žák je připraven zastávat pracovní pozici na úrovni středního zdravotnického pracovníka. Důraz je kladen na samostatné a iniciativní řešení úkolů, pohotové rozhodování, organizační schopnosti, komunikaci v jednom cizím jazyce, práci s počítači. Praktická část se organizuje formou odborné praxe.

1.2. Uplatnění absolventa v praxi

Absolvent je způsobilý vykonávat povolání praktická sestra v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů

Po ukončení studia a úspěšném vykonání maturitní zkoušky je absolvent/ka připraven/a k výkonu práce středního zdravotnického pracovníka. Má uplatnění ve zdravotnických zařízeních lůžkového i ambulantiho typu a při poskytování komunitní nebo domácí zdravotní péče i jako zdravotnický pracovník v zařízeních sociálních služeb, zejména v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních geriatrické péče a v zařízeních hospicové a respitní péče.

Absolvent/ka je připraven/a pro týmovou práci při preventivních, diagnostických, léčebných a ošetrovatelských činnostech u dětí i dospělých v rozsahu své odborné způsobilosti. Tyto činnosti vykonává pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, porodní asistentky nebo lékaře.

Absolvent/ka získá nejen potřebné odborné vědomosti, dovednosti a návyky, ale také dostatečné všeobecné vzdělání a dovednosti důležité pro další studium na vysoké škole nebo na vyšší odborné škole se zdravotním nebo sociálním zaměřením.

1.3. Kompetence absolventa

Záměrem vzdělávacího programu Praktická sestra je připravit žáky na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Vzdělání směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili, případně posílili klíčové a odborné kompetence.

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou obecně použitelné a přenosné postoje, návyky a způsoby jednání, které se osvojují při výuce různého obsahu učiva po celou dobu studia a prolínají v různé míře do všech předmětů – odborných i všeobecných. Jejich rozvíjení je záležitostí celého pedagogického kolektivu.

Přispívají ke zvýšení schopnosti absolventa přijímat nové podněty a adaptovat se na změny v oboru, na měnící se pracovní podmínky i změny v občanské společnosti a k celoživotnímu vzdělávání, a tím k dlouhodobému uplatnění na trhu práce

Výuka v jednotlivých ročnících směřuje k tomu, aby po jejich ukončení byl absolvent připraven:

Kompetence k učení

- efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- Dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii; –
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování; – dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat
- být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých;

- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika);
- vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si (v rámci plurality a multikulturního soužití) vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

- Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:
  - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
  - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
  - vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
  - navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;

- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Odborné kompetence

Odborné kompetence jsou stanoveny podle vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů

Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče

- poskytovat ošetrovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy;
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin;
- provádět komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže;
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin pečovat o vyprazdňování;
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury;
- provádět sociální aktivizaci zejména v rámci péče o seniory;
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;
- vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí;
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetrovatelství včetně metod bazální stimulace;
- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péči o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku);
- ošetrovat periferní žilní vstupy;
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemístováním a propuštěním pacientů;
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta;
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých prostředků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby;
- vykonávat činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků;
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy;
- provádět zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracovat s informačním systémem pracoviště;
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů;
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe;
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika; zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce;
- spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace, poskytnout neodkladnou první pomoc;
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení.

Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče.

- podávat léčivé přípravky s výjimkou radiofarmak v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb., odst. 2 a), ve znění pozdějších předpisů,
- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost;

- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii, odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál;
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve;
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie;
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentárky.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. pacientů, klientů, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s přístroji a u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znát systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb

- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména pracoviště, tj. zdravotnického nebo sociálního zařízení;
- dodržovat stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbát na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb, zohledňovat požadavky pacientů a jiných klientů.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) také možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařit s finančními prostředky;
- nakládat se zdravotnickými prostředky i materiálem, energiemi, odpady, vodou a jinými pracovními prostředky ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

1.4. Způsob ukončování vzdělání

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o dosažení středního vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce. Obsah a organizace maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a vyhláškou o ukončování studia ve středních školách. Stupeň dosaženého vzdělání je střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou.

Skladba maturitní zkoušky je stanovena ředitelkou školy a je uveřejněna ve Školním řádu.

Společná část maturitní zkoušky:

1. Český jazyk a literatura
2. Anglický jazyk nebo Matematika

Profilová část

1. Český jazyk a literatura
2. Anglický jazyk - jen pokud ve státní části zvolen
3. Ošetřovatelství
4. Psychologie a komunikace
5. Praktická zkouška z odborných předmětů

Dosažený stupeň vzdělání:

- střední vzdělání s maturitní zkouškou
- kvalifikační úroveň EQF 4

Název ŠVP:	Praktická sestra
Kód a název vzdělávacího oboru:	53-41-M/03 Praktická sestra
Dosažený stupeň vzdělání:	střední s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2019

2. Charakteristika školního vzdělávacího programu

2.1. Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

ŠVP Praktická sestra je určen pro žáky a další uchazeče, kteří splnili povinnou školní docházku a podmínky přijímacího řízení.

Podmínky přijímacího řízení

Přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a prováděcími předpisy.

Zdravotní způsobilost

Na přihlášce ke studiu je nutné potvrzení lékaře o **zdravotní způsobilosti** žáka ke studiu (dle §3odst.5, zák.č. 561/2004).

Posouzení zdravotního stavu provádí příslušný registrující dorostový lékař.

Při výběru vzdělávacího programu Praktická sestra nejsou zdravotně způsobilí uchazeči, kteří trpí zejména:

- prognosticky závažnými onemocněními podpůrného a pohybového aparátu znemožňující zátěž páteře a trupu
- prognosticky závažnými onemocněními, které omezují funkce končetin a vedou k poruše jemné motoriky
- prognosticky závažnými chronickými nemocemi dýchacích cest a plic, kůže a spojivek včetně alergických onemocnění
- prognosticky závažnými nemocemi srdce a oběhové soustavy vylučujícími středně velkou zátěž
- prognosticky závažnými poruchami imunity
- prognosticky závažnými a nekompenzovanými formami epilepsie a kolapsovými stavy
- prognosticky závažnými nemocemi oka, která znemožňují zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny
- prognosticky závažnými poruchami vidění a barvocitu
- závažnými duševními nemocemi a poruchami chování a psychopatologickými rysy osobnosti
- prokázaným sklonem k abúzu návykových látek a alkoholu

Součástí formuláře o zdravotní způsobilosti je potvrzení o očkování proti virové hepatitidě typu B.

Kritéria přijímacího řízení:

Výsledky jednotné přijímací zkoušky

Jednotná zkouška se skládá z písemného testu z Českého jazyka a literatury (dále jen ČJL) a písemného testu z Matematiky (dále jen MAT). Písemné testy vychází z platných pedagogických dokumentů, tj z Rámcového vzdělávacího programu pro základní školy.

Maximální počet bodů, které žák může získat z ČJL je **50**.

Maximální počet bodů, které žák může získat z MAT je **50**.

Uchazeč se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP): obsah přijímacích zkoušek je stejný, uchazeč má nárok na podpůrná opatření v souladu s doporučením školského poradenského zařízení, které předá společně s přihláškou ke studiu. Uchazeč – cizinec: podle §20 odst. 4 školského zákona, nekoná zkoušku z ČJL.

Maximální počet bodů získaných v přijímacím řízení (100%)		100
Jednotná přijímací zkouška (66,67%)	ČJL	50
	MAT	50
Hodnocení na vysvědčení (33,33%)	1. pololetí 9. ročníku	50

Při rovnosti pořadí bodů rozhoduje (ve stanoveném pořadí):

- Výsledky celkového hodnocení testu z ČJL
- Výsledky celkového hodnocení testu z MAT
- Výsledky celkového hodnocení na vysvědčení za 1. pololetí 9. třídy ZŠ
- Známka z anglického jazyka na vysvědčení za 1. pololetí 9. třídy ZŠ

2.2. Pojetí vzdělávacího programu

Škola vychovává samostatné občany státu a vzhledem k jejich budoucí profesi klade důraz na jejich odpovědnost, čestnost, důslednost, pracovitost, přesnost, soustavnost a podnikavost. Naši žáci jsou cílevědomě připravováni na týmovou práci a na vytváření dobrých mezilidských vztahů, na další studium na vysokých školách, vyšších odborných školách a na uplatnění v praxi včetně práce a života po vstupu naší země do EU.

Vedle výchovně vzdělávacího procesu škola věnuje pozornost komplexnímu působení na osobnost žáka, na jeho schopnost stanovit si hodnotový žebříček, rozvíjet osobní záliby, kulturní činnost a sportovní činnost.

Záměrem vzdělávání je připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák v přiměřené míře naplnil čtyři základní cíle vzdělávání, tj. učit se poznávat, učit se pracovat a jednat, učit se být a učit se žít společně.

Absolventi mají znalosti, které jsou v současnosti potřebné pro další studium a uplatnění na trhu práce. Škola připravuje odborné pracovníky pro výkon širokého spektra činností a i pro další vzdělávání. Cílem studia je vybavit žáky kompetencemi nezbytnými pro profesní uplatnění a celoživotní vzdělávání.

Vzdělávací program vychází z Rámcově vzdělávacího programu pro vzdělávací program Praktická sestra. Celková koncepce školního vzdělávacího programu vychází z potřeb budoucích zaměstnavatelů a sociálních partnerů školy. Rozšířeny jsou zejména oblasti odborných zdravotnických předmětů, psychologie a komunikace a jazykových znalostí

Při výuce jednotlivých předmětů se uplatňují vazby na související učivo jiných předmětů formou mezipředmětových vztahů a žáci si osvojí učivo ve vzájemných souvislostech prostřednictvím průřezových témat.

Žáci jsou vedeni k odpovědnému, samostatnému a iniciativnímu jednání nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu celku. Učí se jednat v souladu se zásadami společenského chování a uplatňování demokratických hodnot občanského života.

Klíčové kompetence si žáci osvojují během celého studia.

Kompetence k učení - žáci jsou vedeni k získávání pozitivního vztahu k učení a vzdělávání, osvojují si různé techniky učení, uplatňují rozličné metody práce s textem, využívají různé informační zdroje a získávají přehled o možnostech dalšího vzdělávání ve zvoleném oboru.

Kompetence k řešení problémů - žáci jsou vedeni k osvojení technik, které vedou k rozpoznání problému, nalezení různých alternativ řešení a k jejich ověření v praxi.

Komunikativní kompetence - vzhledem k potřebnosti komunikativních dovedností při výkonu zdravotnického povolání je tato kompetence posilována v řadě odborných i všeobecně vzdělávacích předmětů i v rámci mimoškolních aktivit. Žáci jsou vedeni k srozumitelné ústní prezentaci svých myšlenek, názorů a postojů, účastní se diskuzí, během kterých dovedou vystupovat kultivovaně a ohleduplně. Při komunikaci ve zdravotnickém prostředí rozumí a užívají odbornou latinskou terminologii a prostředky vyjadřující pozitivní vztah k pacientovi. Žáci ovládají jeden světový jazyk (jazyk anglický).

Personální a sociální kompetence - v této oblasti jsou žáci připraveni pro samostatnou i týmovou práci, jsou schopni řešit sociální i ekonomické záležitosti a jsou připraveni konkurovat na trhu práce soustavným celoživotním vzděláváním.

Digitální kompetence - žáci jsou vedeni k využívání různých zdrojů informací a k jejich efektivnímu uplatnění. Zároveň jsou připraveni k ověřování jejich pravdivosti a ke kritickému vyhodnocování informací. Žáci pracují s osobním počítačem a jeho základním programovým vybavením a jejich počítačová gramotnost je v průběhu výuky zvyšována.

Odborné kompetence - tyto kompetence žáci získávají v odborných předmětech a v rámci odborné praxe v přirozených podmínkách zdravotnického zařízení. Důraz je kladen na činnosti v oblasti základní ošetrovatelské péče (hygienická péče o pacienta, měření fyziologických funkcí...), dále na ošetrovatelské výkony prováděné pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky nebo lékaře (podávání léčebných přípravků, ošetřování ran...), na práci se zdravotnickou dokumentací. Žák cíleně dodržuje pravidla BOZP a PO a usiluje o co nejvyšší kvalitu své práce.

2.3. Metody a formy výuky

Ve vyučovacích hodinách všeobecných a odborných předmětů je základem slovní výklad učitele, doplněný o metody individuálního, skupinového, týmového a projektového vyučování.

Výuka je přiměřeně doplňována seminárními pracemi žáků, ve vyšších ročnících zpracovanými projekty spojenými s prezentací.

V oblasti odborného vzdělávání je kladen důraz na dostatečné praktické procvičení ošetrovatelských výkonů, edukačních postupů a komunikativních dovedností žáků.

Důraz je kladen na rozvoj kompetencí k učení, k řešení problému a kompetencí komunikativních. Své odborné kompetence si žáci posilují v rámci odborné praxe, která je nedílnou součástí vzdělávacího procesu. Během ní žáci získávají poznatky na základě samostatného pozorování ošetrovatelské praxe.

Metody a postupy výuky se vyvíjejí v závislosti na úrovni žáků, nových poznatcích pedagogické vědy a reakci sociálních partnerů.

V každém případě je uplatňován individuální přístup k žákům, který respektuje jejich individuální vlohly a potřeby a snaží se o jejich rozvoj.

Cílem metod je zaujmout žáky, podnítit jejich aktivitu a angažovanost, vzájemnou spolupráci, usnadnit procesy učení, poskytnout prostor pro individuální tvořivost, rozvíjet u žáků jejich samostatnost a vlastní zodpovědnost, komunikativní, personální a interpersonální kompetence, které jim usnadní rozhodování v pracovních lidských problémech.

Projektová výuka dále umožní žákům induktivními, deduktivními a analogickými postupy hledat fakta, odhalovat vztahy mezi poznatky různých vyučovacích předmětů a získávat nové poznatky v rámci průřezových témat.

Žáci s *potřebou podpůrných opatření* nebo žáci s *odlišným kulturním prostředím* mají právo, aby k nim bylo dle možností školy přihlíženo. Třídní učitel žáka spolupracuje s rodiči, výchovným poradcem školy, vedením školy, ostatními učiteli žáka popř. pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálním pedagogickým centrem. Obsah, formy a metody jsou využívány s ohledem na vzdělávací potřeby a možnosti žáka, jsou vytvářeny nezbytné podmínky pro naplnění cílů Školního vzdělávacího programu a je jim poskytována poradenská pomoc. Tito žáci mají právo bezplatně užívat při vzdělávání speciální didaktické a kompenzační učební pomůcky poskytované školou a mají právo na bezplatné zapůjčení potřebných učebnic a učebních textů, pokud o to požádají. Škola vytváří podmínky pro rozvoj *nadaných žáků a cizinců*.

Rozdělení hodin ve vyučovacích předmětech je v pravomoci ředitelky školy a je v souladu s požadavky BOZP a předpisy MŠMT k dělení tříd. Dělení do skupin probíhá zpravidla ve výuce cizích jazyků, informační technologie, ošetřovatelství a ošetřování nemocných.

Mezipředmětová výuka se provádí zejména v závěrečném ročníku a tvoří základ pro pochopení provázanosti odborných zdravotnických předmětů. Získané odborné kompetence využijí žáci při praktické maturitní zkoušce a dále pak v praxi.

V průběhu školního roku jsou do výuky zařazovány *jednorázové akce – tematické poznávací pobyty, besedy, soutěže, exkurze apod.*, které tvoří nedílnou součást výchovně vzdělávacího profilu školy. Dotváří podobu školy, nabízí žákům možnost rozvoje kompetencí komunikativních, sociálních i občanských. Důležité je, že žáci se podílí na organizaci jednotlivých akcí.

2. 4. Organizace výuky

Výuka žáků probíhá v kmenových třídách a v odborných učebnách – odborná učebna pro výuku odborných zdravotnických předmětů, jazyková učebna, učebna IT, tělocvična (škola nemá vlastní tělocvičnu, má uzavřenu dohodu na využití tělocvičny s jinou školou).

Organizace výuky se řídí rozvrhem, který je uveřejněn na nástěnce ve vestibulu školy a na webových stránkách školy. Zde jsou vždy s předstihem uveřejněny i aktuální změny rozvrhu.

Výuka je zajištěna aprobovanými pedagogickými pracovníky a pracovníky z praxe (psychologie a komunikace, ošetřování nemocných).

Jednorázové akce (besedy, exkurze, soutěže) jsou realizovány v rámci daného předmětu (jsou součástí učebního plánu pro daný předmět nebo jsou čerpány z časové rezervy).

Škola každoročně sestavuje roční plán školy (časový harmonogram), plán výchovného poradce a metodika prevence a ICT plán.

2.4.1. Odborná praxe

Žáci 3. ročníku absolvují povinnou souvislou odbornou praxi v délce 4 týdnů (20 pracovních dnů).

Slouží k naplnění obsahu a cílů některých průřezových témat, ale i využití teoretické části výuky v podmínkách nemocničního oddělení.

Cílem praxe je naučit žáky aplikovat získané odborné vědomosti, dovednosti a návyky a začlenit se do ošetřovatelského týmu. Praxe významně přispívá k rozšiřování komunikativních dovedností a k rozvoji kompetencí k řešení problémů.

Žáci v průběhu odborné praxe provádějí činnosti v rámci svých odborných kompetencí, které jsou stanoveny Zákonem o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů a Vyhláškou o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků.

Odborná praxe se uskutečňuje na základě smluvního vztahu mezi školou a zdravotnickým zařízením. Smlouva stanoví podmínky a obsah odborné praxe a je každoročně obnovována.

Žáci jsou poučeni o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a o pravidlech chování na odborné praxi. Žáci pracují individuálně pod odborným dohledem všeobecné sestry zpravidla na interních, chirurgických a rehabilitačních pracovištích nemocnice Břeclav. Praxe probíhá v ranních a odpoledních směnách.

Účast žáků na odborné praxi potvrzuje staniční nebo směnová sestra ošetrovací jednotky do Karty docházky žáka. Během praxe žák zpracovává dvě kazuistiky vybraných pacientů z interního a chirurgického oboru dle předem stanovených kritérií. Obě práce je žák povinen odevzdat ve stanoveném termínu po návratu z praxe. Součástí hodnocení je také hodnotící dotazník pro sestry, který přináší zpětnou vazbu o práci a dodržování pravidel žáků na odborné praxi.

Shrnutí kritérií pro hodnocení předmětu odborná praxe:

- docházka (minimálně 85% účast na odborné praxi)
- úroveň zpracování kazuistik dle předem stanovených požadavků
- informace z hodnotícího dotazníku pro sestry

Odborná praxe je hodnocena na konci druhého pololetí 3. ročníku známkou v ročníkovém vysvědčení.

2.4.2. Další vzdělávací aktivity

Žáci se zúčastní vzdělávacích aktivit pořádaných školou (školní kolo) nebo jinou vzdělávací institucí (okresní a krajské kolo).

Matematická soutěž: účastní se žáci všech ročníků a vzdělávacích programů.

Olympiáda z českého jazyka: probíhá formou zadaného rozboru textu a slohové práce na dané téma.

Olympiáda z anglického jazyka: obsahuje poslechovou a konverzační část.

Kariérové poradenství: ve spolupráci s výchovnou poradkyní, ÚP, PPP, dny otevřených dveří na VŠ, besedy s pracovníky VŠ a ÚP o pomaturitním vzdělávání a praxi.

Prevence sociálně-patologických jevů: účast na besedách a přednáškách s tematikou prevence kriminality, kouření a užívání drog, zvyšování právního vědomí a dalších témat podle aktuálních potřeb školy, autoevaluace a evaluace školy, účast v soutěži k Mezinárodnímu nekuřáckému dni

Sportovní aktivity: reprezentace žáků celé školy na sportovních soutěžích dle jejich zájmu

Exkurze: výstavy a vzdělávací programy v knihovně, galerii a muzeu Břeclav, literárně-historická exkurze do Prahy a Vídně, ekologické programy

Odborné exkurze: jsou zařazeny do výuky odborných předmětů – exkurze na ošetrovací jednotku, transfuzní stanici, centrální sterilizaci, do laboratoří, do Anatomického muzea prof. Žlábka při LF MU Brno

Kulturní akce: filmová a divadelní představení v rámci výuky českého jazyka a cizích jazyků, divadelní představení ve večerních hodinách.

Prezentační akce: prezentace školy na veletrzích vzdělávání, dnech otevřených dveří naší školy a na základních školách.

Vzdělávací projekty: projekty spolufinancované evropským sociálním fondem EU a státním rozpočtem ČR

Charitativní akce: žáci školy i při organizaci charitativních sbírek na podporu veřejně prospěšných a neziskových organizací dle aktuální nabídky ze strany pořadatelů a možností školy.

2.5. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše škola je otevřena i žákům s potřebou podpůrných opatření a žákům mimořádně nadaným. Dlouhodobě spolupracujeme s odborným pedagogickým zařízením – pedagogicko-psychologickou poradnou v Břeclavi.

Ve spolupráci učitelů, rodičů a pedagogicko-psychologické poradny vytváříme žákům podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování speciálních potřeb. Na základě odborné diagnostiky plánujeme, konzultujeme a využíváme vhodné metody a postupy výuky.

Žáky spotřebou podpůrných opatření a žáky nadané integrujeme do běžných tříd.

V případě požadavku na zohlednění dysfunkce je nezbytné předložit doporučení Pedagogicko-psychologické poradny, které bude zohledněno.

Na základě odborného posudku těmto žákům sestavujeme individuální plány. Na jejich sestavení se podílí třídní učitelé a vyučující daných předmětů ve spolupráci se zákonnými zástupci.

Při vzdělávání vycházíme z konkrétního zjištění a popisu speciálních vzdělávacích potřeb a možností žáků. Uvědomujeme si, že se žáci jako jednotlivci ve svých potřebách a možnostech liší, proto vyučujeme formou individualizace a diferenciací vzdělávání. Podporujeme žáky a jejich rozvoj, motivujeme je k dalším krokům a povzbuzujeme při jejich pokrocích.

Škola žákům s odlišnými životními podmínkami a z odlišného kulturního prostředí pomáhá se orientovat a získávat dotace a příspěvky z grantů a projektů, které jsou zaměřeny na tyto žáky. Těmto žákům je také nabízeno bezplatné půjčení potřebných učebnic a pomůcek.

Ve vyučovacích hodinách se zaměřujeme také na práci a individuální přístup k žákům talentovaných a nadaných. Pro tyto žáky připravujeme nadstavbové učivo, které je rozvíjí a odpovídá úrovni jejich nadání, zapojujeme je aktivně do výuky (pomoc spolužákům, podílení se na vyučovací jednotce, zapojování do vedoucích rolí ve skupině apod.), motivujeme je k účasti v soutěžích.

2.5.1. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření¹. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (ŠZ) Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření **prvního stupně** lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření **druhého až pátého stupně** může škola nebo školské zařízení uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.² (dále jen vyhláška). Různé druhy nebo stupně podpůrných opatření lze kombinovat za podmínek daných ŠZ a vyhláškou.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP a IVP zpracovává škola.

Při poskytování podpůrných opatření je může být zohledněn také § 67 odst. 2 ŠZ, který uvádí, že ředitelka školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. Tzn., že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů (tj. příslušných cvičení, odborného výcviku, učební a odborné praxe) nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených příslušným RVP a ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí maturitní zkoušky. V případě potřeby škola nabídne žákovi taková podpůrná opatření, která mu umožní zvládnout odborné vzdělávání v celém rozsahu a úspěšně vykonat maturitní zkoušku (úpravu podmínek maturitní zkoušky pro žáky

se SVP stanoví příslušné prováděcí předpisy vč. vyhlášky č. 27/2016 Sb.). Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka, popř. s jinými institucemi, jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání (tato nabídka je učiněna žákovi včas, jakmile škola zjistí závažné překážky ke vzdělávání žáka v daném oboru vzdělání).

Nezbytným předpokladem pro přijetí ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělání v jednotlivých oborech je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání na střední škole. Požadavky na zdravotní způsobilost uchazečů o vzdělávání na střední škole jsou stanoveny v příloze k Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická intervence³ nebo pedagogická intervence⁴. Počet vyučovacíh hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 k vyhlášce. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována nad rámec časové dotace stanovené RVP.

Podle potřeb žáků lze zvolit odlišnou délku vyučovací hodiny, pokud to umožňuje RVP (§ 26 odst. 1b) ŠZ). Ve výjimečných případech může ředitelka školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky (§ 16 odst. 2b) ŠZ).

2.5.2 Vzdělávání nadaných žáků

V souladu se zněním ŠZ § 17 je povinností škol a školských zařízení vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka by měla podněcovat rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání a být zaměřena na to, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a rozvíjet.

Za nadaného žáka se podle § 27 odst. 1 vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za žáka mimořádně nadaného se pak považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech (§ 27 odst. 2 vyhlášky).

Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Jestliže se u žáka projevuje vyhraněný typ nadání (v oblasti pohybové, umělecké, manuální), vyjadřuje se ŠPZ zejména ke specifickým jeho osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, zatímco míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru. Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělávání podle IVP nebo ho přeradit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (§ 17 odst. 3 ŠZ; § 28 – § 31 vyhlášky).

Nadání, případně mimořádné nadání žáka se může projevit i v jiných než uměleckých oborech vzdělání. Může se jednat například o nadání vztahující se k výkonům speciálních manuálních nebo kognitivních činností, které žák v základním vzdělávání nevykonával, protože zde nebyly předmětem, resp. obsahem vzdělávání, a tento typ nadání tudíž nemohl být u žáka identifikován. Mohou to být i žáci vysoce motivovaní ke studiu daného oboru a povolání nebo příslušné technické aj. oblasti vědy a techniky. Je žádoucí věnovat těmto žákům zvýšenou pozornost a využívat pro rozvoj jejich nadání také podpůrná opatření vymezená pro vzdělávání těchto žáků ŠZ a vyhláškou. Jedná se nejen o vzdělávání podle IVP u žáků s diagnostikovaným mimořádným nadáním, ale také o možnost rozšířit obsah vzdělávání, popř. i výstupy vzdělávání, nad RVP a ŠVP, vytvářet skupiny nadaných žáků z různých ročníků, umožnit žákům účastnit se výuky ve vyšším ročníku, popř. se paralelně vzdělávat formou stáží na jiné škole včetně VOŠ (popř. na vysoké škole) nebo na odborných pracovištích, účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí (např. v rámci programu ERASMUS+), zapojovat je do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.

2.5.3. Systém péče o žáky se SVP a žáky nadané

Naše škola je otevřena žákům s potřebou podpůrných opatření a žákům mimořádně nadaným.

Ve škole je zřízeno školní poradenské pracoviště (ŠPP). Každoročně je vytvářen program ŠPP, který obsahuje specifikaci standardních činností, časovou dostupnost, údaje o práci s informacemi a důvěrnými daty. Program je každoročně aktualizován a je schválen ředitelkou školy.

Vedoucím ŠPP je výchovná poradkyně. Komplexně se věnuje vzdělávání žáků se SVP, sleduje využívání a vyhodnocování poskytovaných podpůrných opatření, komunikuje se ŠPZ, žáky a rodiči nezletilých žáků, s dalšími pracovníky školy (např. s učiteli příslušných vyučovacích předmětů, třídními učiteli, ředitelkou školy), popř. s dalšími institucemi (§ 10 a § 11 vyhlášky). Výchovná poradkyně také odpovídá za spolupráci se ŠPZ v případě poskytování podpůrných opatření druhého a vyšších stupňů a za péči o nadané a mimořádně nadané žáky.

Jako škola dlouhodobě spolupracujeme s odborným pedagogickým zařízením – PPP v Břeclavi a SPC v Brně. Ve spolupráci s učiteli, rodiči a PPP/SPC vytváříme žákům podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování speciálních potřeb.

Žáky s potřebou podpůrných opatření a žáky nadané integrujeme do běžných tříd. Podpůrná opatření pro tyto žáky jsou zařazena podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory pedagogické péče.

Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznaným podpůrným opatřením v rámci plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Na základě odborné diagnostiky plánujeme, konzultujeme a využíváme vhodné metody a organizaci výuky, upravujeme hodnocení žáka, specifikujeme pomůcky a popř. stanovujeme další podpůrná opatření.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání těchto žáků je třeba zejména:

- povzbuzovat žáky při případných neúspěších a posilovat jejich motivaci k učení;
- *respektovat odlišný styl učení;*
- *volit metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi*
- *klást důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu;*
- *respektovat pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů* uplatňovat formativní hodnocení žáků;
- poskytovat pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem k individuálním obtížím jednotlivců;
- věnovat pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě a ve škole;
- spolupracovat s odbornými institucemi, tj. se ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně právní ochrany žáka apod.);
- spolupracovat s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků (jak žáků se SVP při řešení individuálních zdravotních či učebních obtíží žáků, tak s ostatními rodiči) a také se základními školami, ve kterých žáci plnili povinnou školní docházku (zjistit, jaká podpora byla žákovi poskytována na základní škole);
- spolupracovat se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy na povolání (odborného výcviku, učební a odborné praxe) nebo při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů se zdravotním postižením; je vhodné seznámit zaměstnavatele, u něhož se bude realizovat praktická výuka žáků se SVP, a zejména instruktora dané skupiny se specifiky vzdělávání těchto žáků a přístupu k nim;
- realizovat další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků se SVP (i žáků nadaných) a uplatňování adekvátních metod a forem výuky, hodnocení a komunikace s těmito žáky.

Při vzdělávání vycházíme z konkrétního zjištění a popisu speciálních vzdělávacích potřeb a možností žáků.

Uvědomujeme si, že se žáci jako jednotlivci ve svých potřebách a možnostech liší, proto vyučujeme formou individualizace a diferenciací vzdělávání. Podporujeme žáky a jejich rozvoj, motivujeme je k dalším krokům a povzbuzujeme při jejich pokrocích.

Škola žákům s odlišnými životními podmínkami a z odlišného kulturního prostředí pomáhá se orientovat a získávat dotace a příspěvky z grantů a projektů, které jsou zaměřeny na tyto žáky. Těmto žákům je také nabízeno bezplatné půjčení potřebných učebnic a pomůcek.

Ve vyučovacích hodinách se zaměřujeme také na práci a individuální přístup k žákům talentovaným a nadaným. Pro tyto žáky připravujeme nadstavbové učivo, které je rozvíjí a odpovídá úrovni jejich nadání, zapojujeme je aktivně do výuky (pomoc spolužákům, podílení se na vyučovací jednotce, zapojování do vedoucích rolí ve skupině apod.), motivujeme je k účasti v soutěžích.

Žáky s výbornými studijními výsledky odměňujeme prospěchovým stipendiem.

2.5.4. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola volí podpůrná opatření 1. stupně v případě, že žák má při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit změnami v metodách a výukových postupech, v organizaci výuky, úpravami v hodnocení, v začleňování do školní třídy, případně poskytnutí pomůcek.

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje výchovná poradkyně ve spolupráci s třídními učiteli nebo učiteli konkrétního vyučovacím předmětu. PLPP má písemnou podobu, obsahuje popis obtíží, pedagogickou podporu, cíle podpory a způsob vyhodnocování. Školní poradenské pracoviště PLPP aktualizuje a průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou ke stanoveným cílům, v opačném případě změni PLPP nebo doporučí vyšetření ve školském poradenském zařízení.

Před zpracováním PLPP probíhají konzultace s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovit metody práce se žákem, způsob kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovná poradkyně stanoví termín přípravy PLPP a organizuje schůzky s vyučujícími, případně metodikem prevence, se zákonnými zástupci, vedením školy a žákem samotným. Hodnocení žáka bude v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí Školního řádu.

Podpůrná opatření 2. až 5. stupně škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření. Školské poradenské zařízení vyhodnotí poskytování podpůrných opatření ve lhůtě jím stanovené, nejdéle však do 1 roku od vydání doporučení.

2.5.5. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při sestavování individuálního vzdělávacího plánu (IVP) vycházíme z jeho obsahu stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Práce na sestavení IVP jsou zahájeny neprodleně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení, a je sestaven nejpozději do **jednoho měsíce** od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

Vyhotovuje ho výchovná poradkyně za pomoci třídního učitele a ostatních vyučujících na základě podpůrných opatření 2. až 5. stupně přiznaných školským poradenským zařízením.

IVP má písemnou podobu, obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka.

V IVP jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravě očekávaných výstupů ze vzdělávání žáka.

Před jeho zpracováním probíhají konzultace s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovit metody práce se žákem, způsob kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovná poradkyně stanoví termín přípravy IVP a organizuje schůzky s vyučujícími, se zákonnými zástupci, žákem, případně metodikem prevence, vedením školy.

IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Škola ve spolupráce se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně sleduje a nejméně jedenkrát ročně vyhodnotí naplňování IVP.

Výchovná poradkyně zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovná poradkyně po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy, která je zaznamená do školní matriky.

2.5.6. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních nebo sociálních dovednostech nebo jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních nebo sociálních dovednostech.

Zásady práce s nadaným a mimořádně nadaným žákem

- umožnit pracovat rychlejším tempem
- méně procvičovat, umožnit postup dopředu
- náročnější výuka
- nezávislost
- kreativní myšlení
- kontakt s intelektovými vrstevníky
- zkušenostní učení

2.5.7. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáků nadaných a mimořádně nadaných

Plán pedagogické podpory (PLPP) nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem, se zákonnými zástupci žáka, učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, a školním poradenským zařízením.

PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu, obsahuje pedagogickou podporu, její cíle a způsob vyhodnocování. Školní poradenské pracoviště PLPP aktualizuje a průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou ke stanoveným cílům, v opačném případě změní PLPP nebo doporučí vyšetření ve školském poradenském zařízení.

Výchovná poradkyně zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být PLPP prováděn. Výchovná poradkyně po podpisu PLPP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle PLPP ředitelce školy, která je zaznamená do školní matriky.

2.5.8. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáků nadaných a mimořádně nadaných

Při sestavování individuálního vzdělávacího plánu (IVP) vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Individuální vzdělávací plán nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem, s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka a školním poradenským zařízením.

IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci žáka. Výchovná poradkyně zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovná poradkyně po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy, která je zaznamenána do školní matriky.

Při vyhotovení a realizace IVP škola postupuje podle doporučení školského poradenského zařízení. Jako podpůrná opatření pro žáky nadané a mimořádně nadané mohou být v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol

¹ Zákon č. 82/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

² Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

³ Pod pojmem „speciálně pedagogická intervence“ se rozumí zajištění předmětů speciálně pedagogické péče pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod.

⁴ Pod pojmem „pedagogická intervence“ se rozumí vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku.

2.5.9. Program školního poradenského pracoviště (PŠPP)

Základní charakteristika poradenských služeb ve škole

V souladu s vyhláškou č.72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, zabezpečuje naše škola poradenské služby ve škole výchovnou poradkyní a školním metodikem prevence, kteří spolupracují zejména se ředitelkou školy, s třídními učiteli a s dalšími pedagogickými pracovníky školy.

Program je určen pro žáky naší školy, svým rozsahem však zahrnuje také poradenskou činnost pro učitele školy i zákonné zástupce nezletilých žáků a pro rodiče žáků školy, pokud oni projeví o informace zájem.

Je zpracováván a každoročně aktualizován a poté předkládán ke schválení ředitelce školy.

Ve škole jsou zajišťovány poradenské služby v rozsahu odpovídajícím počtu žáků a vzdělávacím potřebám žáků školy zaměřené na:

- prevenci školní neúspěšnosti
- prevenci sociálně patologických jevů
- kariérové poradenství integrující vzdělávací, informační a poradenskou podporu
- odbornou podporu při integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z jiného kulturního prostředí a s jinými životními podmínkami
- péči o vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků,
- průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s neprospěchem a vytváření předpokladů pro jeho snižování
- metodickou podporu učitelům při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických poznatků a dovedností do vzdělávací činnosti školy
- včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů
- spolupráci a komunikaci mezi školou a rodiči
- spolupráci a komunikaci mezi školou a PPP, SPC

Pracovníci školního poradenského pracoviště

Podle obsahu činnosti pedagogických pracovníků školy, kteří poskytují poradenské služby a s nimi spjatou informační a metodickou podporu učitelům, žákům a jejich rodičům lze rozlišit:

A) poradenské pracovníky školy

- výchovný poradce
- školní metodik prevence
- ředitelka školy

Mgr. Hana Ciprysová
Mgr. Jana Trubačová
Ing. Šárka Kamenská

B) pracovníky, kteří se podílejí na poradenských službách, a vytvářejí konzultační tým pro poskytování služeb ve škole (viz §7 vyhlášky č. 72/2005 Sb.)

- třídní učitelé
- ostatní pedagogové

Standardní činnosti školního pedagogického pracoviště

Činnost výchovného poradce

Náplň práce vychází z Vyhlášky o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních č. 72/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů a z plánu práce VP pro daný školní rok.

- Vede tým ŠPP.
- Vykonává činnost poradenskou, metodickou, informační, dokumentační a evidenční.
- Vede písemné záznamy, které umožňují doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření.
- Podílí se na integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vede agendu těchto žáků.
- Zajišťuje poskytování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Sleduje a vyhodnocuje účinnost poskytovaných opatření.
- Zajišťuje tvorbu a realizaci plánu pedagogické podpory pro žáky se speciálně vzdělávacími potřebami.
- Zajišťuje podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami a podporu vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.
- Průběžně a dlouhodobě pečuje o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi a podílí se na vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností ve škole.
- Zprostředkovává žákům kariérové poradenství.
- S třídními učiteli konzultuje výchovné a vzdělávací problémy žáků, podílí se na šetření výchovných problémů žáků.
- Předává odborné informace z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.
- Poskytuje informace o činnosti poradenských pracovníků školy, o specializovaných školských a dalších poradenských zařízeních v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům i jejich zákonným zástupcům.
- Spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními (PPP, SPC).
- Shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.

Činnost školního metodika prevence

Náplň práce vychází z Vyhlášky o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních č. 72/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů a z plánu práce ŠMP pro daný školní rok.

- Vykonává činnost metodickou, koordinační, informační, poradenskou, dokumentační a evidenční.
- Vede písemné záznamy, které umožňují doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.
- Přípravuje, koordinuje a realizuje preventivní program školy.
- Spolupracuje s orgány státní správy a samosprávy v problematice prevence sociálně patologických jevů.
- Metodicky vede pedagogické pracovníky školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy apod.).
- Koordinuje vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů.
- Koordinuje přípravy a realizace aktivit zaměřených prevencí sociálně patologických jevů.
- Shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence sociálně patologických jevů v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.
- Zajišťuje a předává odborné informace o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
- Vede a průběžně aktualizuje databázi spolupracovníků školy pro oblast prevence sociálně patologických jevů.

- Spolupracuje s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje sociálně patologických jevů u jednotlivých žáků a tříd.
- Pracuje se žáky s rizikem či projevy sociálně patologického chování; poskytuje poradenské služby těmto žákům a jejich zákonným zástupcům.
- Zajišťuje předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace.
- Připravuje podmínky pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Činnost třídních učitelů a ostatních pedagogů školy

- Motivují třídu k vytvoření vlastních vnitřních pravidel, která jsou v souladu se školním řádem, podporují rozvoj pozitivních interakcí mezi žáky.
- Napomáhají při vytváření pozitivního sociálního klimatu ve třídě.
- Získávají si přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy, o jejich rodinném zázemí, spolupracují s výchovným poradcem a školním metodikem prevence při vyhledávání problémových žáků, při řešení jejich kázeňských i naukových problémů.

Časová dostupnost poradenských služeb

Každý pedagogický pracovník má pevně stanoveny konzultační hodiny pro rodiče. Konzultace pro žáky jsou stanovovány individuálně dle potřeb a požadavků jednotlivých žáků.

Výchovná poradkyně a školní metodik prevence mají pevně stanovené konzultační hodiny pro rodiče a pro žáky.

Konzultaci je možné si domluvit i mimo tyto termíny a to dle potřeby a požadavku žáků a rodičů.

Práce s informacemi a důvěrnými daty

Informace a důvěrná data o žácích a jejich rodičích, která se poradenští pracovníci školy dozvědí v souvislosti s výkonem své poradenské činnosti, jsou ochraňovány v souladu se zákonem č. 101/2000Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Uskutečňováno v souladu s vyhláškou 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Toto vzdělávání se uskutečňuje na základě plánu pedagogické pomoci a s využitím vyrovnávacích a podpůrných opatření, která jsou na naší škole realizována na základě doporučení školského odborného pracoviště (PPP, SPC aj.)

Přílohy (níže uvedené přílohy jsou každoročně aktualizované v PŠPP)

1. Konzultační hodiny pro rodiče a žáky pro daný školní rok
2. Plán výchovného poradce
3. Plán školního metodika prevence
4. Plán předcházení školní neúspěšnosti
5. Plánu pedagogické podpory pro žáka se SVP
6. Jednotný postup při řešení sociálně patologických jevů
7. Informovaný souhlas žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka s poskytnutím poradenské služby školního poradenského pracoviště
8. Informovaný souhlas zákonného zástupce nezletilého žáka / zletilého žáka s vytvořením, aplikací a vyhodnocením plánu pedagogické podpory
9. Informovaný souhlas zákonného zástupce nezletilého žáka / zletilého žáka s odesláním k odbornému vyšetření

2.6. Hodnocení žáků a diagnostika

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou dána Klasifikačním řádem, který je součástí Školního řádu. Vychází ze zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů a z vyhlášky 13/2005 Sb. o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři ve znění pozdějších předpisů.

Klasifikační řád školy obsahuje informace o hodnocení výsledků vzdělávání žáků na vysvědčení a pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (zásady průběžného hodnocení a hodnocení výsledků vzdělávání, kritéria stupňů prospěch v jednotlivých vyučovacích předmětech a chování žáka, podrobnosti o komisionálních zkouškách, průběh a způsob hodnocení ve vzdělávání podle IVP)

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení. Za první pololetí lze žákovi vydat místo vysvědčení výpis z vysvědčení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací nebo slovně nebo kombinací obou způsobů.

Při absenci žáka za pololetí nad 25 % odučených hodin daného předmětu a nedostatečném počtu známek může být žák komisionálně přezkoušen za účelem doplnění klasifikace. U předmětů Ošetřování nemocných a Odborná praxe je absence snížena na 15%.

K hodnocení výsledků se využívá hodnocení ústní a písemné. Při sdělení výsledku hodnocení žákovi vyučující využívají motivačního aspektu hodnocení. Zpětná vazba a správná diagnostika chyb by měla především ukázat na problematické jevy, které ještě nebyly dostatečně zvládnuty a napomoci tak zefektivnění výuky.

V odborných předmětech a při formách výuky typu her a simulačních metod vyučující využívají skupinového hodnocení a sebehodnocení. V rámci objektivizace hodnocení lze využít bodového hodnocení.

Vedle klasické klasifikace formou známek lze žáky hodnotit i slovně. Při slovním hodnocení by se mělo dbát na jeho pozitivní a motivační charakter.

V rámci hodnocení se zohledňuje, zda se nejedná o žáka se specifickými poruchami učení. Podle charakteru poruchy lze prodloužit časový limit na zpracování zadaného úkolu, u dyslektických žáků popřípadě preferovat ústní zkoušení nebo poskytnout možnost vypracovávat písemná zadání v elektronické podobě.

Výstupem z odborné praxe je zpráva žáka a hodnocení pracovníka z praxe. U zpráv z odborné praxe a žakovských projektů se hodnotí formální a obsahová úroveň zpracování.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků na vysvědčení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) **1 - výborný,**
- b) **2 - chvalitebný,**
- c) **3 - dobrý,**
- d) **4 - dostatečný,**
- e) **5 - nedostatečný.**

Není-li možné žáka hodnotit z některého předmětu, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „**nehodnocen(a)**“.

Pokud je žák z vyučování některého předmětu zcela uvolněn, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „**uvolněn(a)**“.

V denní formě vzdělávání se **chování** žáka hodnotí stupni hodnocení:

- a) **1 - velmi dobré,**
- b) **2 - uspokojivé,**
- c) **3 - neuspokojivé.**

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) **prospěl(a) s vyznamenáním,**
- b) **prospěl(a),**
- c) **neprospěl(a),**
- d) **nehodnocena.**

Žák **prospěl s vyznamenáním**, není-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 - chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.

Žák **prospěl**, není-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

Žák **neprospěl**, je-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný nebo není-li žák hodnocen z některého předmětu na konci druhého pololetí.

Žák je **nehodnocen**, pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí příslušného ročníku prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem, s výjimkou předmětů, z nichž se žák nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Není-li žák hodnocen z povinného předmětu vyučovaného pouze v prvním pololetí ani v náhradním termínu, neprospěl.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

Žák, který **na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů**, nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze 2 povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, **koná** z těchto předmětů **opravnou zkoušku** nejpozději do konce příslušného školního roku (nejpozději do 31. srpna) v termínu stanoveném ředitelkou školy. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby náhradního termínu opravné zkoušky navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

Ředitelka školy může žákovi, který na konci druhého pololetí **neprospěl** nebo nemohl být hodnocen, povolit **opakování ročníku** po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka **pochybnosti o správnosti hodnocení** na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Ředitelka školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

V případech, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitelka školy dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitelka školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

A.) Zásady průběžného hodnocení a hodnocení výsledků vzdělávání

1. **Podklady pro hodnocení a klasifikaci** získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, praktické, pohybové...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků a konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
2. **Počet jednotlivých zkoušek a jejich formu** stanoví vyučující jednotlivých předmětů individuálně tak, aby bylo možné objektivně provést celkovou klasifikaci žáka ve stanovených termínech. S počtem a formou zkoušek seznámí vyučující žáky na začátku vyučovacího období.
3. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky tohoto celého období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální zkoušení po vyučování.
4. Učitel oznamuje žákovi **výsledek zkoušení**, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Žák si známky neprodleně zapíše do studijního průkazu. Učitel sděluje všechny známky, které jsou podkladem pro celkovou klasifikaci žáka. Po ukončení klasifikace žáky informuje o výsledné známce. Znamka je zapsána do elektronické žákovské.
5. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
6. O termínu **písemné zkoušky**, která má trvat celou vyučovací hodinu, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat maximálně dvě zkoušky uvedeného charakteru. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání také rodičům.
7. **Při určování stupně prospěchu** v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí výsledky ústních, písemných, grafických, praktických zkoušek, kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období, hodnotí se projevy a výstupy dalších činností žáka např. pozornost, aktivita, domácí úkoly. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období, ale podle náročnosti a typu zkoušek.
8. Učitel je povinen vést soustavnou **evidenci o každé klasifikaci** žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné, referát atd.). V případě dlouhodobé nepřítomnosti učitele nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
9. Vyučující jednotlivých předmětů každé pololetí **zapiší výslednou známku** /číslicí/ do Klasifikačního archu. Pokud nelze žáka hodnotit zapíše „N“. Žákům sdělí klasifikaci za dané období nejpozději poslední vyučovací hodinu před jednáním pedagogické rady. Souhrnný přehled známek z Klasifikačního archu slouží k zpracování klasifikace, tisku vysvědčení a pro případné řešení nejasností. Třídní učitel jej zakládá do dokumentace třídy. Do katalogového listu jsou třídním učitelem zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole. Učitelé jednotlivých předmětů podepíší na konci každého pololetí v třídním výkazu, že danou klasifikaci provedli,
10. Informace jsou rodičům předávány prostřednictvím „**i-žákovské**“, na třídních schůzkách, telefonicky, při osobním jednání nebo písemně. Rodiče mají možnost domluvit si individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze rodičům žáka, nikoli veřejně.
11. **V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka** informuje rodiče třídní učitel na podnět vyučujícího bezprostředně a prokazatelným způsobem (dopisem).

12. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto **práce uschovávají** po dobu, během které se klasifikace žáka určuje, nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin. V případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 9. dalšího školního roku.
13. Učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné.
14. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů pro jeho hodnocení. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv třídních učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě. Tyto informace o žákovi jsou důvěrné.

B.) Kritéria stupňů prospěchu:

1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně a tvořivě. Jeho ústní a písemný projev je přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Je schopen samostudia bez potíží. Zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu bez věcných i formálních chyb a nedostatků.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně a tvořivě. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Žák je schopen s menší pomocí samostatně studovat. Zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s drobnými formálními nedostatky.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojené požadované poznatky, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Požadované intelektuální a motorické činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný, grafický projev je méně estetický. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s drobnými věcnými nebo vážnými formálními nedostatky.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. Při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé. Ústní a písemný projev má zpravidla vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, grafický projev je málo estetický. Výsledky jeho činnosti nejsou kvalitní, nicméně s pomocí učitele závažné nedostatky a chyby dovede opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s vážnými věcnými nedostatky, nebo po stanoveném termínu bez podstatných chyb.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Má podstatné nedostatky při vykonávání intelektuálních a motorických činností. Při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. Ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a

grafický projev jsou na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Zadané práce odevzdává po stanoveném termínu s vážnými chybami nebo je neodevzdá ani po stanoveném termínu.

2. CHOVÁNÍ ŽÁKA:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřního řádu školy, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitelky školy dopouští dalších přestupků.

Klasifikaci chování navrhuje třídní učitel. Součástí návrhu na zhoršenou klasifikaci jsou vždy písemné podklady o projednání jeho okolností s rodiči žáka. Pedagogická rada se vyjadřuje k návrhu hlasováním. Konečnou klasifikaci chování schvaluje ředitelka školy podpisem vysvědčení za příslušné klasifikační období. O důvodech (s odvoláním na příslušné ustanovení tohoto školního řádu) provede třídní učitel záznam do třídního výkazu včetně data a současně písemně vyrozumí rodiče žáka.

Výchovná opatření

Výchovným opatřením jsou pochvaly nebo jiná ocenění a opatření k posílení kázně žáků. Může je udělit či uložit třídní učitel nebo ředitelka školy.

Pochvaly

- 1) Pochvala třídního učitele
- 2) Pochvala ředitelky školy
- 3) Věcný dar
- 4) Prospěchové stipendium

Pochvala je žákovi udělena zejména za příkladné chování nebo výborné studijní výsledky, za reprezentaci školy, aktivní účast na mimoškolních akcích nebo mimořádný projev lidskosti.

Výchovná opatření k **posílení kázně** žáků jsou:

- 1) napomenutí třídního učitele
- 2) důtka třídního učitele
- 3) důtka ředitelky školy

Neplnění domácích úkolů a studijních **povinností**, pozdní dodávání omluvenek, narušování vyučování, neslušné chování, projevy nepřátelství, diskriminace a násilí, šíření patologického chování, krádeže nebo jiné porušení povinností, které stanoví školní řád, mohou být důvodem pro udělení některého z **výchovných opatření** k posílení kázně. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy posuzuje za hrubé porušení kázně.

Výchovná opatření jsou udělována bezprostředně poté, co vznikl důvod pro jejich přijetí a všechny související okolnosti byly řádně prověřeny. Pedagogická rada projedná každé výchovné opatření buď před jeho udělením, nebo na svém nejbližším následujícím jednání.

Ředitelka školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo vyloučení žáka ze školy. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení se stanoví zkušební lhůta a to nejdéle na dobu jednoho roku. O svém rozhodnutí informuje ředitelka školy pedagogickou radu.

Žáka a rodiče o těchto opatřeních informuje neprodleně prokazatelným způsobem třídní učitel. Zaznamenává je do dokumentace školy, a to v třídním výkazu, včetně data a důvodu udělení (s odvoláním na příslušné ustanovení tohoto školního řádu). Stejně se postupuje i při udělení pochvaly a jiného ocenění.

C.) Podrobnosti o komisionálních zkouškách

Komisionální zkoušku koná žák *v těchto případech*:

- a) koná-li *opravné* zkoušky,
- b) požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o *přezkoušení* z důvodu pochybnosti o správnosti hodnocení

Komisionální zkoušku podle písm. a) a b) může žák v jednom dni konat nejvýše jednu. K opravné zkoušce se musí žák písemně přihlásit.

Opravnou zkoušku z důvodu a) může žák ve druhém pololetí konat nejdříve v měsíci srpnu příslušného školního roku, pokud zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka nedohodne s ředitelkou školy dřívější termín. V případě žáka posledního ročníku vzdělávání vyhoví ředitelka školy žádosti o dřívější termín vždy.

Komisi pro zkoušení žáka jmenuje ředitelka školy. Komise je *tříčlenná*, tvoří ji předseda, zkoušející učitel /zpravidla vyučující daného předmětu/ a přísedící /zpravidla učitel s aprobací pro týž nebo příbuzný předmět/.

Výsledek zkoušky oznámí předseda žákovi neprodleně po jejím ukončení, zákonného zástupce nezletilého žáka informuje třídní učitel prokazatelným způsobem. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol. Informace o složení komise, termínu komisionální zkoušky jsou zveřejněny na nástěnce školy.

D.) Průběh a způsob hodnocení ve vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu

Je-li ze závažných důvodů žákovi na základě písemné žádosti povolen *individuální vzdělávací plán*, dle § 5 vyhlášky 13/2005 Sb. v platném znění, pak v jeho písemné podobě je určena zvláštní organizace výuky a délka vzdělávání při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání stanoveného školním vzdělávacím programem. Stanovení termínů, formy zkoušek i rozsahu a obsahu jednotlivých zkoušek, jejichž absolvování je podmínkou řádné klasifikace za jednotlivá klasifikační období, se provede na základě jednání žáka a jeho zákonných zástupců s výchovným poradcem a příslušnými vyučujícími. Ředitelka školy seznámí žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka s průběhem vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu a s termíny zkoušek. Individuální vzdělávací plán, podepsaný ředitelkou školy, žákem a zákonným zástupcem nezletilého žáka, se stává součástí osobní dokumentace žáka.

2.7. Charakteristika obsahových složek

2.7.1. Jazykové vzdělávání

Jazykové vzdělávání je zaměřeno zejména na rozvoj komunikativních schopností a dovedností žáků.

Klade si za cíl naučit žáky samostatně prezentovat vlastní myšlenky v českém a cizím jazyce, zformulovat argumenty, vyjádřit a obhájit vlastní názory, stejně jako schopnost kultivovaně přijmout názor oponenta a jeho protiargument čili klasické umění diskuze.

Mezi hlavní rozvíjené kompetence patří především mluvený projev, jeho jasnost a srozumitelnost. Četba textu s porozuměním zlepšuje schopnost žáků vybrat z textu podstatné informace a následně je použít. Písenný projev, psaný text jako nedílná součást každodenního pracovního života je rozvíjen po formální i obsahové stránce.

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky k sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Vzdělávání a komunikace v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, vede je k získání jak obecných, tak i komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- komunikovali v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volili adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- využívali cizí jazyk při poskytování zdravotní péče a služeb nemocným bez znalosti nebo s nedostatečnou znalostí češtiny;
- efektivně pracovali s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávali informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívali ke komunikaci a svému dalšímu vzdělávání;
- využívali vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívali vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápali a respektovali tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, uplatňovali je ve vztahu k představitelům jiných kultur a v pracovní činnosti.

Jazykové vzdělávání je realizováno v předmětech: český jazyk a literatura, anglický jazyk,, konverzace v AJ, seminář z AJ.

2.7.2. Společenskovední vzdělávání

Cílem společenskovedního vzdělávání je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovední vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- využívali svých společenskovedních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů;
- formulovali věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery;
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žili čestně;
- cítili potřebu občanské aktivity, vážili si demokracie a svobody, usilovali o její zachování a zdokonalování; preferovali demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, vystupovali proti korupci, kriminalitě, jednali v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektovali lidská práva, chápali meze lidské svobody a tolerance, jednali odpovědně a solidárně;
- kriticky posuzovali skutečnost kolem sebe, přemýšleli o ní, tvořili si vlastní úsudek, nenechali se manipulovat;
- uznávali, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity ctíli identitu jiných lidí, považovali je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostili se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- zlepšovali a chránili životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- vážili si hodnot lidské práce, jednali hospodárně, neničili hodnoty, ale pečovali o ně, snažili se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu;
- kladli si v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledali na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi.

Ve společenskovední oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. Cílem společenskovedního vzdělávání je posílit vědomosti a dovednosti, které jsou prostředkem ke kultivaci historického vědomí, ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální a finanční gramotnosti.

Tato oblast je zaměřena na kladné ovlivňování hodnotové orientace žáků a usiluje o to, aby byli připraveni na aktivní občanský život i na řešení různých životních situací v osobním životě. Obsahem je učivo vycházející z těchto disciplín – historie, politologie, sociologie, filozofie, etika a právo.

Vzdělávání se realizuje především v předmětech dějepis a občanská nauka. V rámci průřezových témat zahrnuje učivo ze všech ostatních předmětů.

2.7.3. Přírodovědné vzdělávání

Přírodovědné vzdělávání vede k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Cílem přírodovědného vzdělávání je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi. Přírodovědné vzdělávání se zaměřuje na fyzikální vzdělávání (varianta C), chemické vzdělávání (varianta B) a biologické a ekologické vzdělávání.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní postoj k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti, a měli pozitivní postoj k přírodě a aby našli motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci:

- využívali přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovali, analyzovali a řešili jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovali a zkoumali přírodu, prováděli experimenty a měření, zpracovávali a vyhodnocovali získané údaje;
- komunikovali, vyhledávali a interpretovali přírodovědné informace a zaujímal k nim stanovisko, využívali získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- porozuměli základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnili nezbytnost udržitelného rozvoje;
- posoudili chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

Přírodovědné vzdělávání je realizováno v předmětu základy přírodních věd (chemie, fyzika, biologie a ekologie). V rámci průřezových témat zahrnuje učivo ze všech ostatních předmětů.

2.7.4. Matematické vzdělávání

Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci využívali matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě (v osobním životě, v dalším vzdělávání, v zaměstnání, ve volném čase) a aplikovali matematické poznatky a postupy v dalších předmětech (ošetřovatelství, základy přírodních věd, ošetřování nemocných, somatologie, ekonomika, veřejné zdravotnictví, klinická propedeutika).

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní postoj k matematice, zvýšili svůj zájem o ni a její aplikace, aby našli motivaci k celoživotnímu vzdělávání, důvěru ve vlastní schopnosti a dosáhli preciznosti při práci.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- využívali matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě: při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu a poznatků o geometrických útvarech;
- aplikovali matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;
- matematizovali reálné situace, pracovali s matematickým modelem a vyhodnotili výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumali a řešili problémy, včetně diskuse výsledků jejich řešení;
- četli s porozuměním matematický text, vyhodnotili informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek a internetu, přesně se matematicky vyjadřovali;
- používali pomůcky: odbornou literaturu, internet, PC, kalkulačtor, rýsovací potřeby.

Vzdělávání se realizuje především v předmětu matematika.

2.7.5. Estetické vzdělávání

Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života.

Cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, vč. jejich tvorby a ochrany. Systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápali význam umění pro člověka;
- správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;

- získali přehled o kulturním dění;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Vzdělávání se realizuje především v předmětu český jazyk a literatura.

2.7.6. Vzdelávání pro zdraví

Oblast vzdělávání pro zdraví si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví.

Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, dodržování hygieny, pohybové aktivity, pozitivní emoce, překonávání negativních emocí a stavů, jednostranné činnosti, mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví.

Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech, počítačových hrách aj.), proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu.

S ohledem na rizika, která ohrožují zdraví a často i život vedou žáky k pochopení významu i aplikací dovedností, které jsou potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti.

Oblast vzdělávání pro zdraví zahrnuje učivo potřebné k péči o vlastní zdraví, k bezpečnému jednání v krizových situacích a za mimořádných událostí, poskytnutí neodkladné první pomoci a učivo tělesné výchovy.

Vzdělávání pro zdraví zahrnuje také učivo týkající se péče o zdraví, zdravého životního stylu, odpovědnosti k vlastnímu životu, úctě k životům druhých k bezpečnému jednání v krizových situacích a za mimořádných událostí, poskytnutí neodkladné první pomoci a učivo tělesné výchovy..

Žáci se učí rozumět tomu, jak na jejich zdraví působí výživa, životospráva, stres a další faktory prostředí. Důraz se klade na rozvoj psychické odolnosti a vyspělosti, na výchovu proti závislostem na alkoholu, tabákových výrobcích a drogách. Žáci se seznamují s problematikou anorexie a s odpovědným přístupem k sexu a budoucímu rodičovství.

V tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybové nadání, tak zdravotně oslabení žáci.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- si vážili zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránili; rozpoznali, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- racionálně jednali v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- chápali, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka;
- znali prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev; usilovali o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností;
- posoudili důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmuli k mediálním obsahům kritický odstup;
- vyrovnávali nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž;
- pociťovali radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti;
- usilovali o pozitivní změny tělesného sebepojetí;
- využívali pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play;
- dodržovali zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách;
- kontrolovali a ovládali své jednání, chovali se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec; podle potřeby spolupracovali;
- preferovali pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovali zdraví ohrožující návyky a činnosti.

Vzdělávání se realizuje především v předmětu tělesná výchova, dále pak v občanské nauce, psychologii a komunikaci, základech přírodních věd a při realizaci dalších sportovních či jiných aktivitách organizovaných školou. Znalosti z oblasti poskytování první pomoci a chování při mimořádných událostech jsou prohlubovány i v práci projektového dne, který je každoročně realizován v rozsahu 6 hodin. K prevenci patologických jevů přispívají i přednášky a besedy.

2.7.7. Informatické vzdělávání

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.

Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Vzdělání vede:

- k osvojení základních pojmů z oblasti IT
- k orientaci v současném hardware a software
- k dovednostem aktivně použít IT
- ke schopnostem rychlé adaptace na nové verze software
- k rozvoji analytického a abstraktního myšlení.

Cílem vzdělání v informačních a komunikačních technologiích je vytvoření takových schopností a dovedností žáků, aby bylo použití IT pro žáky naprostou samozřejmostí. Výsledkem vyučovacího procesu je žák ovládající moderní informační a komunikační technologie, umožňující jeho další profesní a osobnostní rozvoj.

Vzdělávání v IT zahrnuje učivo z předmětů informační technologie a v rámci průřezových témat učivo ze všech ostatních předmětů.

2.7.8. Vzdělávání v oblasti ekonomiky

Vzdělávání v oblasti ekonomiky vede žáka k praktickému užití poznatků o hospodaření s finančními prostředky v osobní i pracovní sféře. Zaměřuje se na vnímání aktuálních mediálních informací při orientaci na trhu práce.

Formy výuky: výklad s použitím didaktických pomůcek, vyhledávání praktických nástrojů na internetu. Vzdělávací oblast je úzce propojena s průřezovým tématem člověk a svět práce a se standardem finanční gramotnosti pro střední vzdělávání.

Ekonomické vzdělávání je realizováno v těchto vyučovacích předmětech: ekonomika a občanská nauka.

2.7.9. Vzdělávání v oblasti základ pro poskytování ošetrovatelské péče

Obsahový okruh má propedeutický charakter, neboť poskytuje nezbytný odborný základ z vědních disciplín, které jsou potřebné pro poskytování ošetrovatelské péče a pro práci kvalifikovaného zdravotnického pracovníka.

Z odborných kompetencí vede žáka k tomu, aby:

- znal systém péče o zdraví občanů v ČR, své postavení a kompetence v systému zdravotnických pracovníků, základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a prevence nemocí;
- byl vybaven vědomostmi o struktuře a funkcích lidského těla a dalších propedeutických disciplín a uměl tyto vědomosti aplikovat při studiu a v praktické činnosti; osvojil si a správně užíval českou i latinskou terminologii.

Obsahový okruh se podílí také na rozvoji klíčových kompetencí, zejména vede žáka k tomu, aby:

- uplatňoval efektivní způsoby učení, získával a zpracovával informace z různých zdrojů včetně digitálních, byl motivován pro další vzdělávání;
- v rámci pracovní činnosti využíval prostředky informačních a komunikačních technologií jako možného zdroje informací;
- vážil si zdraví jako jedné z prioritních hodnot lidského života;

- měl odpovědný vztah ke svému zdraví, pečoval o svůj fyzický i duševní rozvoj, byl si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- uvědomoval si spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- chápal bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. pacientů, návštěvníků).

Základ pro poskytování ošetrovatelské péče poskytuje žákům důležité základní znalosti z vybraných klinických oborů a lékařských věd a z oblasti ochrany veřejného zdraví a prevence nemocí. Žáci jsou vedeni k osvojení a užívání odborné latinské terminologie. Žáci se seznamují se stavbou a funkcí orgánových soustav lidského organismu, učí se orientovat v základních vyšetřovacích metodách, v obecné a speciální farmakologii a ošetrovatelské symptomatologii. Výuka je také zaměřena na poznatky z mikrobiologie, epidemiologie a hygieny.

Výuka probíhá formou výkladu, diskuzí, referátů, besed, exkurzí a projektů.

Základ pro poskytování ošetrovatelské péče je realizován v předmětech somatologie, klinická propedeutika, výchova ke zdraví a základy epidemiologie a hygieny.

2.7.10. Vzdělávání v oblasti ošetrovatelství a ošetrování nemocných

Vzdělávání v oblasti ošetrovatelství a ošetrování nemocných poskytuje žákům ucelený přehled o teorii ošetrovatelství a potřebné odborné znalosti a praktické dovednosti z ošetrovatelských postupů v péči o pacienty/klienty, a to jak v oblasti všeobecné ošetrovatelské péče, tak ošetrovatelské péče v klinických oborech a v komunitní péči. Žáci se učí poskytovat základní ošetrovatelskou péči v rámci ošetrovatelského procesu a jsou vedeni k užívání odborné terminologie.

Žáci si osvojí nejen potřebné pracovní činnosti, dovednosti a návyky, ale také žádoucí postoje ke svému povolání, k pacientům a spolupracovníkům.

Obsahový okruh se podílí také na rozvoji klíčových kompetencí tím, že:

- vede žáky k uplatňování efektivních způsobů učení, k získávání a zpracování informací z různých zdrojů včetně digitálních, motivuje je pro další vzdělávání;
- vytváří u žáků dovednosti potřebné pro účinnou organizaci práce a konstruktivní řešení pracovních situací a problémů;
- učí je vhodně komunikovat v českém i v cizím jazyce s nemocnými a jejich příbuznými, uplatňovat profesní etiku a práva nemocných;
- učí je dodržovat správné pracovní postupy ošetrovatelské péče a pracovat v souladu s ošetrovatelskými standardy;
- učí je být účinným členem týmu, pracovat kvalitně a odpovědně;
- učí je dbát na své zdraví a osobní rozvoj a vyrovnávat se s pracovním zatížením;
- aplikovat efektivně matematické dovednosti při řešení pracovních úkolů;
- používat v pracovní činnosti jako zdroj informací prostředky informačních a komunikačních technologií.

Z odborných kompetencí vytváří tento obsahový okruh kromě dovedností potřebných pro poskytování komplexní ošetrovatelské péče návyky dodržovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci, jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

Výuka ošetrovatelské péče probíhá na pracovištích interních a chirurgických oborů, žáci absolvují stáže na pediatrických, gynekologických a geriatrických odděleních a ve vybraných ambulancích.

Výuka probíhá formou výkladu, praktického nácviku, exkurzí, demonstrací, práce v přirozených podmínkách lůžkových oddělení zdravotnického zařízení.

Výuka je realizována v předmětech ošetrovatelství, ošetrování nemocných, odborná latinská terminologie, ošetrovatelský proces a základy klinických oborů.

2.7.11. Vzdělávání v oblasti sociálních vztahů a dovedností

Vzdělávání v oblasti sociálních vztahů a dovedností formuje vztah žáků k povolání a rozvíjí jejich profesní a sociální kompetence. Vede žáky k vytváření uspokojivých vztahů s lidmi, především s pacienty/klienty.

Podporuje empatii, schopnost naslouchat a respektovat osobnost pacienta s ohledem na věk, sociokulturní a jiné zvláštnosti.

Žáci jsou vedeni k osvojení vybraných znalostí a dovedností z psychologie a jejich aplikaci při řešení konkrétních pracovních problémů a situací. Na modelových situacích se učí komunikovat s nemocnými různého typu i s jejich okolím a osvojují si zásady týmové práce. Pozornost je věnována také osobnostnímu rozvoji žáků a prevenci syndromu vyhoření. Velký důraz je kladen na dodržování práv pacientů.

Z hlediska požadovaných klíčových kompetencí rozvíjí tento obsahový okruh nejen komunikativní, sociální a personální kompetence, ale také kompetence konstruktivně řešit problémy a efektivně se učit, pracovat s informacemi a využívat prostředků informačních a komunikačních technologií.

Obsahový okruh přispívá také k rozvoji občanské kompetence a kulturního povědomí tím, že formuje postoje a chování žáků k nemocným a zdravotně nebo sociálně handicapovaným osobám i k osobám z jiného jazykového a kulturního prostředí.

Výuka probíhá formou výkladu, simulace konkrétních situací z praxe, exkurzí, diskuzí a besed.

Výuka je realizována v předmětu psychologie a komunikace.

2.8. Začlenění průřezových témat

2.8.1. Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním. Nezbytnou podmínkou její realizace je demokratické klima školy, otevřené rodičům a občanské veřejnosti v místě školy.

K odpovědnému a demokratickému občanství je třeba mít dostatečně rozvinuté klíčové kompetence (komunikativní a personální kompetence, kompetence k řešení problémů a k práci s informacemi), proto je jejich rozvíjení při výchově demokratickému občanství velmi významné.

Kromě toho jsou žáci vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- si kladli základní existenční otázky a hledali na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- orientovali se v mediálních sděleních, kriticky je vyhodnocovali a využívali masová a síťová média pro své různorodé potřeby;
- jednali s lidmi korektně, diskutovali o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledali kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- osobnost a její rozvoj
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- společnost – její různí členové a společenské skupiny, kultura, náboženství
- historický vývoj (především v 19. a 20. století)
- stát, politický systém, politika, soudobý svět
- masová média
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita
- právo pro všední den (potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život).

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá v/ve:

- v důsledně a promyšleně prováděné etické výchově, vedoucí k občanským ctnostem. Cílem je kladný přístup žáka k sobě samému a z toho pramenící jeho kladný přístup k životu, k ostatním lidem, k živé i neživé přírodě, ke kulturním a jiným hodnotám, které lidé vytvářejí. Občanské ctnosti úzce souvisí s tím, jaký je člověk ve svém soukromí. Ke skutečnému lidství a dobré morálce, projevující se v prosociálním chování, směřují všechny vyučovací předměty a všechny školní a mimoškolní aktivity;
- ve vytvoření demokratického klimatu školy;
- v cílevědomém úsilí o dobré znalosti, dovednosti a postoje žáků, které jsou nezbytně potřebné pro informované a odpovědné občanské a jiné rozhodování a jednání; tyto vědomosti a dovednosti budou žáci nejvíce získávat ve vyučovacích předmětech zaměřených na výchovu k občanství a společenskovední vzdělávání;
- v promyšleném a funkčním používání strategií výuky (používání aktivizujících metod a forem práce ve výuce - problémové a projektové učení, kooperativní učení, různé diskusní a simulační metody, metody směřující k rozvoji prosociálního chování, k rozvoji funkční gramotnosti žáků)
- v realizaci mediální výchovy.

2.8.2. Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je příprava absolventa, který má nejen odborný profil, ale který se dokáže úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za vlastní život, motivováni k aktivnímu pracovnímu životu s důrazem na význam vzdělání. Učí se orientovat ve světě práce jako celku a seznamovat se s alternativními možnostmi při uplatnění se po absolvování studovaného oboru. Žáci jsou vedeni k efektivnímu vyhledávání informací o vzdělávání, nabídce a profesních příležitostech, k písemné i verbální formulaci svých očekávání a priorit.

Nedílnou součástí je spolupráce žáků, učitelů, kariérového a výchovného poradce. Vyhodnocením informací je možné odpovědně se rozhodnout. Pro tuto oblast vzdělávání mají významnou roli projektové úkoly, které žáci řeší v pracovních týmech. Pomocným faktorem je i odborná praxe žáků v reálných podmínkách, exkurze v zaměstnavatelských organizacích, které jsou typické pro příslušnou oblast uplatnění absolventů, kariérové poradenství výchovného poradce a spolupráce s Úřadem práce.

Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života, které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:

- Identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- komunikační dovednosti a sebe prezentace;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:

- Vedení žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- seznámit žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- naučit žáka efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- seznámit žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
- představit žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika tematických okruhů:

Individuální příprava na pracovní trh

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

Svět vzdělávání

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
- ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

Svět práce

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

Podpora státu ve sféře zaměstnanosti

- služby kariérového poradenství;
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

Jednotlivé tematické okruhy průřezového tématu Člověk a svět práce jsou začleněny do všeobecné i odborné složky. Kariérové vzdělávání se škola věnuje systematicky po celou dobu vzdělávání, a to nejen v rámci vyučovacího procesu, ale i s využitím jiných forem.

Výuka tematických okruhů je koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi.

Při výuce se využívají různé techniky, např. rolové hry, pracovní listy k sebepoznávání a vytváření osobního portfolia, simulační hry v rámci odborné praxe nebo odborného výcviku, týmová i individuální práce, besedy s podporou sociálních partnerů, pracovních agentur, úřadů práce, odborníků z praxe apod., exkurze ve firmách a organizacích se zaměřením na odborné činnosti, organizační strukturu, celkový provoz, práce s informacemi aj.

2.8.3. Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU, včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho naplnění je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě, ovlivňuje etické vztahy k prostředí, poukazuje na

vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu (je realizován ve třech rovinách)

- informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Obsah tématu a jeho realizace

Průřezové téma je začleněno v rámcovém vzdělávacím programu do cílů vzdělávání a výsledků vzdělávání v různých souvislostech. Získané vědomosti a dovednosti se v průřezovém tématu propojují a doplňují tak, aby vznikl ucelený obraz ukazující složitost souvislostí v přírodě, ve společnosti, mezi přírodou a člověkem a jeho životním prostředím.

Ve složce všeobecného vzdělávání je průřezové téma začleněno především do přírodovědného vzdělávání a dále je začleněno v společenskovědním vzdělávání, estetickém vzdělávání a vzdělávání pro zdraví. V odborných předmětech se zaměřuje zejména na materiálové a energetické zdroje, na kvalitu pracovního prostředí, vlivy pracovních činností na prostředí a na zdraví, na technické a technologické procesy a řídicí činnosti.

Obsah průřezového tématu Člověk a životní prostředí zahrnuje témata:

- biosféra v ekosystémovém pojetí (znalosti o abiotických a biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny);
- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);
- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje).

Průřezové téma je realizováno různými metodami a formami v rámci teoretického a praktického vyučování a školních a mimoškolních aktivit. Žáky vedeme ke správnému nakládání s odpady, k dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce. Škola je zapojena do projektu Recyklohraní.

2.8.4. Člověk a digitální svět

Digitální technologie přinášejí vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při

práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.

Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výukových aktivit a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpurný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.

Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

Obsah průřezového tématu

Oblast vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích na naší škole svým obsahem a rozsahem splňuje požadavky (základní úroveň) systému ECDL (European Computer Driving Licence). Škola má akreditaci na testovací místnost pro ECDL a nabízí žákům možnost získat certifikát ECDL .

Průřezové téma je realizováno v samostatném vyučovacím předmětu - informační technologie, znalosti jsou dále rozšiřovány a využívány i v dalších všeobecných a odborných předmětech.

Prioritami ve vzdělávacím procesu jsou:

- schopnost pracovat s počítačem (bez ohledu na použitou platformu)
- schopnost používat běžné aplikace především kancelářské balíky
- schopnost učit se používat nové aplikace
- komunikace e-mailovou poštou (s důrazem na bezpečnost a formální a věcnou správnost)
- schopnost získávat informace na internetu
- schopnost pracovat s informacemi
- schopnost prezentování a publikování svých názorů a výsledků na internetu.

Jednotlivé složky rozvíjejí znalosti v oblasti hardwarového a softwarového vybavení moderních počítačů.

V průběhu studia nabývají žáci schopnost využívat textové editory pro písemný styk s okolním světem, vytvářet tabulky a grafy v tabulkových procesorech, vytvářet rastrovou a vektorovou grafiku, tvořit prezentace a publikovat na webových stránkách, tvořit a spravovat databáze. Žáci zvládají internetovou komunikaci, umějí se orientovat na webových stránkách, využívají komunikační programy a ovládají práci s poštou.

Výuka orientuje žáky na samostatnou práci, rozvíjí jejich logické myšlení, orientuje je na práci s novými technologiemi a vytváří u nich pozitivní vztah k učení. Ve výuce využijeme také aktivizující metody výuky např. problémová metoda, vypracovávání projektů.

Schopnost využívat představuje důležitou součástí dnes již základních kompetencí všech pracovníků bez ohledu na obor činnosti, kterou daný jedinec vykonává. Z tohoto důvodu je výuka interdisciplinární záležitostí propustující všeobecně vzdělávacími i odbornými předměty.

Název ŠVP:

Praktická sestra

Kód a název vzdělávacího oboru:

53-41-M/03 Praktická sestra

Dosažený stupeň vzdělání:

střední s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělání:

čtyřleté denní

Platnost:

od 1. 9. 2019

3. Učební plán

Ročník		1.	2.	3.	4.	celkem
Český jazyk a literatura	CJL	3	3	3	3	12
Anglický jazyk	AJ	4	4	3	3	14
Občanská nauka	OBN	1	1	1	1	4
Dějepis	DEJ	2		-	-	2
Matematika	MAT	3	2	2	-	7
Základy přírodních věd	ZPV	2	2	-	-	4
Informační technologie	IT	2	2	-	-	4
Tělesná výchova	TEV	2	2	2	2	8
Ekonomika	EKO	-	2	-	-	2
Odborná latinská terminologie	OLT	1	-	-	-	1
Výchova ke zdraví	VZD	-	1	-	-	1
První pomoc	PRP	-	2	-	-	2
Psychologie a komunikace	PSY	-	2	2	1	5
Klinická propedeutika	KLP	-	2	-	-	2
Somatologie	SOM	4	-	-	-	4
Základy hygieny a epidemiologie	ZEH	1	-	-	-	1
Ošetrovatelství	OSE	6	7	6	4	23
Ošetrování nemocných	OSN	-	-	13	13	26
Ošetrovatelský proces	OSP	-	-	-	2	2
Základy klinických oborů	ZKO	-	-		2	2
Odborná praxe	ODP	-	-	4 týd.	-	
Konverzace v anglickém jazyce	KAJ	-	-	1	1	2
Seminář z anglického jazyka	SAJ	-	-	-	2	2
celkem		31	32	33	34	130

Poznámky k učebnímu plánu

IT, AJ, KAJ, SAJ	žáci v těchto předmětech jsou zpravidla děleni do skupin, dělení je v pravomoci ředitelky školy s ohledem na požadavky BOZP a PO a předpisy MŠMT pro dělení tříd
OSE	v 1. a ve 2. ročníku jsou žáci zpravidla děleni do skupin, dělení je v pravomoci ředitelky
OSN	výuka probíhá v klinických podmínkách a je uskutečňována na smluvním základě mezi školou a zdravotnickým či sociálním pracovištěm, hlavní část výuky se realizuje na pracovištích interních a chirurgických oborů ve formě výukových bloků
ODP	odborná praxe se realizuje ve 3. ročníku v rozsahu 4. týdnů na odděleních Nemocnice Břeclav

V případě malého počtu žáků ve třídách může ředitelka školy rozhodnout o spojování tříd v rámci a napříč obory, nebo o přesunutí realizace výuky daného předmětu (zejména VZD, ZEH) do jiného ročníku tak, že nebude naplňování ŠVP v průběhu vzdělávání nijak dotčeno a plánovaných cílů vzdělávání bude dosaženo.

Praktické vyučování je realizováno zejména v předmětech: Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných, Odborné praxe, v menší míře pak v ostatních odborných zdravotnických předmětech.

Předmět	Ročník	Počet hod za týden	Počet týdnů	Hodiny celkem
OSN	3	13	30	390
	4	13	28	364
ODP	3	40	4	160
OSE	1	3	32	96
	2	4	32	128
	2	odborná exkurze v Domově Seniorů		21
SOM KLP VZD ZEH PRP	1. - 2.	praktická cvičení, odborné exkurze		41
			celkem	1200

Využití týdnů školního roku	Ročník			
činnost	1	2	3	4
Vyučování dle rozpisu učiva	32	32	34	28
- z toho teoretická výuka	32	32	30	28
- z toho odborná praxe	0	0	4	0
Kulturní akce, exkurze, projekty, kurzy	1	1	1	1
Maturitní zkoušky	0	0	0	2
Časová rezerva	7	7	5	6
Celkem	40	40	40	37

Název ŠVP:
 Kód a název vzdělávacího oboru:
 Dosažený stupeň vzdělání:
 Délka a forma vzdělání:
 Platnost:

Praktická sestra
 51-41-M/03 Praktická sestra
 střední s maturitní zkouškou
 čtyřleté denní
 od 1. 9. 2019

4. Rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	RVP	ŠVP						
	týdenních	Předmět / celkem	týdenních				celkem za vzdělávací oblast v ŠVP	z toho disponibilních hodin
	celkem hodin za dobu vzdělávání		1	2	3	4		
jazyk český		CJL	2	1	1	1	5	
	5	celkem jazyk český					5	0
jazyk cizí		AJ	4	4	3	3	14	
		KAJ			1	1	2	
		SAJ				-1/2	-1/2	
	10	celkem jazyk cizí					16-18	6-8
společenskovědní		OBN	1	1	1	1	4	
		DEJ	2				2	
	5	celkem společenskovědní oblast					6	1
přírodovědní		ZPV	2	2			4	
	4	celkem přírodovědní oblast					4	0
matematické		MAT	3	2	2		7	
		SMAT				2/-	2/-	
	7	celkem matematická oblast					7-9	2-0
estetické		CJL	1	2	2	2	7	
	5	celkem estetická oblast					7	2
pro zdraví		TEV	2	2	2	2	8	
		PRP		2			2	
	8	celkem oblast pro zdraví					10	2
IKT		IT	2	2			4	
	4	celkem oblast informační a komunikační technologie					4	0
ekonomické		EKO		2			2	
	2	celkem ekonomická oblast					2	0
základ pro poskyt. ošetrovatelské péče		SOM	4				4	
		KLP		2			2	
		VZD		1			1	
		ZEH	1				1	
	8	celkem základy pro poskytování ošetrovatelské péče					8	0
ošetrovatelství a oše. nemocných		OSE	6	7	6	4	23	
		OLT	1				1	
		OSN			13	13	26	
		OSP				2	2	
		ZKO				2	2	
	54	celkem ošetrovatelství a ošetrovatelská péče					54	0
soc. vztahy a doved.		PSY		2	2	1	5	
	5	celkem sociální vztahy a dovednosti					5	0
disponibilní hod.								
	11	celkem disponibilní hodiny					0	0
Celkem v RVP	128-140	celkem v ŠVP					130	13
odborná praxe	4 týdny	ODP			4 týdny		4 týdnů	

Učební osnova předmětu

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Český jazyk a literatura je součástí všeobecného vzdělání a je základem rozvíjení většiny klíčových schopností a dovedností, které žákům pomáhají zvládat ostatní vyučovací předměty. Ovlivňuje osobní i profesní život mladého člověka a působí i na utváření jeho hodnotové orientace.

Základním cílem předmětu je vychovat žáky ke srozumitelnému, kultivovanému jazykovému projevu, podílet se na rozvoji jejich duchovního života a přispívat tak k jejich dobrému uplatnění v životě.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Charakteristika učiva:

Předmět český jazyk a literatura spojuje tři oblasti, které se vzájemně doplňují. Jedná se o složku jazykovou, slohovou a literární.

Složka jazyková společně se slohovou výchovou rozvíjejí komunikační schopnosti a učí je užívat jazyk jako prostředek dorozumívání. Obě složky se podílejí na rozvoji sociálních kompetencí. Složka literární prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev. Literární výchova je součástí estetického vzdělávání a zahrnuje širší pohled na kulturní dění.

Výuka předmětu směřuje ke schopnosti a dovednosti mluvit a jednat s lidmi, kultivovaně se vyjadřovat ústně i písemně, používat spisovný jazyk a pracovat s textem. Při rozbořech literárních textů lze procvičovat nejen jazykové a literárněhistorické poznatky, ale i komunikační dovednosti.

Pojetí výuky:

Výuka jazyka navazuje na vědomosti žáků ze základní školy, prohlubuje nabyté znalosti a posunuje je na vyšší úroveň. Literární vzdělávání kromě podpory čtenářství, rozborů a interpretací děl či ukázek vede žáky k celkovému přehledu o hlavních proudech a osobnostech české a světové literární historie a kultury vůbec. Žáci jsou vedeni ke kulturním aktivitám. Literární učivo je seřazeno v učebním plánu chronologicky.

Vedle výkladu se využívají metody: skupinová práce, diskuze, řízený rozhovor, společná četba, zhlédnutí zfilmovaných literárních děl, rozbor nedostatků ve vyjadřování (sebehodnocení), samostatná domácí práce (příprava referátů), literární soutěže, memorování uměleckých textů, esteticky tvořivé aktivity (samostatné literární pokusy), průběžně jsou zařazovány testy, praktický slohový výcvik, diktáty a různé typy pravopisných cvičení (i na počítači).

Mezipředmětové vazby:

Předmět český jazyk a literatura využívá a dále prohlubuje znalosti získané v těchto předmětech: dějepis, občanská nauka, psychologie a informační technologie. Znalosti a dovednosti získané v tomto předmětu jsou využívány průřezově ve všech předmětech.

Hodnocení výsledků:

Vychází z klasifikačního řádu. Součástí je hodnocení ústního i písemného projevu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat: Rozvoj klíčových kompetencí

Z charakteru předmětu i z uvedených cílů vyplývá značný podíl na rozvoji většiny klíčových kompetencí a průřezových témat: skupinová práce, komunikační schopnosti, shromažďování a s využitím IKT, zpracování informací, ochrana památek a životního prostředí.

Průřezová témata*Občan v demokratické společnosti*

Učí se být hrdý na tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu. Myslí kriticky, to znamená, dokáže zkoumat věrohodnost informací, nenechává se manipulovat, tvoří si vlastní úsudek. Vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje. Vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Člověk a životní prostředí

Efektivně se učí a pracuje, vyhodnocuje dosažené výsledky a pokrok. Využívá ke svému učení zkušeností jiných lidí, učí se i na základě zprostředkovaných zkušeností. Chápe svět v souvislostech, orientuje se v globálních problémech lidstva. Učí se rozumět měnícímu se vztahu člověka a přírody v průběhu dějin

Člověk a svět práce

Adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňuje. Přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly. Přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem. Porozumí zadání úkolu, získává informace potřebné k řešení problému,

Člověk a digitální svět

Pracuje s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií. V rámci zadaných úkolů získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet. Zná význam vzdělávání pro svoji úspěšnou kariéru a chápe nutnost sebevzdělávání a celoživotního učení. Efektivně pracuje s prostředky informačních a komunikačních technologií.

Vzdělávací a mimovyučovací aktivity:

Divadelní představení, návštěva muzea, galerie, filmová představení, knihovnické lekce - dle aktuální nabídky.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník – český jazyk: 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech doloží druhy mediálních produktů; - uvede základní média působící v regionu; - zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů; - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.) - vypracuje anotaci a resumé; - samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace - zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy <ul style="list-style-type: none"> - vhodně prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska - ovládá techniku mluveného slova, vhodně klade otázky a formuluje odpovědi - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně, dokáže přednést krátký projev - vystihuje charakteristické znaky různých druhů projevu a rozdíly mezi nimi - rozpozná funkční styly, slohové postupy a slohové útvary - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, pozvánka, nabídka) - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary - přednese krátký projev <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovný jazyk a jeho varianty, obecnou češtinu, slangy a argot, dialekty - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny - orientuje se v soustavě jazyků - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - odhaluje a odstraňuje jazykové a stylizační nedostatky - používá adekvátní slovní zásobu - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - samostatně zpracovává informace - pozná význam frazeologie a vlastnosti frazémů - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka 	<p>ČESKÝ JAZYK</p> <p>Práce s textem a získávání informací Získávání informací, knihovny a jejich služby, média, jejich produkty a účinky Orientace v textu Zpětná reprodukce textu</p> <p>Komunikační a slohová výchova Slohotvorní činitele objektivní a subjektivní Vyjadřování přímé i zprostředkované, monologické a dialogické, formální a neformální, připravené a nepřipravené Projevy prostě sdělovací, jejich základní znaky (krátké informační útvary, inzerát a odpověď na něj) Vypravování Grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů Kontrolní slohová práce – vypravování Popis (prostý, odborný, subjektivní, statický a dynamický) Kontrolní slohová práce – popis prostý</p> <p>Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností Národní jazyk a jeho útvary Vývoj spisovné češtiny Postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky Hlavní principy českého pravopisu Tvoření slov, stylové rozvrstvení a obohacování slovní zásoby Frazeologie a její využití Práce s různými příručkami pro školu a veřejnost</p>	<p>10</p> <p>22</p> <p>32</p>

1. ročník - literatura: 1 hodina týdně, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák	LITERATURA	
<ul style="list-style-type: none"> - uvádí argumenty dokládající význam umění pro člověka - pořizuje si výpisky a poznámky - čte s porozuměním, reaguje na text - využívá při práci s textem znalosti z literární teorie 	<p>Umění a jeho vliv na člověka Umění jako specifická výpověď o skutečnosti Základy literární vědy Literární druhy a žánry Literatura a lidová slovesnost</p>	3
<ul style="list-style-type: none"> - doloží inspiraci biblickým námětem v díle moderního umělce - charakterizuje dílo vybraných autorů antické literatury 	<p>Nejstarší světová literatura Starověké orientální literatury Starý a Nový zákon Antická literatura řecká a římská Umění a věda Dobové souvislosti</p>	6
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje počátky vzniku literatury a písma na našem území (význam Velké Moravy) 	<p>Středověká literatura Křesťanství a vývoj kultury v Evropě Dvorská epika Vývoj našeho písemnictví od 9. do 15. století v historickém kontextu (legendy, kroniky, písně, kázání, satiry, Kosmas, Dalimil, Hus, Chelčický)</p>	8
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje nové literární útvary renesance - charakterizuje dílo vybraných autorů renesanční literatury 	<p>Humanismus a renesance Vysvětlení pojmů Předpoklady vzniku Renesance v umění a vědě Památky v Evropě i u nás Osobnosti evropské literatury (Dante, Petrarca, Boccaccio, Cervantes, Villon, Shakespeare) Recitace vybraného díla Specifika české renesance (Blahoslav, Bible kralická, Veleslavin, cestopisy)</p>	6
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje typické rysy barokní literatury - doloží modernost pojetí u J. A. Komenského 	<p>Baroko Charakteristika doby Znaky barokního umění J. A. Komenský a jeho světový význam Představitelé oficiální literatury (Balbín, Bridel, Michna z Otradovic aj.) Lidová slovesnost a její význam</p>	4

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí význam daného autora a díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr a pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z vybraných uměleckých děl	<p>Klasicismus, osvícenství, preromantismus Vysvětlení pojmů v kontextu s vývojem poznání v 17. století Umělecké památky Encyklopedisté Molière Goethe Defoe</p>	5
---	---	---

2. ročník – český jazyk: 1 hodina týdně, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - řídí se zásadami správné výslovnosti - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - ovládá techniku mluveného slova, vhodně klade otázky a formuluje odpovědi, využívá emocionální stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální pozitivní i negativní - rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky; - uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace; - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka) - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - samostatně zpracovává informace 	<p>ČESKÝ JAZYK</p> <p>Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností Cizí slova v českém jazyce Tvoření slov v českém jazyce (odvozování, skládání, zkracování) Slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání Tvarosloví - slovní druhy ohebné a neohebné mluvnické kategorie Gramatické tvary a konstrukce Hlavní principy českého pravopisu</p> <p>Komunikační a slohová výchova Práce s textem a získávání informací Média a mediální sdělení Publicistické druhy a žánry textu Reklama Získávání a zpracování informací z textu publicistického, zvláště zpravodajského, ve formě konspektu, anotace, resumé, jejich třídění a hodnocení Kontrolní slohová práce – reportáž, fejeton</p> <p>Popis osoby (charakteristika) Jazykové prostředky charakteristiky, druhy charakteristiky Kontrolní slohová práce – charakteristika</p>	<p>20</p> <p>12</p>

2. ročník - literatura: 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák	LITERATURA	
- orientuje se v periodizaci a charakteristice etap národního obrození	České národní obrození Objasnění pojmu Charakteristika etap vývoje na pozadí histor. a společenských změn do pol. 19. století Snahy jazykovědné Snahy literární Počátky divadla Dobrovský Jungmann Čelakovský	8
- při interpretaci textů romantiků a realistů uplatňuje znalost historických a společenských souvislostí - charakterizuje romantického hrdinu - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl - zhodnotí význam Máchovy poezie - srovná znaky romantismu a realismu v literatuře - přiřazuje k výrazným osobnostem evropského romantismu a realismu jejich hlavní díla - ukázky interpretuje, diskutuje o nich	Romantismus Historické souvislosti (přelom 18. a 19. století) Rysy romantismu Představitelé světového romantismu (Byron, Scott, Hugo, Puškin, Dumas) Specifické rysy našeho romantismu Mácha Erben Tyl RKZ	16
	Realismus Umělecké zásady realismu a naturalismu ve světě Představitelé světového realismu (Gogol, Balzac, Flaubert, Dickens, Tolstoj, Zola, Twain, Doyle)	10
- popíše hlavní vývojové tendence české společnosti a literatury ve 2. pol. 19. století - díla zařadí podle literárních druhů a žánrů	Česká literatura ve 40. – 90. letech 19. století Společenské a politické poměry v české společnosti, autoři a skupiny Borovský Němcová Májovci (Neruda) Ruchovci a lumírovci (Čech, Sládek, Vrchlický) Historická próza (Jirásek) Venkovská tematika (Rais, regionální autoři – Mrštíkové, Herben)	20

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí příčiny měnící se atmosféry ve společnosti koncem 19. století a vlivu na umění - objasní podstatu moderních uměleckých směrů konce 19. století - uvede příklady z tvorby malířů a básníků	<p>Nové umělecké směry na přelomu 19. a 20. století Atmosféra doby Nové umělecké směry (impresionismus, symbolismus, dekadence – O. Wilde, prokletí básníci)</p>	10
--	---	----

3. ročník – český jazyk: 1 hodina týdně, celkem 30 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák	ČESKÝ JAZYK	
<ul style="list-style-type: none"> - pozná význam frazeologie a vlastnosti frazémů - pracuje s učebnicí, s odbornou literaturou a Internetem - ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - orientuje se ve výstavbě textu - uvědomuje si zvláštnosti ve větěném členění - zachytí graficky stavbu souvětí - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - odhaluje a odstraňuje jazykové a stylizační nedostatky 	<p>Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností</p> <p>Pojmenování a slovo (vlastní jména v komunikaci, frazeologie a její využití)</p> <p>Výpověď a věta</p> <p>Věty dvojčlenné a jednočlenné</p> <p>Základní větné členy</p> <p>Rozvíjející větné členy</p> <p>Několikanásobné větné členy</p> <p>Nepravidelnosti a nedostatky ve stavbě věty</p> <p>Stavba a tvorba komunikátu</p> <p>Komunikát a text (členění textu, odstavce, titulek)</p> <p>Hlavní principy českého pravopisu</p>	15
<ul style="list-style-type: none"> - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, vybírá si je a přistupuje k nim kriticky - správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva; 	<p>Práce s textem a získávání informací</p> <p>Výklad a slohový postup výkladový</p> <p>Projevy prakticky odborné, jejich základní znaky, postupy a prostředky</p> <p>Referát</p> <p>Písemná slohová kontrolní práce – referát, výklad</p>	6
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve výstavbě textu - rozumí obsahu textu i jeho částí - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů mezi nimi - přednese krátký projev - vhodně prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska - ovládá techniku mluveného slova, vhodně klade otázky a formuluje odpovědi - vhodně používá úvahový postup a pro něj příznačné jazykové prostředky - vytvoří úvahu - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>Druhy řečnických projevů</p> <p>Veřejné mluvené projevy (příprava a realizace řečnického vystoupení)</p> <p>Úvaha a úvahový postup</p> <p>Úvahový postup jako základ některých útvarů odborného, publicistického a uměleckého stylu</p> <p>Funkce úvahy v literárních dílech, odlišnost úvahových postupů v publicistické a umělecké literatuře</p> <p>Slohové útvary založené na úvaze - recenze, přísloví, aforismus</p> <p>Kontrolní slohová práce - úvaha</p>	9

3. ročník - literatura: 2 hodiny týdně, celkem 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - doloží příklady buřičství, modernosti, nekonformity umělců v souvislosti s nástupem moderního umění - orientuje se v hlavních proudech a základních dílech světové i české meziválečné literatury - rozvíjí své čtenářství - uvede, v čem vidí přínos představitelů pražské německé literatury pro naši národní kulturu 	<p>LITERATURA</p> <p>Nové umělecké směry na přelomu 19. a 20. století Česká moderna Buřiči (Bezruč, Březina, Sova, Machar, Gellner, Šrámek, Šalda)</p> <p>Literatura a umění v první polovině 20. stol.</p> <p>Změny ve společnosti na počátku století, další nové umělecké směry Surrealismus, dadaismus, kubismus Apollinaire</p> <p>Česká poezie v meziválečném období Devětsil Proletářská poezie Poetismus Surrealismus Wolker, Nezval, Seifert, Halas., Holan</p> <p>Česká próza mezi dvěma válkami Německy píšící autoři (Kafka, Kisch) Problematika socialistického realismu (Olbracht, Majerová) Avantgardní próza (Vančura) Psychologická próza (Havlíček) Demokratický proud (Čapek, Poláček, Osvobozené divadlo, D 34) Specifika naší literatury v době okupace (Orten, Skupina 42)</p> <p>Próza a drama ve světové literatuře Atmosféra doby, historické souvislosti Obraz první světové války (Remarque, Hemingway, Rolland) Významné osobnosti národních literatur (Joyce, Shaw, Kafka, Pasternak, Steinbeck, bratři Mannové)</p>	<p>10</p> <p>3</p> <p>12</p> <p>20</p> <p>15</p>

4. ročník – český jazyk: 1 hodina týdně, celkem 28 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - sestaví základní projevy administrativního stylu - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů <ul style="list-style-type: none"> - ovládá slohové postupy uměleckého stylu - orientuje se ve výstavbě textu - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - ovládá techniku mluveného slova, vhodně klade otázky a formuluje odpovědi - vyjadřuje se jasně, věcně správně a srozumitelně - přednese krátký projev <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - odhaluje a odstraňuje jazykové a stylizační nedostatky 	<p>ČESKÝ JAZYK</p> <p>Komunikační a slohová výchova Styl administrativní Žádost, životopis, motivační dopis Kontrolní slohová práce – životopis, motivační dopis</p> <p>Literatura faktu a umělecká literatura Komunikační situace, komunikační strategie Vyjadřování přímé a zprostředkované technickými prostředky, monologické a dialogické, neformální a formální, připravené i nepřípravené Jazyková kultura Kontrolní slohová práce – úvaha, reportáž, fejeton</p> <p>Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností Hlavní principy českého pravopisu Gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce Větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska Ortoepické normy jazyka</p>	<p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">8</p> <p style="text-align: center;">16</p>

4. ročník - literatura: 2 hodiny týdně, celkem 56 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák	LITERATURA	
- prokáže přehled v tématu člověk a válka ve světové a v české literatuře	Literatura 2. poloviny 20. století	
- na základě četby dílo interpretuje s využitím historických znalostí	Zobrazení 2. světové války	6
- doloží příklady holocaustu v umělecké literatuře	Obraz doby Historické souvislosti Odlišný přístup světových literatur k tématu (Šolochov, Solženicin, Ryan, Moravia, Heller, Styron)	
- vystihne pravděpodobnou motivaci jednání postav	Hlavní proudy a vybraní představitelé světové literatury a dramatu v druhé polovině 20. století	20
	Existencialismus- Sartre, Camus Beatníci – Kerouac Rozhňevaní mladí muži – Amis Absurdní drama – Beckett, Yoncosco, Magický realismus – Márquez Postmodernismus – Eco	
- prokáže základní orientaci v české próze konce 20. století a próze současné	Česká literatura v poválečném období	20
- na základě vlastní volby zhodnotí dílo současného básníka	Reakce na válku v próze (Drda, Otčenášek, Škvorecký, Fuks, Lustig) Proměny prózy v 60. letech (Hrabal, Pavel, Škvorecký, Kundera, Kaplický, Loukotková) Období normalizace a současnost (Vaculík, Klíma, Šabach, Boučková Viewegh) Poezie (Mikulášek, Skácel, Hrubín, Seifert, Kainar, Kryl, Nohavica, Žáček)	
- vystihne náladu díla, jeho základní poselství	Etapy vývoje divadla u nás po roce 1945	2
	Budovatelské drama Divadla malých forem (Semafor, Husa na provázku) Současné divadlo Dramatik Havel	
- diskutuje o kulturním zážitku	Literatura pro děti a mládež	2
	Tradice a současnost Vybrané osobnosti a díla	
- argumenty doloží potřebu čtenářství u dětského čtenáře	Historie a současnost sci – fi literatury	4
	Její představitelé a témata (Verne, Bradbury, Clarke, Orwell, Tolkien) Česká sci – fi	
- rozliší skutečnost od fikce	Proměny kinematografie ve 20. století	2
	Film a literatura Televize Současná česká kinematografie	
- interpretuje literární text		
- vyhledává informace v odborné literatuře		
- na Internetu se informuje o kulturních aktivitách		

Učební osnova předmětu

ANGLICKÝ JAZYK

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zvyšuje jejich šance na trhu práce.

Ve výuce cizích jazyků je třeba klást důraz i na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka. Je proto nutné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí s reálným prostředím existujícím mimo školu – využití multimediálních programů a internetu, navazování kontaktů se školami v zahraničí, organizování výměnných, výukových i poznávacích zájezdů, zapojování žáků do projektů a soutěží.

Výuka cizích jazyků si klade dva hlavní cíle:

- komunikativní: vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům,
- výchovně vzdělávací: přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných
- národů a jejich respektování.

Vzdělávání v anglickém jazyce s návazností na ZŠ navazuje na úroveň jazykových znalostí získaných na ZŠ (předpokládá se úroveň znalostí A2 Společného evropského referenčního rámce), vede žáky k prohlubování komunikačních kompetencí a směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá stupnici B1 Společného evropského referenčního rámce.

Vzdělávání v anglickém jazyce bez návaznosti na ZŠ navazuje na poznání českého a cizího jazyka ze ZŠ, vede žáky k prohlubování komunikačních kompetencí a směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá stupnici A2 Společného evropského referenčního rámce.

Charakteristika učiva:

Obsahem výuky je systematické rozvíjení:

- řečových dovedností zahrnujících dovednosti receptivní, produktivní a interaktivní,
- jazykových prostředků, tj. slovní zásoby (včetně nejběžnější frazeologie a odborné terminologie), mluvnice, zvukové a grafické stránky jazyka,
- poznatků o zemích příslušné jazykové oblasti a jejich porovnání s realitami České republiky.

A Řečové dovednosti

- pokyn k činnosti (žádost, přání, prosba, nabídka, výzva, rada, pozvání, doporučení)
- společenské a zdvořilostní fráze (pozdrav, prosba, poděkování, oslovení, představování, rozloučení)
- vyjádření, odůvodnění a obhájení postoje nebo názoru (souhlas, nesouhlas, odmítnutí, zákaz)
- emoce (libost, nelibost, zájem, nezájem, zklamání, překvapení, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost)
- morální stanovisko (omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost)
- krátký písemný projev (vzkaz, pozdrav, přání, blahopřání, pozvání, osobní dopis, úřední dopis)
- delší písemný projev (vypravování, popis, úvaha, životopis)
- stručné zaznamenání

B Tematické okruhy

- domov, rodina
- mezilidské vztahy
- osobní charakteristika
- kultura a umění
- sport, volný čas
- bydlení, obchody a služby
- stravování, péče o zdraví

- příroda, životní prostředí
- věda a technika
- podnebí, počasí, roční období
- realie České republiky a porovnání se zeměmi příslušné jazykové oblasti

C Realie zemí příslušné jazykové oblasti

- realie příslušných zemí (geografické údaje, historie, společensko-politická charakteristika, ekonomika a kultura)
- život v zemích dané jazykové oblasti (rodina, vzdělání, práce, volný čas)
- forma státu, demokratické tradice
- kultura a tradice
- literatura a umění
- autentické materiály (noviny a časopisy, filmy v původním znění, Internet)

D Tematické okruhy odborné

- lidské tělo (vnější popis), vnitřní orgány a jejich funkce
- první pomoc, návštěva lékaře, zubaře, lékárny, nemocnice, popis jednotlivých oddělení nemocnice
- náplň práce praktické sestry
- péče o dítě a pacienta
- základní nemoci, jejich symptomy a léčba, dětské a civilizační choroby (rakovina, AIDS)
- problematika návykových látek (alkohol, drogy, cigarety)
- poruchy příjmu potravy (obezita, anorexie, bulimie)
- alternativní léčba
- lékařské nástroje a léky
- základní hygiena a zdravý životní styl
- obchodní angličtina

Pojetí výuky:

V současném pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků.

Vyučující se budou orientovat na:

- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídajícím jejich schopnostem,
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování - dialogické slovní metody - týmová práce a kooperace, diskuze, brainstorming,
- využívání ICT,
- sebehodnocení žáků,
- potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu,
- motivační činitele, zařazení her a soutěží, simulačních metod, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky.

Hodnocení výsledků žáků:

V souvislosti s RVP se klade důraz na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení. Významnou roli hraje rovněž metoda kolektivního hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky, která vede k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění. Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, případně procentuálního vyjádření.

Významnější práce jsou kontrolní písemné práce.

Základní formou hodnocení výsledků vzdělávání je klasifikace vyjádřená známkou podle stupnice 1 - 5. Při hodnocení se přihlíží nejen ke gramatické a lexikální správnosti, ale zohledňuje se také rozsah a rozmanitost používaných jazykových a stylizačních prostředků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Rozvoj klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žák je veden k tomu, aby byl schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory

Personální kompetence

Žák by měl být připraven:

- efektivně se učit a pracovat, využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností,
- sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat radu a kritiku,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností a zájmové a pracovní orientace,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

Žák by měl být schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- pracovat v týmu,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem a kulturám.

Průřezová témata*Občan v demokratické společnosti*

Žák je veden k tomu, aby:

- dokázal se orientovat v masových médiích, využíval je, ale také kriticky hodnotil, učil se být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci,
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení,
- byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech,
- vážil si materiálních a duchovních hodnot a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace,
- byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí,
- aktivně vystupovat proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- poznával svět a učil se mu rozumět,
- chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamoval se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti,
- chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- znal možnosti uplatnění jazykových kompetencí na trhu práce a požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost,
- se dokázal písemně i verbálně realizovat při vstupu na trh práce a během pracovního procesu

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- používal internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti,
- využíval on-line slovníky, učební materiály a testy pro domácí samostudium.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura, dějepis, informační technologie, občanská nauka, základy přírodních věd, ekonomika, konverzace z anglického jazyka, seminář z anglického jazyka

Vzdělávací a mimo vyučovací aktivity

Pravidelné návštěvy anglických divadelních představení. Filmová představení v originále, týkající se anglicky mluvících zemí (reálie, literatura, historie aj.). Olympiáda v anglickém jazyce.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník: 4 hodiny týdně, celkem 128 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - představí sám sebe druhé osobě v rozhovoru - charakterizuje člověka podle vzhledu - ve vyslechnutém textu identifikuje jednotlivé mluvčí - rozumí hlavním bodům krátkého čteného textu, interpretuje je 	<p>Základy společenské komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: sloveso být, osobní, přivlastňovací a ukazovací zájmena, sloveso mít, přivlastňovací pád, řadové číslovky • fonetika: hláskování, výslovnost řadových číslovek • lexikologie: věci ve třídě, barvy, země a národnosti, číslovky a čas, rodina, popis člověka • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (představování se) • písemný projev: kratší popis osoby 	12
<p>samostatně se ústně projevuje (vyjádří názor, popíše školní rozvrh, každodenní aktivity)</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikuje podle vyslechnutého textu školní předměty, jednotlivé mluvčí, prakticky použije slyšené informace - jednoduchým způsobem srovná systém školy v ČR a UK 	<p>Rozšíření společenské komunikace, každodenní aktivity, vzdělání a životní styl</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: čas přítomný prostý, pádové tvary zájmen, časové předložky • fonetika: výslovnost -s ve 3. os. j. č. přít. času • lexikologie: školní předměty, školní aktivity, každodenní aktivity, informace o své osobě • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (školní a denní aktivity) • písemný projev: kratší neformální e-mail, psaní poznámek 	12
<ul style="list-style-type: none"> - použije příslušných frází v dialogu (volnočasové aktivity a způsob trávení víkendů) - porozumí obsahu vyslechnutého textu a opraví nesprávné informace - porozumí hlavním bodům textu, interpretuje ho, vyhledá základní informace 	<p>Volný čas, způsob trávení volného času</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: čas přítomný prostý (otázky), frekvenční příslovce, členy • fonetika: slovní přízvuk • lexikologie: hobby, místa určená k trávení volného času, užitečné výrazy při telefonování • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (populární osobnost ČR), získání informací po telefonu • písemný projev: kratší text, oznámení, podání základních informací 	12

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - gramaticky správně prodiskutuje svůj názor na způsob bydlení, používá běžných frází - ve vyslechnutém textu identifikuje základní informace o uspořádání bytu a typech obydlí - v textu o bydlení vyhledá hlavní a doplňující informace <ul style="list-style-type: none"> - srozumitelně a plynule pohovoří o své oblíbené aktivitě, použití příslušných frází - identifikuje a zaznamená konkrétní jednotlivé informace v textu - porozumí dotazníku a odpoví na otázky <ul style="list-style-type: none"> - gramaticky správně popíše dle obrázků a pomocných bodů prázdninové aktivity - používá příslušné fráze - získá z vyslechnutého textu informace a použije je v následujících textech - rozliší hlavní a doplňující informace v textu a použije je v dalších cvičeních - podle zadaných otázek vytvoří souvislou promluvu - rozumí obsahu slyšeného textu a získá konkrétní informace - postihne hlavní body ve čteném textu 	<p>Můj domov, způsoby bydlení, domácí práce a povinnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: existenciální vazba, předložky místa, čas přítomný průběhový • fonetika: přízvuk u sloves zakončených -ing • lexikologie: místnosti, věci v domácnosti, nábytek, domácí práce, výrazy používané při telefonování • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev o způsobu bydlení, popis typů bydlení • písemný projev: kratší text popisující místo <p>Sport a fyzická aktivita</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: sloveso moci (can/can't), muset (have to, don't have to, must, mustn't), příslovce způsobu • fonetika: výslovnost krátkého a dlouhého a • lexikologie: části těla, fyzické aktivity, sporty, udávání směru, popis cesty • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (reakce na článek o sportu, vysvětlení cesty a udání směru) • písemný projev: vytvoření dotazníku týkající se sportu <p>Cestování a doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: minulý čas slovesa být a moci, čas minulý prostý – pravidelná a nepravidelná slovesa • fonetika: výslovnost koncovky -ed • lexikologie: názvy zemí, národností, dopravní prostředky, předměty nezbytné při cestování, obraty a fráze odpovídající tématu • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev na téma jak a čím obvykle cestujeme • písemný projev: kratší text (psaní pohlednice z prázdnin) 	<p>12</p> <p>12</p> <p>12</p>
--	---	-------------------------------------

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - podle zadaných otázek vytvoří souvislou promluvu - formuluje svůj názor na budoucí povolání - rozumí obsahu slyšeného textu a získá konkrétní informace - postihne hlavní body ve čteném textu 	<p>Práce a zaměstnání, kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: čas minulý prostý, zápor, otázky a krátké odpovědi • fonetika: přízvuk v tříslabičných slovech • lexikologie: pracovní prostředí, práce a zaměstnání, kultura a zábava, postoj – vyjadřování názoru a hodnocení • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (hovor o místech, kde jsou vykonávány jednotlivé profese, sdělí informace o oblíbené populární osobnosti, vyjádření svých preferencí, popis nezapomenutelného zážitku) • písemný projev: životopis 	<p>12</p>
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje v rámci dialogu/rozhovoru na téma v restauraci - formuluje svůj názor na správné stravování, - používá příslušné fráze - ve vyslechnutém textu identifikuje jednotlivé mluvčí a získá konkrétní informace - ve čteném textu určí hlavní informace, údaje o potravinách 	<p>Jídlo, správné stravování, v restauraci</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, kvantifikátory, slovesný tvar „měl bych“ (should/shouldn't) • fonetika: přízvuk na slabikách • lexikologie: jídlo, pití, obaly a porce, formální pozvání • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (co rád/a jím, mé stravovací návyky, zdravá strava, objednávka v restauraci) • písemný projev: kratší text (formální pozvánka na oslavu) 	<p>12</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří plán, gramaticky správně prodiskutuje a okomentuje odlišné názory - formuluje svůj názor na aktuální environmentální situaci - identifikuje základní informace v rozhlasové upoutávce, získá konkrétní informace - postihne hlavní body ve čtených textech 	<p>Příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: vyjádření budoucnosti (going to x will/won't) • fonetika: výslovnost going to • lexikologie: zvířata, příroda a krajina, druhy počasí, fráze při rozhovoru o plánech • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (popis krajiny v okolí, plány na víkend a do budoucnosti, aktuální počasí) • písemný projev: 	<p>12</p>

<p>Žák</p> <p>- aplikuje znalosti při nácviku k maturitní zkoušce (DT, PP, ÚZ)</p>	<p>kratší text (neformální zpráva na záznamníku)</p> <p>Nácvik k maturitní zkoušce Poslech Ústní projev Písemná práce Čtení s porozuměním</p> <p>Písemné práce Ohodnocení Práce s chybami</p>	<p>10</p> <p>10</p>
---	---	---------------------

2. ročník: 4 hodiny týdně, celkem 128 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <p>- gramaticky správně a s použitím frází popíše fotografie - porozumí jednoduchým rozhlasovým zprávám, zopakuje důležité informace</p> <p>- simuluje rozhovor v obchodě - používá příslušné fráze - vede pracovní pohovor - rozumí obsahu slyšeného telefonického rozhovoru, identifikuje mluvčí a získá konkrétní informace - vyhledá v novinovém článku hlavní a doplňující informace a rozhodne, s kterým názorem se identifikuje</p>	<p>Sociální problémy, společenské vědomí</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: 2. a 3. stupeň přídavných jmen • fonetika: intonace a zdůraznění důležitých slov • lexikologie: přídavná jména popisující pocity a charakter, typy sociálních a globálních problémů – použití ustálených spojení • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (popis fotografie, použití komparativů a superlativů v dialogu o vlastních postojích a názorech) • písemný projev formální dopis, vyjádření názoru <p>Nakupování a obchody</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: čas předpřítomný prostý a jeho vazba na výrazy just, already, yet • fonetika: silná a slabá forma výslovnosti slovesa have • lexikologie: části oblečení, doplňky, typy obchodů, postoj k nakupování • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (vlastní způsob oblékání, postoj k nakupování, oblíbené druhy obchodů, dialog v obchodě, pracovní pohovor) • písemný projev: vyplnění dotazníku k žádosti o zaměstnání 	<p>15</p> <p>17</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří své názory na konkrétní druhy událostí, zapojí se do živé diskuze, používá vhodné frazeologické výrazy - zaujme stanovisko k vyslechnutému autentickému ústnímu projevu - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentických novinových textů, odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu 	<p>Úžasné mozky</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: trpný rod s <i>by</i>, nulový kondicionál, první kondicionál • fonetika: přízvuk na příponách • lexikologie: vynálezy, kreativita a vynalézání, podstatná mená s <i>-ion</i>, fake news • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (mluvení o minulých událostech, prezentace) • písemný projev: biografie 	17
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje na téma osobních informací, zájmů, aktivit - formuluje svůj názor na výchovu - srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a vcelku plynule - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí - identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích v rozhlasovém programu - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu, postihne hlavní a doplňující informace 	<p>Rodina a vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: čas přítomný prostý a průběhový, členy • fonetika: výslovnost členu určitého, intonace v otázce • lexikologie: věk a životní stádia, členové rodiny, tvoření slov příponami • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (výchova v rodině, vyjádření souhlasu, nesouhlasu, libosti, nelibosti, zájmu, nezájmu) • písemný projev: neformální e-mailový dopis 	14
<ul style="list-style-type: none"> - v rámci dialogu adekvátně a gramaticky správně sdělí informace, přednese souvislejší projev - vystihne hlavní body a myšlenky jednoduššího autentického ústního projevu, vyprávění, postihne hlavní a doplňující informace - vystihne hlavní body a myšlenky autentického textu na téma novinové zprávy, postihne hlavní a doplňující informace s následným praktickým využitím 	<p>Kriminalita, zločin, prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: čas minulý prostý a průběhový • fonetika: výslovnost koncovek • lexikologie: zločiny, zločinci, používání monolingvního slovníku • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (popis událostí, vyjádření názoru) • písemný projev: neformální dopis (popis události) 	14

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede rozhovor v turistickém centru, přednese souvislý projev - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích, identifikuje ve slyšeném textu nezbytné informace - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu, identifikuje strukturu, postihne hlavní a doplňující informace - odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalostí tvorby slov a internacionalismů 	<p>Multikulturalita, internacionalismus</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: kvantifikátory (some, any, much, many, a lot of, a few, a little), vztažná zájmena • fonetika: změna slovního přízvuku • lexikologie: státy, národnosti a jazyky, slovtvorba – používání předpon, mezinárodní slova, používání monolingvního slovníku • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (získávání informací) • písemný projev: delší verze životopisu (cca 300 slov) 	<p>14</p>
<ul style="list-style-type: none"> - provede souvislý, srozumitelný a gramaticky správný popis fotografie nebo scény - rozumí slyšenému vyprávění, volně a srozumitelně reprodukuje vyslechnutý autentický text s příslušnou slovní zásobou a jazykovými strukturami - identifikuje obrázek dle slyšeného popisu a označí konkrétní informace - porozumí ukázkám ze zjednodušené četby, texty volně a srozumitelně reprodukuje 	<p>Zdraví, nemoci, lékařská péče</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: čas předpřítomný a minulý • fonetika: přízvuk ve složených slovech • lexikologie: části těla, symptomy a nemoci, složená slova • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (popis obrázků na téma zdraví) • písemný projev: kratší zprávy a vzkazy 	<p>17</p>

<p>žák</p> <p>- aplikuje znalosti při nácviku k maturitní zkoušce (DT, PP, ÚZ)</p>	<p>Nácvik k maturitní zkoušce Poslech Ústní projev Písemná práce Čtení s porozuměním</p> <p>Písemné práce Ohodnocení Práce s chybami</p>	<p>10</p> <p>10</p>
---	--	---------------------

3. ročník: 3 hodiny týdně, celkem 90 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory - vhodnou ústní formou vyjádří myšlenky, názory a stanovisko - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu, postihne jeho hlavní a doplňující sdělení, rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivců - vyhledá a shromáždí informace z ukázky a se získanými informacemi pracuje - vyhledá konkrétní informace v textu a zodpoví otázky 	<p>Média</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: 2. a 3. stupeň adjektiv • fonetika: větný přízvuk a oslabená výslovnost některých slov • lexikologie: masmédia, TV program, hodnotící adjektiva, adjektiva na –ing a –ed • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (večerní program, pozvání, návrhy, prosba, možnost odmítnutí, souhlas, nesouhlas, libost, nelibost, zájem, nezájem) • písemný projev: delší e-mail na téma TV vysílání v ČR (cca 250 slov) 	12
<ul style="list-style-type: none"> - adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory - formuluje svůj názor srozumitelně, spontánně, vcelku plynule - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivců, identifikuje ve vyslechnutých dialozích informace o plánech a využije je v dalších praktických cvičeních - postihne hlavní a doplňující informace z textu, který dokáže jednoduše reprodukovat 	<p>Ochrana životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: nulový a první kondicionál, vazba be going to a will, použití will, may, might • fonetika: větný přízvuk • lexikologie: popis krajiny, termíny z oblasti životního prostředí, různé použití slovesa get • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (vlastní postoj k ochraně životního prostředí a způsobu šetření energiemi) • písemný projev: formální dopis (reakce na článek o třídění domácího odpadu) 	12
<ul style="list-style-type: none"> - simuluje pracovní pohovor, používá vhodné obraty - ústní formou vyjádří myšlenky a názory, stanovisko obhájí - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu, postihne jeho hlavní a doplňující informace - porozumí vyslechnutému telefonickému rozhovoru, aktivně využívá frázi, které slyšel - vyhledá a shromáždí informace z ukázky, se získanými informacemi dále pracuje, vyjádří svůj postoj k přečtenému 	<p>Zaměstnanost, budoucí povolání</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: modální slovesa ve funkci příslovce, druhý kondicionál • fonetika: přehled tzv. němých hlásek, přízvuk ve složených adjektivech • lexikologie: práce, zaměstnání, vlastnosti, složená adjektiva, používání monolingvního slovníku • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (otázky a odpovědi v návaznosti na přípravu k pracovnímu pohovoru) 	12

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - podělí se o své zážitky, prožitky z událostí, které se zúčastnil - přednese souvislý projev na dané téma - dle obrázků vytvoří souvislý text - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu na dané téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace - porozumí krátké povídce, identifikuje její strukturu, vyhledá v textu konkrétní informace, využije svých čtenářských zkušeností - simuluje rozhovor v knihovně, formuluje srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule svůj názor - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu, postihne jeho hlavní a doplňující informace, rozliší v dialogu jednotlivé mluvčí, identifikuje odlišný styl, citové zabarvení, názory a stanoviska - určí hlavní body a myšlenky autentické recenze knihy, rozliší hlavní a doplňující informace, identifikuje strukturu textu, texty volně a srozumitelně reprodukuje - vyjádří a obhájí své myšlenky, názory, stanoviska, a to vhodnou ústní formou, - používá jednodušší všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit - volně, srozumitelně a bezchybně reprodukuje vyslechnutý autentický text, s vyslechnutou slovní zásobou a jazykovými strukturami dále pracuje - v textech odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů, následně vyhledá konkrétní informaci 	<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev: reakce na inzerát, žádost o zaměstnání, motivační dopis, strukturovaný životopis <p>Setkávání, vztahy a přátelství</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: čas předminulý, vazba s gerundiem nebo infinitivem • fonetika: výslovnost stažených tvarů • lexikologie: pojmenování vztahů a pocitů, jmenné přípony -ness, -ship, -dom • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (popis a průběh akce s přáteli, rodinou) • písemný projev: delší e-mail (popis setkání s novými přáteli, novým kamarádem, popis osoby) <p>Literatura a její vliv na člověka</p> <p>gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nepřímá řeč, nepřímá otázka <p>fonetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intonace v přímých a nepřímých otázkách, slovní přízvuk <p>lexikologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - typy literatury, literární terminologie, jazyk recenze, používání monolingvního slovníku <p>komunikační funkce jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatný ústní projev (role zákazníka a prodáváče dle daného schématu) <p>písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba dotazníku o četbě, zápis o přečtené knize <p>Způsoby komunikace, nové technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: trpný rod • fonetika: rozdíl ve výslovnosti podstatných jmen a sloves • lexikologie: oblast počítačů a internetu, ustálená spojení v e-mailové korespondenci, používání monolingvního slovníku • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (popis přinesené fotografie, lidé a vztahy) • písemný projev: textová zpráva, speciální jazyk a zkratky 	<p>12</p> <p>12</p> <p>12</p>
--	---	-------------------------------

<p>Žák</p> <p>- aplikuje znalosti při nácviku k maturitní zkoušce (DT, PP, ÚZ)</p>	<p>Nácvik k maturitní zkoušce Poslech Ústní projev Písemná práce Čtení s porozuměním</p> <p>Písemné práce Ohodnocení Práce s chybami</p>	<p>10</p> <p>8</p>
---	--	--------------------

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohovoří a vyjádří své názory na zadané téma - rozhodne mezi výhodami a nevýhodami na téma <i>homeschooling</i> - provede souvislý, srozumitelný a gramaticky správný popis fotografie - porovná práce, které si vyžadují a nevyžadují vysokoškolské studium - čte s porozuměním autentické texty ve studovaném jazyce konkrétní úrovně, identifikuje strukturu textů a rozliší hlavní a doplňující informace, posoudí jejich hodnotu <ul style="list-style-type: none"> - simuluje pracovní pohovor, používá vhodné obraty - ústní formou vyjádří myšlenky a názory, stanovisko obhájí - prodiskutuje odlišné názory na základě faktografických textů - zaujme stanovisko k vyslechnutému autentickému ústnímu projevu - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentických novinových textů, odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří své názory na konkrétní druhy událostí, zapojí se do živé diskuze, používá vhodné frazeologické výrazy - porozumí vyslechnutému rozhovoru, aktivně využívá fráze, které slyšel - vyhledá a shromáždí informace z ukázky, se získanými informacemi dále pracuje, vyjádří svůj postoj k přečtenému - odvodí význam neznámých slov z kontextu - porozumí hlavním myšlenkám autentického textu a reprodukuje srozumitelně obsah - přijímá a správně předává obsahově složitější informace - využívá různé druhy slovníků 	<p>Vzdělání a studium</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: minulé časy, konstrukce <i>used to</i> • fonetika: specifika výslovnosti britské angličtiny • lexikologie: škola a vyučovací předměty, školní život, kolokace s <i>do, make, take</i>, mimoškolní aktivity, vzdělávací systém, frázové slovesá • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (způsoby vylepšení vlastní angličtiny), jazykový kurz v Británii (role-play) • písemný projev: pozvánka (organizace studentské party), článek (důležitost domácích úkolů) <p>Zaměstnání</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: slovesné časy, vyjadřování množství • fonetika: specifika výslovnosti americké angličtiny • lexikologie: zaměstnání a profese, druhy prací, hledání zaměstnání, frázová slovesa s <i>give</i> • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (co je důležité v zaměstnání; práce kterou bys chtěl dělat), získávání práce v UK (role-play) • písemný projev: formální email (žádost o přijetí do zaměstnání) <p>Peníze</p> <ul style="list-style-type: none"> • gramatika: trpný rod, vazba <i>have something done</i> • fonetika: specifika výslovnosti australské angličtiny • lexikologie: rodinné finance, šetření, nakupování a platby, tovary a služby, reklama, stížnost, frázová slovesa s <i>up</i>, • komunikační funkce jazyka: samostatný ústní projev (různé způsoby šetření peněz, oblíbený druh nakupování), kupování dárečků (role-play) • písemný projev: formální email: stížnost (vrácení vadního produktu) 	<p>12</p> <p>12</p> <p>12</p>
---	---	-------------------------------------

<p>Žák</p> <p>- aplikuje znalosti při nácviku k maturitní zkoušce (DT, PP, ÚZ)</p>	<p>Nácvik k maturitní zkoušce Poslech Ústní projev Písemná práce Čtení s porozuměním</p> <p>Písemné práce Ohodnocení Práce s chybami</p>	<p>6</p> <p>6</p>
---	--	-------------------

Učební osnova předmětu

OBČANSKÁ NAUKA

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Občanská nauka se podílí na přípravě žáků na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Směřuje proto především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými občany, aby jednali odpovědně a uvážlivě vůči sobě i společnosti. Má za úkol dosáhnout toho, aby žáci jednali aktivně, samostatně, odpovědně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném, jednali v souladu s morálními principy a přispívali k uplatňování demokratických hodnot.

Žáci ovládají kritické myšlení, nenechají sebou manipulovat a snaží se co nejvíce porozumět současnému světu. Dodržují zákony a pravidla chování, respektují práva a osobnost jiných lidí, vystupují proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci. Uvědomují si, že v rámci plurality a multikulturního soužití mají stále význam vlastní kultura, národní a osobnostní identita.

Uvědomují si, co je to být hrdý na tradici a hodnoty svého národa. Ctí život jako nejvyšší hodnotu, uvědomují si odpovědnost za vlastní život. Dokáží se připravit na řešení svých osobních a sociálních problémů. Dodržují zákony a pravidla chování, aktivně se zajímají o veřejné záležitosti, o politické a společenské dění u nás i ve světě.

Charakteristika učiva:

Výuka předmětu navazuje na znalosti a dovednosti žáků ze základní školy, které prohlubuje. Učivo předmětu zahrnuje tematické okruhy Člověk v lidském společenství (problematika vzdělávání, základy psychologie osobnosti, základy etikety, sociálně patologické jevy, základy sociologie, problematika soužití různých skupin lidí), Člověk a svět (základy etiky), Člověk a právo (základy práva).

Pojetí výuky:

Metody výuky

1. motivační – počáteční zjišťování znalostí, dovedností a postojů, demonstrace, hry, soutěže, simulace a řešení konfliktů a situací běžného života
2. fixační - opakování učiva ústní i písemné, domácí práce, rozhovory, diskuze, brainstorming
3. expoziční – referáty, práce s učebním textem, práce s denním tiskem, využití dataprojektoru, počítače

Formy výuky: frontální vyučování (výklad, opakování), skupinová práce, individuální (referáty)

Mezipředmětové vazby:

Předmět občanská nauka využívá a dále prohlubuje znalosti získané v těchto předmětech: dějepis, biologie a ekologie, ekonomika, chemie, fyzika, psychologie, ošetrovatelství, ošetřování nemocných, výchova ke zdraví, cizí jazyk, český jazyk a literatura a informační a komunikační technologie a průřezově v ostatních předmětech.

Hodnocení výsledků:

ústní zkoušení, písemné zkoušení; samostatné práce žáků – referáty, samostatná práce během zkoušení apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Rozvoj klíčových kompetencí

Předmět má velké možnosti přispět k rozvoji klíčových kompetencí. Zvláště jde o kompetence ke komunikaci, k učení, práci a spolupráci s ostatními lidmi, práci s informacemi a jejich kritickému zhodnocení. Slouží k uvědomění si demokratických principů a demokratického soužití, vede k úctě k životnímu prostředí a jeho ochraně, podporuje vědomí odpovědnosti za vlastní život a zdraví. Orientuje se v právní úpravě občanských, obchodních a pracovně právních vztazích. Umí vyhledat příslušnou právní úpravu či předpis. Je schopen pracovat s příslušnými právními předpisy.

Žák se aktivně zúčastňuje diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje, respektuje názory druhých, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu. Efektivně pracuje, vyhodnocuje dosažené výsledky, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů. Nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem. Dokáže pracovat v týmu.

Průřezová témata

Člověk a svět práce – žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře. Orientuje se v Zákoníku práce, (pracovní poměr, pracovní smlouva, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, mzda, její složky, možnosti zaměstnání v zahraničí, podpora státu sféře zaměstnanosti, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby v oblasti volby povolání a hledání zaměstnání a rekvalifikací, podpora nezaměstnaným).

Občan v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni k sebevědomí, sebeodpovědnosti, ke schopnosti přistoupit na kompromis a kriticky přijímat informace z masmédií, žák komunikuje, vyjednává a řeší konflikty, chápe pojmy tolerance a solidarita, morálka, svoboda, odpovědnost, dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení, má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, je připraven klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení, hledá kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a je kriticky tolerantní, váží si materiálních a duchovních hodnot a dokáže s nimi zodpovědně nakládat

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k rutinnímu chování, které směřuje ochraně k životního prostředí, ke vnímání ekonomických a environmentálních vazeb

Člověk a digitální svět – žák volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací (zejména Internet), orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává.

Vzdělávací a mimovyučovací aktivity:

Beseda k drogám a jiným patologickým jevům (dle aktuální nabídky),charitativní sbírky (dle aktuální nabídky).

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník: 1 hodina týdně, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam vzdělávání pro život, rozdělí vzdělávací soustavu - efektivně zařadí učení do svého volného času - uplatňuje uznávané normy slušného chování, vybavuje se základními dovednostmi a sociálními návyky pro styk s lidmi - orientuje se v zásadách zdravé výživy - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu - posoudí prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu - objasní, jaký význam má rodinné zázemí pro vývoj člověka - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - objasní důležitost členství v různých sociálních skupinách - charakterizuje současnou českou společnost a její strukturu - objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě - debatuje o pozitivních i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí - uvědomí si nutnost mírového soužití mezi jednotlivými skupinami obyvatelstva a odsoudí nebezpečí rasismu - vysvětlí příčiny migrace lidí v současném světě, posoudí stav v ČR - určí faktory, které vedou k dělení společnosti na jednotlivé vrstvy a charakterizuje je - vysvětlí, jak vzniká sociální nerovnost, definuje pojem chudoba a jak ji napravit 	<p>Člověk v lidském společenství</p> <p>Vzdělání, celoživotní vzdělání, vzdělávací soustava ČR, učení a volný čas</p> <p>Pravidla slušného chování. Společenská výchova</p> <p>Výživa, stravovací návyky, životní styl</p> <p>Mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama</p> <p>Partnerství, manželství, rodina</p> <p>Komunita, sousedství, dav, publikum, populace, veřejnost</p> <p>Solidarita Rasy, etnika, národy a národnosti Majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití</p> <p>Migranti, emigranti, azylanti</p> <p>Současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha Sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti</p>	32

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší pravidelné i nepravidelné příjmy a výdaje, sestaví rozpočet domácnosti - navrhne řešení schodkového rozpočtu a využití přebytkového rozpočtu domácnosti - navrhne způsoby využití volných finančních prostředků a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení - posoudí služby nabízené peněžními ústavami a jinými subjekty a jejich možná rizika - rozliší pravidelné i nepravidelné příjmy a výdaje, sestaví rozpočet domácnosti - objasní problém rovnosti lidí, diskutuje o možných řešeních genderových problémů 	<p>Majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření Řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů</p> <p>Postavení mužů a žen, genderové problémy</p>	
--	---	--

2. ročník: 1 hodina týdně, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní funkce státu, popíše formy státu a charakterizuje druhy politických režimů a státoprávních uspořádání - vysvětlí rozdíl mezi státním občanstvím a národností - objasní původ a význam státních svátků a státních symbolů v ČR - definuje význam a funkci ústavy - popíše soustavu soudů v ČR - vysvětlí dělbu státní moci a činnost policie, soudů a notářství - charakterizuje demokracii a objasní, jak demokracie funguje a jaké má problémy - vysvětlí, jaká lidská práva jsou zakotvena v českých zákonech a jaká jsou práva dětí, aplikuje je a ví, co dělat, když jsou lidská práva ohrožena - kriticky přistupuje k mediálním obsahům a pozitivně využívá nabídky masových médií - charakterizuje současný český politický systém, objasní, co je politika a jaká je úloha politických stran a svobodných voleb - charakterizuje ideologii liberalismu, konservatismu, socialismu, komunismu, nacionalismu, fašismu, rasismu, antisemitismus - na příkladech objasní, co lze pokládat za pravicový a levicový extremismus - vysvětlí, proč je nepřijatelné užívat neonacistickou symboliku a jinak propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností - debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu 	<p>Člověk jako občan</p> <p>Stát a jeho funkce, formy státu, politické režimy, státoprávní uspořádání</p> <p>Státní občanství a národnost České státní symboly</p> <p>České státní svátky</p> <p>Ústavní právo Pojem ústavnosti práva, Ústava ČR - moc zákonodárná, výkonná a soudní</p> <p>Základní hodnoty a principy demokracie Lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání Listina základních práv a svobod Organizace na ochranu lidských práv</p> <p>Svobodný přístup k informacím</p> <p>Politika, politické ideologie Politické strany, volební systémy a volby Politický radikalismus a extremismus, česká extremistická scéna a její symbolika Teror, terorismus Občanská společnost Občanské činnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití</p>	18

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách - charakterizuje podstatu evropské integrace, strukturu, význam a cíle Evropské unie - objasní postavení České republiky v soudobé Evropě a světě - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku - zhodnotí, jak ovlivňuje zapojení ČR do Evropské unie život občanů - aplikuje poznatky o společném trhu a uvede typické příklady - uvede významné mezinárodní organizace a jejich cíle (zapojení ČR) - uvede příklady organizací ovlivňujících mezinárodní ekonomiku - rozliší základní globální problémy, současné konflikty a navrhne jejich řešení - uvede konkrétní příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích 	<p>Soudobý svět Soudobý svět – civilizační sféry, civilizace, velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy, konflikty v soudobém světě</p> <p>Evropská unie, vztah EU a ČR NATO, OSN, bezpečnost obyvatelstva ČR (Armáda ČR)</p> <p>Další organizace ovlivňující mezinárodní ekonomiku – Světová banka, WTO,</p> <p>Mezinárodní měnový fond, OECD, OPEC</p> <p>Globální problémy soudobého světa Globalizace a její důsledky</p>	<p>12</p> <p>2</p>
---	--	--------------------

3. ročník: 1 hodina týdně, celkem 30 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem právo, právní stát, - definuje znaky státu a jeho funkce - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost 	<p>Základní právní normy Právo a stát, právní řád, právní systém Právo veřejné a soukromé Právní vztahy a jejich vznik</p>	2
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základní právní problematice v osobních a osobnostních vztazích - orientuje se ve způsobech nabývání vlastnictví - napíše za pomoci zákona běžné pojmenované smlouvy (kupní smlouva, dědická smlouva, smlouva o dílo, závazkové vztahy) - obhájí své spotřebitelské zájmy 	<p>Občanské právo Věci hmotné a nehmotné Ochrana osobnosti, ombudsman Zastoupení, prokura, plná moc Právo vlastnické, spoluvlastnické, držba, vydržení Věcná práva k věcem cizím Závazkové právo Vznik závazku Druhy pojmenovaných smluv (kupní a směnná smlouva, darovací smlouva, půjčka a výpůjčka, nájemní smlouva, pojistné smlouvy) Reklamace zboží Dědictví</p>	11
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vhodné jednání, stane-li se obětí nebo svědkem kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání) - vyjmenuje druhy trestů a nápravných zařízení 	<p>Trestní zákon a trestní řád Účel zákona a základy trestní odpovědnosti Tresty a obecné zásady pro ukládání trestů Ochranná opatření</p>	6
<ul style="list-style-type: none"> - popíše etapy správního řízení - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy 	<p>Správní právo a správní řád Orgány státní správy a samosprávy Zákon o obcích a Zákon o krajích Stížnosti, oznámení a postup při jejich řešení</p>	5
<ul style="list-style-type: none"> - určí subjekty rodinného práva - rozlišuje mezi úpravou rodinných a majetkových vztahů v rodině - uvede způsoby uzavření manželství - interpretuje práva a povinnosti členů rodiny - objasní oznamovací povinnost v oblasti sociálně právní ochrany dětí - ukáže možnosti, kde hledat informace nebo pomoc 	<p>Rodinné právo Obecná charakteristika Manželství, uzavření a zánik Vztahy mezi rodiči a dětmi, rodičovská odpovědnost Sociálně právní ochrana dětí a náhradní výchovná péče</p>	6

4. ročník: 1 hodina týdně, celkem 28 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní, jaké otázky řeší filozofie - používá vybraný pojmový filozofický aparát (ten, který byl součástí učiva) - pracuje s jemu obsahově a formálně dostupným filozofickým textem - diskutuje o praktických filozofických a etických otázkách, s nimiž se v běžném životě může setkávat - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní nejen sobě, ale i jiným lidem - uvědomí si smysl života a jeho nepopiratelnou hodnotu, povinnost chránit jej a zkvalitňovat 	<p>Člověk a svět</p> <p>Lidské myšlení v předfilozofickém období, mýtus</p> <p>Vznik filozofie a základní filozofické problémy</p> <p>Hlavní filozofické disciplíny</p> <p>Proměny filozofického myšlení v dějinách</p> <p>Význam filozofie v životě člověka, smysl filozofie pro řešení životních situací</p> <p>Etika, její předmět, základní pojmy etiky</p> <p>Mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost</p> <p>Lidské jednání, pojem viny, svědomí, spravedlnosti, odplaty</p>	16
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí funkci víry a náboženství v životě člověka - charakterizuje základní světová náboženství - objasní postavení církví a věřících v ČR - vysvětlí nebezpečnost náboženských sekt a fundamentalismu 	<p>Člověk, víra a náboženství</p> <p>Člověk a náboženství</p> <p>Významná světová náboženství</p> <p>Náboženská hnutí, náboženské sekty</p> <p>Náboženský fundamentalismus</p>	6
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklad prvků materiální a duchovní složky kultury - orientuje se v nabídce kulturních institucí - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území - ovládá základní principy a normy kulturního chování - popíše vhodné společenské chování v dané situaci - rozlišuje oděvy pro různé příležitosti - orientuje se v požadavcích na kulturní bydlení - charakterizuje různé formy lidového umění - vysvětlí pojem užité umění - osvojí si estetická kritéria, která využije v běžném životě - charakterizuje jednotlivé typy kulturních památek - vysvětlí význam ochrany materiálních i duchovních hodnot minulosti i současnosti - vyjmenuje funkce masových médií, posoudí jejich klady a zápory - uvede příklady manipulace lidmi prostřednictvím médií a možnosti, jak jí čelit 	<p>Člověk a kultura</p> <p>Materiální a duchovní kultura</p> <p>Kulturní instituce v ČR a v regionu</p> <p>Kultura národností na našem území</p> <p>Společenská kultura – principy a normy</p> <p>Společenská výchova</p> <p>Kultura bydlení a odívání</p> <p>Lidové umění a užitá tvorba</p> <p>Kulturní dědictví a kulturní hodnoty současnosti, jejich ochrana a využívání</p> <p>Hromadné sdělovací prostředky a jejich působení</p>	6

Učební osnova předmětu

DĚJEPIS

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Hlavním obecním cílem je získat vědomosti a dovednosti, které kultivují historické vědomí, zvláště v oblasti dějin 19. a 20. století, naučit žáky uvědomovat si vlastní identitu a kriticky myslet.

Charakteristika učiva:

Učivo tvoří systémový výběr z českých a obecných dějin tvořený na základě významných historických pojmů. Důraz je kladen na dějiny moderní doby, zejména na 20. století.

Učivo předmětu dějepis se skládá ze 4 částí, které na sebe navazují.

V první oblasti, která se nazývá *Člověk v dějinách*, žák dovede objasnit hlavní smysl poznávání minulosti, vysvětlit variabilitu výkladů minulosti, dovede uvést příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, charakterizovat antickou kulturu, judaismus a křesťanství, vysvětlit jejich vliv na formování evropské civilizace, vysvětlit počátky české státnosti ve středověku, objasnit nerovnoměrnost historického vývoje v Evropě. Umí charakterizovat středověký stát, společnost, křesťanskou církev a středověkou kulturu – umění renesance, baroka a klasicismu.

Ve druhé části – *Novověk 19. století* – umí vysvětlit na příkladu občanských revolucí boj za občanská práva, dovede objasnit vznik novodobého českého národa, umí popsat česko-německé vztahy, objasnit způsob vzniku národních států.

Ve třetí části *Novověk 20. století* dokáže vysvětlit rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi, popsat dopad I. světové války na lidi a objasnit významné změny ve světě po válce. Dokáže charakterizovat složitý vývoj v Evropě a ve světě mezi dvěma válkami, vysvětlit vznik Československa, objasnit vývoj česko-německých vztahů, projevy a důsledky velké hospodářské krize, vysvětlit vztahy mezi velmocemi před a po druhé světové válce, dovede charakterizovat válečné zločiny, holocaust.

Ve čtvrté části – *Soudobý svět* – žák dovede objasnit uspořádání světa po druhé světové válce, umí objasnit pojmy demokracie, diktatura, studená válka, charakterizovat komunistický režim v ČSR, v celém komunistickém bloku, popsat vývoj ve vyspělých demokraciích, popsat dekolonizaci a objasnit problémy třetího světa. Vysvětlí rozpad sovětského bloku, uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století.

Pojetí výuky

Výuka předmětu dějepis navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy. Cílem je tyto vědomosti a dovednosti prohloubit, rozšířit. Kromě tradičních metodických postupů, jako jsou výklad a práce s textem, se výuky zaměří na problémové úkoly, na formy výuky, které podporují skupinovou práci žáků, na projektové učení, práci s texty různé povahy, práci s informačními technologiemi, s dokumenty a materiály, mapami, s informacemi z internetu, práci s CD, DVD, knihami a časopisy. Bude se diskutovat na daná témata, žáci budou prezentovat své seminární práce, referáty, projekty a naučí se obhájit svůj názor.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení žáků bude kladen důraz na hloubku porozumění učivu, porozumění historickým procesům, na schopnost používat poznatky o historii pro pochopení současnosti. Na dovednost žáků pracovat s verbálními a ikonickými texty a diskutovat o historii a o její reflexi – např. v umění. Při hodnocení žáků je důležité si uvědomit osobnostní vlastnosti žáka, rozdílnou zralost, hodnotit jeho aktivitu v hodinách, schopnost vyjadřovat se, plynulost projevu, postoj žáka. Důraz klást na rozvoj schopnosti vlastního sebehodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Žák si má uvědomit vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě jiných lidí. Aktivně se zajímá o politické a společenské dění u nás a ve světě i o veřejné záležitosti lokálního charakteru. Dovede znalosti vymezit, uvést, definovat, doplnit, opakovat, pojmenovat, přiřadit, reprodukovat, seřadit a vybrat. Porozumění a pochopení prokáže tím, že se naučí vysvětlit, vyjádřit vlastními slovy, uspořádat a znázornit. Aplikaci prokazuje tím, že se naučí orientovat se v problematice, dokáže diskutovat, navrhnout řešení. Dokáže

porovnat, uspořádat a specifikovat, umí formulovat závěry, klasifikovat, kombinovat, shrnout. Dokáže argumentovat, obhájit své stanovisko, oponovat, provést kritiku, uvést klady a zápory, uvést stanovisko a zdůvodnit ho.

Hodnocení výsledků:

Vychází z klasifikačního řádu. Provádí se v kombinaci s ústním hodnocením a sebehodnocením. Součástí je hodnocení ústního i písemného projevu.

Mezipředmětové vazby:

Předmět dějepis využívá a dále prohlubuje znalosti získané v těchto předmětech: český jazyk a literatura, občanská nauka a informační technologie.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti

Učí se být hrdý na tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu. Kriticky myslí, to znamená, dokáže zkoumat věrohodnost informací, nenechává se manipulovat, tvoří si vlastní úsudek. Vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje. Vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Člověk a životní prostředí

Efektivně se učí a pracuje, vyhodnocuje dosažené výsledky a pokrok. Využívá ke svému učení zkušeností jiných lidí, učí se i na základě zprostředkovaných zkušeností. Chápe svět v souvislostech, orientuje se v globálních problémech lidstva. Učí se rozumět měnícímu se vztahu člověka a přírody v průběhu dějin a porozumět ekologickým důsledkům některých významných historických procesů, jako je modernizace společnosti, průmyslová nebo dopravní revoluce, urbanizace atd.

Člověk a svět práce

Adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňuje. Přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly. Přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem. Porozumí zadání úkolu, získává informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, zdůvodní je, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu.

Člověk a digitální svět

Pracuje s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií. V rámci zadaných úkolů získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet. Zná význam vzdělávání pro svoji úspěšnou kariéru a chápe nutnost sebevzdělávání a celoživotního učení. Efektivně pracuje s prostředky informačních a komunikačních technologií.

Vzdělávací a mimovyučovací aktivity:

Návštěva památek (totalitní režimy, válka, genocida,...)

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní smysl poznávání minulosti Člověk v dějinách - uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství - charakterizuje obecně středověk a jeho kulturu, vysvětlí počátky a rozvoj české státnosti ve středověku - vysvětlí významné změny, které v dějinách nastaly v době raného novověku - objasní nerovnoměrnost historického vývoje v raně novověké Evropě včetně rozdílného vývoje politických systémů - objasní význam osvícenství - charakterizuje umění renesance, baroka a klasicismu - na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci, popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. století, objasní způsob vzniku národních států v Německu a Itálii - vysvětlí proces modernizace společnosti - na konkrétních uměleckých památkách charakterizuje umění 19. století 	<p>Poznávání minulosti, variabilita výkladů minulosti</p> <p>Starověk Dědictví a kulturní přínos starověkých civilizací Antická kultura Judaismus a křesťanství jako základ Evropské civilizace</p> <p>Středověk Stát, společnost, křesťanská církev, Středověká kultura</p> <p>Raný novověk Humanismus a renesance Objevy nových zemí Český stát Počátek habsburského soustátí Války v Evropě Reformace a protireformace Nerovnoměrný vývoj v západní a východní Evropě Rozdílný vývoj politických systémů Absolutismus a počátky parlamentarismu Osvícenství</p> <p>Novověk – 19. století</p> <p>Velké občanské revoluce Americká a francouzská revoluce Revoluce 1848-49 v Evropě a v českých zemích</p> <p>Společnost a národy Národní hnutí v Evropě a v českých zemích Česko-německé vztahy Postavení minorit Dualismus v habsburské monarchii Vznik národních států v Německu a v Itálii</p> <p>Modernizace společnosti Průmyslová revoluce, urbanizace Demografický vývoj Modernizovaná společnost a jedinec – Sociální struktura společnosti, postavení žen, Sociální zákonodárství, vzdělání, věda a umění 19. století</p>	64

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi - popíše dopad první světové války na lidi - objasní významné změny ve světě po válce - charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938-39) - objasní vývoj česko-německých vztahů - vysvětlí projevy a důsledky velké hosp. krize - charakterizuje fašismus, nacismus a frankismus - srovná nacistický a komunistický totalitarismus - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou - objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a výsledky - popíše válečné zločiny včetně holocaustu - objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo - objasní pojem studená válka - popíše projevy a důsledky studené války - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoje evropské integrace - popíše dekolonizaci - objasní problémy třetího světa - vysvětlí rozpad sovětského bloku - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století 	<p>Novověk – 20. století</p> <p>Vztahy mezi velmocemi Rozdělení světa Pokus o jeho revizi Velkou válkou (první světová válka) České země za světové války První odboj Poválečné uspořádání Evropy a světa Vývoj v Rusku</p> <p>Demokracie a diktatura Československo v meziválečném období autoritativní a totalitní režimy nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR velká hospodářská krize mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech růst napětí a cesta k válce druhá světová válka Československo za války Druhý čs. odboj válečné zločiny včetně holocaustu důsledky války</p> <p>Svět v blocích Poválečné uspořádání v Evropě a ve světě Poválečné Československo, Studená válka, komunistická Diktatura v Československu a její vývoj, Demokratický svět USA – světová supervelmoc Sovětský blok SSSR – soupeřící supervelmoc Třetí svět a dekolonizace Konec bipolarity Východ - Západ</p>	
--	--	--

Učební osnova předmětu

MATEMATIKA

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Cílem předmětu je zprostředkovat žákům potřebné matematické poznatky, seznámit je s matematickou terminologií a symbolikou, se základními postupy při řešení matematických úloh. Studium matematiky vybavuje žáka schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe. Žák analyzuje zadanou úlohu, postihne v ní matematický problém a úlohu vyřeší,

čte s porozuměním matematický text, kriticky vyhodnotí informace získané z různých zdrojů.

Matematika umožňuje přechod od kvalitativního ke kvantitativnímu pozorování buď přímo udáním číselné hodnoty, nebo určením vztahu vyjadřujícího závislost mezi veličinami. Významný podíl má matematika na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především jejich logického myšlení

Charakteristika učiva:

Učební osnova je sestavena tak, aby si žáci osvojili matematické poznatky, postupy a metody řešení úloh. Během studia žáci formulují souvisle a srozumitelně myšlenky, úlohy řeší ústně i písemně. Je kladen důraz na chápání souvislostí a vzájemných vztahů mezi jednotlivými tematickými celky. Žáci získávají základní vědomosti a dovednosti pro další předměty, pro případné další studium na vysoké nebo vyšší odborné škole.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;
- využívat matematické poznatky a metody řešení v praktickém životě a v dalším vzdělávání;
- matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuze řešení;
- diskutovat metody řešení matematické úlohy;
- účelně využít digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh;
- číst s porozuměním matematický text, kriticky vyhodnotit informace získané z různých zdrojů;
- správně se matematicky vyjadřovat.

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematickému vzdělávání;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání;
- důvěru ve vlastní schopnosti, systematickosti a preciznosti při práci.

Žáci používají pomůcky: učebnice, matematické tabulky, kalkulačtor, rýsovací pomůcky, počítač.

Pojetí výuky:

Výuka je většinou prováděna formou výkladu, do kterého jsou zapojováni žáci tak, aby si většinu poznatků osvojili vlastní činností. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků k matematice je výklad střídán se samostatnou prací, prací ve skupinách, shrnutím a opakováním učiva po každém tematickém celku, zařazováním zajímavých her, soutěží, diskuzí a prací na PC.

Mezipředmětové vazby:

Ekonomika, základy přírodních věd, informační technologie, cvičení a průřezově ve všech předmětech.

Hodnocení výsledků:

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy. K hodnocení žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí: orientační testy, testy s výběrem odpovědí, opakovací testy.

V každém klasifikačním období budou vypracovány 2 čtvrtletní písemné práce v rozsahu 1 vyučovací hodiny, ve 4. ročníku ve 2. klasifikačním období jedna písemná práce a projektová práce vytvořená v PowerPointu.

Způsoby hodnocení spočívají ve známkování, využívání bodového systému, event. procentuálního vyjádření, hodnocení a sebehodnocení žáků.

Je dodržován individuální přístup k žákům, dle potřeby jsou využívány individuální konzultace a pomoc vyučujícího.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat: Rozvoj klíčových kompetencí

Výuka předmětu matematika vede žáky k aplikaci získaných vědomostí při řešení matematických úloh i běžných situací v denní praxi. Žáci se naučí porozumět textu a současně se přesně matematicky vyjadřovat. Zvažují možnosti řešení, stanovují cíle a priority v řešení příkladů, vyhodnocují výsledky s užitím odborné literatury a výpočetní techniky. Zvolí odpovídající matematické postupy a techniky, používají různé formy grafického znázornění, provádějí odhady výsledků u praktických úloh. Výsledky své práce prezentují a zdůvodňují. Přijímají hodnocení svých výsledků, radu i kritiku, zvažují návrhy jiných.

Průřezová témata

Člověk a svět práce – žáci využívají poznatků v praktickém životě.

Občan v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni ke komunikaci, vyjednávání, řešení konfliktů, sebevědomí. Vytvoření demokratického prostředí ve třídě – spolupráce při vyučování jak mezi žáky, tak mezi žáky a učitelem.

Člověk a životní prostředí – žáci řeší slovní úlohy s environmentální tematikou, s tematikou přírody a lidské společnosti.

Člověk a digitální svět – žáci využívají počítače k vyhledávání informací na Internetu, k tvorbě různých forem grafického znázornění, využívají kalkulátor k zjednodušení výpočtů.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník: 3 hodiny týdně, celkem 96 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák		
<ul style="list-style-type: none"> - uvádí vztahy mezi číselnými obory - provádí aritmetické operace v množině $\mathbb{R}$ - používá různé zápisy reálného čísla - znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose - počítá s absolutní hodnotou, chápe její geometrický význam - porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly - řeší praktické úlohy s využitím trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělávání 	<p>Shrnutí a prohloubení učiva ze ZŠ Operace s čísly Číselné obory – reálná čísla a jejich vlastnosti Aritmetické operace v číselných oborech $\mathbb{R}$ Různé zápisy reálného čísla Absolutní hodnota reálného čísla Užití procentového počtu Slovní úlohy</p>	16
<ul style="list-style-type: none"> - číselnou množinu vyjádří pomocí intervalu a interval zapíše a zakreslí - provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení a průnik intervalů) 	<p>Intervaly Intervaly jako číselné množiny Operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik)</p>	10
<ul style="list-style-type: none"> - provádí operace s mocninami a odmocninami - řeší praktické úlohy s mocninami a odmocninami - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	<p>Mocniny a odmocniny Mocniny s přirozeným a celým exponentem Druhá a třetí odmocnina</p>	8
<ul style="list-style-type: none"> - používá pojem: člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu - provádí operace s mnohočleny - určí definiční obor výrazu - zná základní vzorce, provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců - rozhodne o jejich využití při úpravách lomených výrazů - provádí operace s lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny - využívá znalostí o mocninách a odmocninách při úpravách výrazů - rozkládá mnohočleny na součiny - sestaví výraz na základě zadání - modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu ke svému oboru vzdělávání - interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu ke svému oboru vzdělávání - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	<p>Číselné a algebraické výrazy Číselné výrazy Algebraické výrazy Mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami Rozklad výrazů na součiny vytýkáním a užitím vzorců Krácení a rozšiřování lomených výrazů, sčítání, odčítání, násobení a dělení lomených výrazů Definiční obor algebraického výrazu Slovní úlohy</p>	18

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu - určí velikost úhlu ve stupních i v obloukové míře a jejich převody - definuje sinus, kosinus, tangens a kotangens ostrého úhlu - řeší příklady s pravouhlým trojúhelníkem (tzn., určí všechny jeho strany a úhly) i v rovinných útvarech a příkladech z praxe s využitím goniometrických funkcí - užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka - užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách - graficky rozdělí úsečku v daném poměru - graficky změní velikost úsečky v daném poměru - aplikuje poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách - popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah - řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu ke svému oboru vzdělání - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací - objasní pojem funkce - určí definiční obor a obor hodnot - sestrojí graf funkce v kartézské soustavě souřadnic - určí vlastnosti funkcí - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty - rozliší konstantní a lineární funkci - při řešení všech úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	<p>Trigonometrie pravouhlého trojúhelníku Úhel a jeho velikost Orientovaný úhel Definice goniometrických funkcí ostrého úhlu pomocí pravouhlého trojúhelníku</p> <p>Planimetrie Základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi Shodnost a podobnost trojúhelníků Euklidovy věty, Pythagorova věta Množiny bodů dané vlastnosti</p> <p>Rovinné útvary: kružnice, kruh a jejich části, mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky, složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary. Trojúhelník a čtyřúhelník (strana, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná) Obvody a obsahy rovinných obrazců Shodná a podobná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a uplatnění Shodnost a podobnost</p> <p>Funkce Základní pojmy - pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí Konstantní a lineární funkce</p> <p>Písemné práce a jejich opravy</p>	<p>12</p> <p>14</p> <p>10</p> <p>8</p>
--	--	--

2. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní - určí definiční obor rovnic a nerovnic - řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, včetně grafického znázornění - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru - vyjádří neznámou ze vzorce - užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	<p>Lineární rovnice a nerovnice Řešení lineárních rovnic a nerovnic s jednou neznámou. Rovnice s neznámou ve jmenovateli. Vyjádření neznámé ze vzorce Soustavy lineárních rovnic, nerovnic Slovní úlohy</p>	10
<ul style="list-style-type: none"> - specifikuje kvadratickou funkci, určí její definiční obor, obor hodnot, sestrojí graf a určí její vlastnosti - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty - užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice (rozloží kvadratický součin) - řeší kvadratické rovnice, nerovnice včetně grafického znázornění - aplikuje poznatky o kvadratických rovnicích při řešení kvadratických nerovnic - řeší soustavu lineární a kvadratické rovnice - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	<p>Kvadratická funkce, kvadratické rovnice a nerovnice Kvadratická funkce Kvadratické rovnice a nerovnice Vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice Soustavy lineární a kvadratické rovnice</p>	9
<ul style="list-style-type: none"> - užívá vztah mezi mocninou s racionálním exponentem a odmocninou - částečně odmocní výraz s odmocninou - usměrní zlomek - řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem 	<p>Odmocniny a mocniny s racionálním mocnitelem</p>	3
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti, včetně monotonie a extrémů - pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic - přiřadí grafu správný předpis funkce a naopak - používá a aplikuje věty pro počítání s logaritmy 	<p>Další elementární funkce Lineárně lomená funkce-nepřímá úměrnost Exponenciální funkce a exponen. rovnice Logaritmická funkce, Logaritmus a jeho užití Věty pro počítání s logaritmy Logaritmické rovnice Úprava výrazů obsahujících funkce Slovní úlohy</p>	12

Učební osnova předmětu

ZÁKLADY PŘÍRODNÍCH VĚD

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Předmět základy přírodních věd přispívá k chápání přírodních jevů, pojmů, zákonů, formování žádoucích vztahů k životnímu prostředí. Má umožnit žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě.

Vlastním cílem přírodovědného vzdělávání je naučit žáky využívat přírodovědeckých poznatků v profesním i odborném životě, porovnat, popsat a vysvětlit základní přírodní jevy, určit základní ekologické souvislosti a postavení člověka v přírodě, zhodnotit vliv činností člověka na složky životního prostředí a způsoby jeho ochrany.

Charakteristika učiva:

Obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Přírodovědné vzdělávání. Výuka je v prvním ročníku dělena do dvou okruhů – chemie a fyzika. Učivo chemie je vybráno ve variantě B, učivo fyziky ve variantě C. Učivo druhého ročníku se zaměřuje na tematické celky, které shrnují základy biologie, ekologie a problematiku člověk a životní prostředí.

Důraz je kladen na environmentální výchovu s cílem formování žádoucích vztahů k životnímu prostředí a utváření vlastních názorů, postojů a hierarchie životních hodnot v souladu s myšlenkami trvale udržitelného rozvoje. V pojetí biologického vzdělávání se zdůrazňuje zejména problémový přístup a vazby na životní prostředí, učivo obsahuje i potřebný humanitní aspekt a dokládá vzájemnou souvislost mezi přírodou a společností. V chemickém a fyzikálním vzdělávání je vedle základních vědomostí a dovedností upřednostněn rozvoj schopností aplikace poznatků v odborném vzdělávání, v praxi i v každodenním životě s akcentem na ekologii.

Pojetí výuky:

V předmětu základy přírodních věd je používána forma výkladu, řízeného rozhovoru, skupinové diskuze, demonstračních pokusů, vyvození poznatků, exkurze. Velký důraz je kladen na samostatnou i skupinovou práci žáků, především při některých školních a žákovských projektech i na samostatnou práci při získávání nových informací z prostředků informačních technologií.

Mezipředmětové vazby:

Matematika, tělesná výchova, občanská nauka, firemní právo, informační technologie, ekonomika.

Hodnocení výsledků:

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy. K hodnocení žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí: ústní zkoušení, písemné zkoušení (orientační testy, didaktické testy, opakovací testy), hodnocení samostatných prací. Je sledována průběžná aktivita žáka při vyučování, práce se zdroji informací, účast na diskuzi. Způsoby hodnocení spočívají v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému a pozornost je věnována sebehodnocení žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Rozvoj klíčových kompetencí

Žáci si prostřednictvím studia osvojují komunikativní dovednosti s použitím přírodovědné terminologie, věcně, správně a srozumitelně zpracovávají texty na odborná témata. Dovedou analyzovat a řešit problémy, využívají znalostí o přírodních jevech v občanském životě. Jsou schopni pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností. Aplikují základní matematické postupy v přírodovědné oblasti. Aplikaci prokazuje tím, že se orientuje se v problematice, dokáže diskutovat, navrhnout řešení.

Průřezová témata

Člověk a svět práce – žáci jsou vedeni k odpovědnosti za vlastní život a zdraví, vyhledávají a posuzují informace o profesních příležitostech, o vzdělávací nabídce.

Občan v demokratické společnosti – žáci si váží materiálních a duchovních hodnot a uvědomují si nutnost jejich zachování pro budoucí generace, tolerují odlišné názory, sledují nejen osobní, ale i veřejné zájmy při řešení ekologických problémů, jednájí s lidmi, diskutují o citlivých otázkách, hledají kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí – žáci posoudí vliv člověka na přírodu a životní prostředí, žáci jsou vedeni k ochraně zdraví člověka, k ochraně přírody a přírodních zdrojů, k využívání alternativních zdrojů energie.

Člověk a digitální svět – žáci jsou schopni pracovat s internetem, vyhledávat, zpracovávat a vyhodnocovat potřebné informace.

Vzdělávací a mimovyučovací aktivity:

Žáci navštíví chráněné území (národní park, chráněnou krajinnou oblast, rezervaci, chráněný krajinný výtvor nebo památkově chráněné území).

Škola je zapojena do školního recyklačního programu Recyklohraní.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník - chemie: 1 hodina týdně, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák	CHEMIE	
<ul style="list-style-type: none"> - porovná fyzikální a chemické vlastnosti různých látek - popíše stavbu atomu - vysvětlí vznik chemické vazby - určí názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin - popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků - charakterizuje základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi - vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení - vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí - provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi 	Chemické látky a jejich vlastnosti Částicové složení látek (atom, molekula) Chemická vazba Chemické prvky, sloučeniny Chemická symbolika Periodická soustava prvků Směsi a roztoky Chemické reakce, chemické rovnice Výpočty v chemii	10
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vlastnosti anorganických látek (oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli) - tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí 	Anorganická chemie Vlastnosti anorganických látek Názvosloví anorganických sloučenin Vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi	9
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jejich chemické vzorce a názvy - uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí 	Organická chemie Vlastnosti atomu uhlíku Základy názvosloví organických sloučenin Organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi	7
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny - uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek (bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory) - popíše vybrané biochemické děje 	Biochemie Chemické složení živých organismů Přírodní látky Biochemické děje	6

1. ročník - fyzika: 1 hodina týdně, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu - určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolávají - vypočítá mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly - určí výkon a účinnost při konání práce - vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie - určí výslednici sil působících na těleso - aplikuje Pascalův zákon a Archimédův zákon při řešení úloh 	<p>FYZIKA</p> <p>Mechanika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici - Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace - Mechanická práce a energie (výkon, účinnost, zákon zachování energie) - Posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil - Tlakové síly a tlak v tekutinách 	7
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny - popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi - vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi 	<p>Molekulová fyzika a termika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teplota, teplotní roztažnost látek, - Teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa - Tepelné motory - Struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství 	5
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vlastní kmitání mechanického oscilátoru a popíše nucené kmitání mechanického oscilátoru - rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření v látkovém prostředí; - charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění a zná jejich význam pro vnímání zvuku; - vysvětlí negativní vliv hluku a způsoby ochrany sluchu; 	<p>Mechanické kmitání a vlnění</p> <ul style="list-style-type: none"> - mechanické kmitání - mechanické kmitání (kinematika a dynamika kmitání, nucené kmitání a rezonance) - mechanické vlnění (druhy mechanického vlnění, šíření vlnění v prostoru a odraz vlnění) - zvukové vlnění - šíření zvuku v látkovém prostředí a ultrazvuk 	2
<ul style="list-style-type: none"> - popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice 	<p>Elektrina a magnetismus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče - Elektrický proud v látkách (zákony elektrického proudu, polovodiče) - Magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce - Vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem 	10

Žák

- uvede příklady globálních problémů životního prostředí a možnosti jejich řešení ve vztahu k problémům regionálním a lokálním
- uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a získá informace o aktuální situaci z různých zdrojů
- uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu, chápe rozdíly mezi různými stupni ochrany krajiny
- určí ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí
- popíše indikátory životního prostředí
- vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních nástrojů k ochraně životního prostředí
- zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí
- na konkrétním příkladu z občanského života a z odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému

Učební osnova předmětu

INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Obecným cílem předmětu Informační technologie (IT) je vytvoření klíčových kompetencí žáků v oblasti práce s výpočetní technikou. Výsledkem vyučovacího procesu je žák dokonale ovládající moderní informační a komunikační technologie, umožňující jeho další profesní a osobnostní rozvoj.

Charakteristika učiva:

Učivo předmětu informační technologie prohlubuje znalosti a dovednosti žáků z hlediska hardwarového a softwarového vybavení počítačů. Žáci používají textové editory pro písemný styk, vytvářejí tabulky a grafy v tabulkových procesorech, vytvářejí obrázky, upravují fotografie a videa, tvoří prezentace a publikují své práce na Internetu. Efektivně pracují s Internetem, vyhledávají požadované informace na Internetu, stahují různé soubory z Internetu, ukládají obrázky, využívají komunikační programy pro sdílení informací s okolním světem, instalují software na počítače apod. Tyto vědomosti a dovednosti využívají ve všech předmětech vyučovaných v daném oboru při vypracovávání protokolů, referátů, aktualit apod.

Všechny výše uvedené kompetence umožňují žákům integrální začlenění do společnosti, poskytují žákům nezbytná východiska pro práci v ostatních předmětech – zpracování dat, vyhodnocení výsledků, vyhledávání informací na Internetu, zjišťování alternativních forem řešení určitých problémů.

Pojetí výuky:

Výuka je organizována v počítačové učebně. Každý žák má k dispozici svoji vlastní pracovní stanici. Metoda výkladu je doplňována ukázkou a vlastním procvičováním učiva přímo na počítačích. Do výuky jsou zařazeny problémové úlohy, žáci jsou vedeni k práci na projektech v rámci probíraných tematických okruhů. Nově nabyté znalosti a dovednosti žáci využívají v diskusním fóru, při vypracovávání referátů, ve středoškolské odborné činnosti apod. Způsob výuky volí vyučující vždy s ohledem na probírané učivo, schopnosti žáků a také pojetí oboru vzdělání. Při výuce klademe důraz na rozvíjení komunikativních dovedností žáků, které jsou podporovány v diskusích. Žáci se učí obhajovat své vlastní názory, argumentovat, vyvozovat správné závěry. Ve výuce jsou využívány dostupné moderní výukové technologie (dataprojekce apod.).

Mezipředmětové vazby:

Ekonomika, písemná a elektronická komunikace, ostatní předměty v rámci průřezových témat.

Hodnocení výsledků:

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Hodnocení probíhá formou písemného, praktického a ústního zkoušení, ústního hodnocení a sebehodnocení.

Při hodnocení se posuzuje správnost, přesnost, pečlivost a samostatnost. Důraz je kladen na efektivitu řešení problému, hloubku porozumění učiva a schopnost aplikace znalostí v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Rozvoj klíčových kompetencí

Z hlediska klíčových kompetencí výuka informačních a komunikačních technologií rozvíjí komunikativní kompetence (v rámci výuky IT se žáci učí komunikovat po Internetu, psát úřední dopisy, životopisy, vytvářet publikace, vlastní webové stránky a jiné), sociální a personální kompetence (při řešení projektů se žáci učí spolupracovat, vytvářejí sociální skupiny), schopnost řešit problémy (problémové úlohy), kompetence využívání prostředků ICT a efektivní práce s informacemi, kompetence k aplikaci matematických postupů při řešení praktických úkolů.

Předmět IT představuje sám o sobě průřezové téma zasahující do všech vyučovacích předmětů a potažmo do všech oblastí života člověka. Proto dokonalé zvládnutí tohoto předmětu je nezbytným východiskem pro další úspěšný rozvoj osobnosti žáka a jeho další profesní růst.

Průřezová témata

Člověk a svět práce – získané vědomosti a dovednosti budou absolventi využívat v budoucím zaměstnání, uplatní se na trhu práce

Občan v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni k sebevědomí, sebeodpovědnosti, ke schopnosti přistoupit na kompromis, kriticky přijímat informace.

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k rutinnímu chování, který vede k ochraně životního prostředí, ke vnímání ekonomických a environmentálních vazeb. Samozřejmostí je třídění odpadu.

Člověk a digitální svět – žáci jsou vedeni k aktivnímu využívání IKT.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně používá počítač a obsluhuje jeho periferie - vyjmenuje výhody, ale i rizika zabezpečení dat před zneužitím (ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických, technologických) spojených s používáním výpočetní techniky - aplikuje výše uvedené, zejména aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením - orientuje se v běžném operačním systému - uloží data na technický nosič, orientuje se v systému adresářů - ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání) - odliší a rozpozná základní typy souborů a pracuje s nimi - používá nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpozná a využívá analogie ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací 	<p>Samostatná práce s počítačem, operační systémy, soubory, adresářová struktura Základní a aplikační programové vybavení Operační systém, jeho nastavení Data, soubor, složka, souborový manažer Kompresce dat Prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrana dat před zničením Nápověda, manuál</p>	14
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje výhody, ale i rizika zabezpečení dat před zneužitím (ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technická, technologická) spojených s používáním výpočetní techniky - aplikuje výše uvedené, zejména aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením 	<p>Informační zdroje, celosvětová počítačová síť Internet Informace, práce s informacemi Informační zdroje Internet, použití a filtrování dat E-mail</p>	5
<ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání - získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání 	<p>Práce v lokální síti, elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti Internetu Počítačová síť, server, pracovní stanice Připojení k síti a její základní nastavení Specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků</p>	5
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje výhody, ale i rizika zabezpečení dat před zneužitím (ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technická, technologická) spojených s používáním výpočetní techniky - používá nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpozná a využívá analogie ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací - vybere a použije vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů 	<p>Práce se standardním aplikačním programovým vybavením Textový procesor</p>	15

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří tabulky, grafy.) - ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, úprava pro tisk, tisk)	<p>Práce se standardním aplikačním programovým vybavením Tabulkový procesor</p>	25
--	--	----

2. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoří jednoduchý multimediální dokument (tedy dokument, v němž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací) - ovládá principy algoritmicke úloh a sestaví algoritmus řešení konkrétní úlohy (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti za použití přiměřené míry abstrakce) - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardwarem - ovládá základní práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, úprava pro tisk, tisk) - ovládá spolupráci částí balíku kancelářského softwaru (sdílení a výměna dat, import a export dat) - volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání - využívá další pokročilé funkce poštovního klienta (organizování, plánování) - ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat - získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání - vyjmenuje výhody, ale i rizika zabezpečení dat před zneužitím (ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technická, technologická) spojených s používáním výpočetní techniky - aplikuje výše uvedené, zejména aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením - má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, je schopen rozpoznání a využívání analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací - vybere a použije vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů 	<p>Práce se standardním aplikačním programovým vybavením Grafika (rastrová, vektorová, formáty, komprese) Software pro tvorbu prezentací Prezentace multimedií</p> <p>Práce se standardním aplikačním programovým vybavením Algoritmizace Databáze Spolupráce částí balíku kancelářského softwaru (sdílení a výměna dat, import a export dat)</p> <p>Informační zdroje, celosvětová počítačová síť Internet Organizace času a plánování, (chat, messenger, videokonference, telefonie, FTP) Nápověda, manuál</p> <p>Souhrnné opakování učiva z obou ročníků s ohledem na příchod nových verzí operačních systémů a aplikačního software.</p>	<p>20</p> <p>30</p> <p>10</p> <p>4</p>

Učební osnova předmětu

TĚLESNÁ VÝCHOVA

53-41-M/03 Praktická sestra

2. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Oblast vzdělávání pro zdraví si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, dodržování hygieny, pohybové aktivity, pozitivní emoce, překonávání negativních emocí a stavů, jednostranné činnosti, mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví.

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti.

Charakteristika učiva:

Výuka tělesné výchovy zahrnuje teoretické poznatky, nácvik a praktické procvičení jednotlivých disciplín v oblasti atletiky, gymnastiky, sebeobrany a pohybových her.

Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách.

Pojetí výuky:

Výuka probíhá ve všech čtyřech ročnících. Na základě rozhodnutí ředitelky školy, s ohledem na počet cvičících žáků, bývá zpravidla výuka tělesné výchovy realizována ve skupinách, kde jsou spojeni žáci více ročníků (bez ohledu na pohlaví). Výuka tělesné výchovy probíhá jak na úrovni teoretické, tak na úrovni praktické.

Mezipředmětové vazby:

Občanská nauka, biologie a ekologie, výchova ke zdraví, somatologie, psychologie a komunikace.

Hodnocení výsledků:

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Probíhá formou praktického a teoretického hodnocení a sebehodnocení.

Při hodnocení se posuzuje správnost, přesnost, pečlivost a samostatnost.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Rozvoj klíčových kompetencí

Žáci jsou vedeni k odpovědnosti, samostatnosti, aktivitě, k týmové práci, k hodnocení a sebehodnocení, k uvědomění si nutnosti celoživotní péče o vlastní zdraví, k dodržování pravidel fair-play.

Průřezová témata

Člověk a svět práce – pohyb zvyšuje fyzickou a psychickou odolnost, zlepšuje kondici a pomáhá udržovat zdraví, což jsou základní předpoklady pro uplatnění se na trhu práce.

Občan v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni k sebevědomí, sebeodpovědnosti, ke schopnosti přistoupit na kompromis, ke kritickému přijímání informací z masmédií, k umění pracovat v týmu, k toleranci k názoru jiných a k umění prosadit své názory.

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k třídění odpadů k ochraně zdraví člověka.

Člověk a digitální svět – žáci jsou vedeni k aktivnímu využívání IT.

Vzdělávací a mimovyučovací aktivity:

Podle možností (zájem žáků, klimatické podmínky, počet žáků zdravotně oslabených atd.) bude organizován lyžařský nebo jiný sportovní kurz.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí významu přípravy organismu (zahřátí a protažení) před pohybovou činností i významu péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) - rozliší a vysvětlí pojmy zátěž, únava, odpočinek, jednostranná zátěž, příčiny svalové nerovnováhy - zaujme postavení v daném tvaru - používá základní povely a správně na ně reaguje - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, přizpůsobuje je klimatickým podmínkám - zvládá správnou techniku běhu a startů, rozlišuje vhodnost použití jednotlivých druhů startů podle délky trati - prokáže jistou úroveň rychlostních a vytrvalostních schopností při testování, - porovnává ukazatele své zdatnosti s ostatními žáky a s předloženými tabulkami norem výkonů - spojí rozběh s odrazem - provede technicky správně skok do dálky - rozlišuje hody a vrhy - provádí vrh koulí libovolnou technikou - bere v úvahu bezpečnostní opatření při vrhu koulí, zvládá správnou techniku hodu, spojí rozběh s odhodem - rozliší správné a vadné držení těla - ovlivní správné držení vlastního těla - používá posilovací cvičení pro správné držení těla a prevenci před nemocemi pohybového aparátu - zhodnotí své pohybové možnosti a vybere si vhodné rozvíjecí činnosti z nabídky pohybových aktivit - provádí technicky správně kotoul vpřed a vzad, aplikuje tyto dovednosti na obměny kotoulu vpřed a vzad – kotoul letmo, kotoul schylmo - provede bezpečně stoj na ruce u stěny, ve volném prostoru s dopomocí - zvládá základy přemetu stranou - bez obav zvládá přeskok přes zvýšené nářadí 	<p>Teoretické poznatky Zásady přípravy organismu před pohybovou činností a její ukončení Zátěž a odpočinek</p> <p>Pořadová cvičení Nástupové tvary Pochodové tvary Otáčení na místě, otáčení za pochodu Povelová technika</p> <p>Atletika Nízké a středně vysoké starty Běhy – rychlý, vytrvalý Skok do dálky Vrh koulí Hod granátem</p> <p>Gymnastika Všeobecně pohybově rozvíjecí cvičení Akrobatické prvky Přeskok přes zvýšené nářadí Cvičení na kruzích</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>18</p> <p>12</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - s odrazovým můstkem i bez něho - dává dopomoc jiným žákům při přeskoku - na kruzích dovede z klidové polohy svis vznesmo provést cvik překot vzad snožmo a zpět - bezpečně zvládá komíhání ve svisu, případně komíhání s obratem - seskočí v zákmihu a dává dopomoc při seskoku jiným žákům - správně používá pádovou techniku – pád vzad, vpravo, vlevo - posuzuje vhodnost použití pádových technik - volí vhodný způsob sebeobrany v různých krizových situacích – škrčení zepředu, škrčení zezadu, útočný úchop za část těla, napadnutí nožem, pokus o znásilnění - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám, dovede je udržovat a ošetřovat - (odbějená) odbíjí technicky správně míč obouruč vrchem, obouruč spodem, podá míč spodem - (kopaná) ovládá technicky správně míč nohou – vedení míče, různé způsoby přihrávek a kopů, zpracování míče - (košíková) ovládá technicky správně míč – dribling, dvojtakt, různé způsoby přihrávek, střelba na koš z různých míst a vzdáleností, z místa i z pohybu - (pro všechny hry) použije získané dovednosti v herních situacích - rozlišuje správné postavení hráče v poli a chápe jeho význam na dané pozici - vysvětlí základní pravidla hry - používá základní náčiní pro florbal, - zvládá základy ovládní vodáckého plavidla (zejména kanoe), - umí poskytnout vzájemnou pomoc a chápe její nezbytnost a důležitost, - uplatňuje zásady bezpečnosti na vodě - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií - porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami a s výsledky jiných žáků, - koriguje vlastní pohybový režim 	<p>Úpoly Pády Základní sebeobrana</p> <p>Sportovní a pohybové hry Odbíjená Kopaná Košíková Florbal Drobné hry</p> <p>Vodácký výcvik Základní poznatky na souši Vodácké vybavení Nasedání, vysedání, odražení, přistávání Základní kanoistické záběry Koordinace posádky Nácvik stability kanoe</p> <p>Testování tělesné zdatnosti</p>	<p>4</p> <p>20</p> <p>4</p> <p>2</p>
---	---	--------------------------------------

2. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá základní terminologické výrazy běžné při pohybových činnostech - rozlišuje výrazy rychlost, síla, vytrvalost, pohyblivost - používá vhodné pohybové činnosti pro rozvoj jednotlivých pohybových předpokladů - vysvětlí význam pojmů aktivní zdraví a zdravý životní styl a stanoví, které pohybové činnosti jsou zdraví prospěšné a které jsou zdraví škodlivé, - vysvětlí význam hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v různém prostředí a různých podmínkách - rychle reaguje a poskytne první pomoc při drobných i závažnějších poraněních, zejména při úrazech vzniklých při pohybové činnosti - zvládá správnou techniku běhu (dýchání, práce nohou a paží) - uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z prvního ročníku (rychlé a vytrvalostní běhy, skok do dálky, vrh koulí) - ovládá způsob předávání a přebírání štafetového kolíku - aplikuje znalost pravidel štafetového běhu v praxi - dodržuje zásady bezpečnosti při veškeré své činnosti (zejména hod granátem a vrh koulí) - zvládá správnou techniku skoku vysokého (spojení odrazu s rozběhem, způsob nůžky a flop), je si vědom zásad bezpečnosti při skoku vysokém - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - zvládá základní akrobatické cviky naučené v prvním ročníku ve zdokonalené formě - dokáže spojit akrobatické cviky v jednoduché akrobatické řady s využitím doplňujících cviků (obraty, skoky a poskoky) - zvládá správnou techniku výmyku, přešvihů únožmo a seskoku odskokem, vysvětlí význam dopomoci při cvičení na hrazdě a dokáže ji sám poskytnout, - uplatňuje osvojené způsoby přeskočení přes zvýšené náradí, bezpečně překoná překážku roznožným popř. i skrčným způsobem 	<p>Teoretické poznatky Terminologie pohybových činností Základní pohybové činnosti rozvíjející rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady Pojem aktivní zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech První pomoc</p> <p>Atletika Techniky běhu, Běhy – rychlé z nízkého startu, vytrvalostní z vysokého startu Štafetový běh Skok do dálky Vrh koulí Skok do výšky</p> <p>Gymnastika Všeobecně pohybově rozvíjející cvičení Akrobatické prvky, akrobatické řady Přeskok přes zvýšené náradí Cvičení na kruzích Šplh (tyč, lano)</p>	<p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">18</p> <p style="text-align: center;">12</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - koriguje podmínky pro přeskok (výška náradí, vzdálenost odrazového můstku od náradí) ve shodě s úrovní svých schopností a dovedností, - zvládá správnou techniku šplhu na tyči i na laně, prokáže úroveň svých silových schopností při šplhu na laně bez přirazu (chlapci) - správně používá pádovou techniku – pád vzad, vpravo, vlevo - posuzuje vhodnost použití pádových technik - volí vhodný způsob sebeobranu v různých krizových situacích – škrcení zepředu, škrcení zezadu, útočný úchop za část těla, napadnutí nožem, pokus o znásilnění - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám, dovede je udržovat a ošetřovat - (odbíjená) odbije technicky správně míč obouruč spodem i vrchem, podá míč spodem i vrchem, bezprostředně reaguje na míč, dokáže se rychle přemístit a vykrýt prostor, využívá obranný a útočný systém hry - (kopaná) ovládá technicky správně míč nohou, dokáže se rychle přemístit, uvolnit se a nalézt vhodný prostor pro hru, ovládá různé techniky střelby na bránu - (kopaná) využívá obranný (osobní a zónová obrana) a útočný (postupný útok, rychlý protiútok) systém hry - (košíková) ovládá technicky správně ovládat míč, použije dvojtakt při hře, rychle se přemístí, uvolní se bez míče i s míčem a nalezne si vhodný prostor pro hru, využívá obranný (osobní a zónová obrana) a útočný (postupný útok, rychlý protiútok) systém hry - (florbal) použije získané dovednosti takovým způsobem, že hra je plynulá, bez vážnějších rozporů s pravidly - volí správné použití výstroje a výzbroje - zvládne vodácké dovednosti na vodním toku obtížnosti WZ a WW 1 - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií - porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami, s výsledky jiných žáků a se svými výsledky z předchozího roku 	<p>Úpoly Pády Základní sebeobrana</p> <p>Sportovní a pohybové hry Odbíjená Kopaná Košíková Florbal Drobné hry</p> <p>Vodácký výcvik Ovládání kanoe, druhy záběrů Rovnováha Technika jízdy proti proudu (řeka Dyje) Využití proudu řeky (Dyje)</p> <p>Testování tělesné zdatnosti Průběžné motorické testy</p>	<p>4</p> <p>20</p> <p>4</p> <p>2</p>
--	---	--------------------------------------

3. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam výrazu fair play, uplatní ho jak při samotné pohybové činnosti, tak při sportovním diváctví, potlačí projevy negativních emocí spojených se sportem - uvede rozdíly mezi sportem žen a mužů, mezi sportem vrcholovým a rekreačním, přizpůsobí se úrovni svých spoluhráčů a podá pomocnou ruku slabším - vysvětlí pojem doping a uvede příklady z praxe, uvede možné následky používání podpůrných látek - rozliší míru škodlivosti vlivu alkoholu, tabáku a drog na pohybovou výkonnost a tělesnou zdatnost 	<p>Teoretické poznatky Fair play jednání, sportovní diváctví Rozdíly mezi TV a sportem žen a mužů Rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem Negativní jevy ve sportu</p>	2
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z předchozích ročníků (rychlé a vytrvalostní běhy, skoky, hody, vrhy) - vhodně sestaví družstvo pro štafetový běh, respektuje závodní pravidla dané disciplíny - přizpůsobí běh podmínkám daného terénu, používá vhodnou výstroj pro běh v různých klimatických podmínkách 	<p>Atletika Běhy – rychlé z nízkého startu, vytrvalostní vysokého startu, štafetový běh Skok do dálky Vrh koulí Vytrvalostní běh v terénu Skok do výšky</p>	20
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady přípravy organismu před pohybovou činností - využívá vhodné posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti - neopomíjí zásady péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti - zvládá základní akrobatické cviky naučené v předchozích ročnících ve zdokonalené formě - spojí akrobatické cviky ve složitější akrobatické řady s využitím doplňujících cviků (obraty, skoky a poskoky) - zvládá správnou techniku cviků na hrazdě a přeskoku přes zvýšené nářadí, osvojené v předchozích ročnících - využívá své dovednosti v náročnějších podmínkách (výška hrazdy, výška nářadí, vzdálenost odrazového můstku) - zná správnou techniku toče jízdmo vpřed (dívky) a toče vzad (chlapci), - využívá cvičení se stuhou (dívky) pro rozvoj estetického citění a pro vlastní relaxaci, - zvládá rovnovážná cvičení a chůzi (včetně obrátů) po kladině, 	<p>Gymnastika Protahovací, posilovací a relaxační cvičení Akrobatické prvky, akrobatické řady Cvičení na hrazdě Přeskok přes zvýšené nářadí Cvičení na kruzích Šplh (tyč, lano) Rytmičká cvičení se stuhou – dívky Cvičení na kladině – dívky</p>	12

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá správnou techniku šplhu na tyči i na laně, prokáže úroveň svých silových schopností při šplhu na laně bez přírazu (chlapci) - zná a poskytuje pomoc při činnostech, kde hrozí nebezpečí úrazu - (odbíjená, kopaná, košíková, florbal) využívá získaných dovedností a vědomostí při hře, snaží se odstraňovat své nedostatky, snaží se o dodržování zásad fair play - komunikuje při sportovních hrách, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii, dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci, ovládá pravidla hry, dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu - zná zásady vyproštění plavidla z vody při překlopení, poskytne první pomoc, prokáže vodácké dovednosti při sjetí řeky Dyje obtížnosti WWI. - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií, - porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami, s výsledky jiných žáků a se svými výsledky z předchozího roku. 	<p>Sportovní a pohybové hry Odbíjená Kopaná Košíková Florbal Drobné hry</p> <p>Vodácký výcvik Jízda napříč proudem (řeka Dyje) Jízda mírného jazyku (řeka Dyje) Sjetí řeky Dyje v úseku max. 10 km</p> <p>Testování tělesné zdatnosti Průběžné motorické testy</p>	<p>20</p> <p>4</p> <p>2</p>
---	--	-----------------------------

Učební osnova předmětu

EKONOMIKA

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Cílem předmětu je naučit žáky pracovat s obecnými pojmy ekonomie a ekonomiky, zvládnout základy ekonomického modelování, připravit je na základní vazby s obchodním a pracovním prostředím.

Předmět ekonomika přispívá k lepšímu uplatnění absolventa v dalším studiu a pomáhá zorientovat se v praxi. Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k tomu, aby žáci uměli prakticky aplikovat poznatky při řešení ekonomických problémů a sledovat průběžně aktuální dění.

Charakteristika učiva:

Učivo je zaměřeno na získání a využívání teoretických poznatků s důrazem na aplikaci v zdravotnické praxi, ale i v osobním a pracovním prostředí.

Je zaměřeno na pochopení a provázanost základních ekonomických pojmů, např. trh, nabídka, poptávka, tržní mechanismus, cenová politika, bezhotovostní platební vztahy a jejich využití při obchodních a pracovních situacích.

Obsahově je ekonomika v souladu s RVP a. se standardem finanční gramotnosti pro střední vzdělávání.

Pojetí výuky:

Kromě klasických metod jsou používány metody, které vyžadují vyhledávání aktuálních informací, sledování a komentování současné ekonomické situace, i práci v týmu. Výuka je doplňována příklady ze současného ekonomického dění, ze kterých žáci vybírají podstatné rysy a snaží se abstrahovat od nepodstatných vlivů tak, aby docházelo k využití informací v profesním i osobním životě. Ve výuce je dle možností využíván výukový software, internet, odborný tisk a další zdroje informací.

Mezipředmětové vazby:

Informační technologie, matematika, občanská nauka

Hodnocení výsledků:

Při hodnocení výsledků žáků jsou používány standardní metody podle klasifikačního řádu školy. Důraz je kladen na schopnost vysvětlit a použít obecný pojem v logické souvislosti, zohledňuje se i přehled o aktuálních událostech. Při hodnocení se dále bere v úvahu aktivita při hodinách, schopnost zobecnit ekonomickou situaci v návaznosti na učivo.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Rozvoj klíčových kompetencí

Přínos výuky předmětu spočívá v prohlubování občanských kompetencí žáka – zajímat se o dění u nás a ve světě, umět myslet kriticky. Průběžně jsou během výuky rozvíjeny i klíčové kompetence, jako formulace myšlenek, efektivně se učit a pracovat, práce v týmu, získat informace, zdůvodnit závěry, uplatňovat při řešení různé metody myšlení, především logické a matematické, využívat prostředky IT.

Průřezová témata

Člověk a svět práce – žáci na trhu práce využijí znalosti a dovednosti při řešení pracovních vztahů i na základě poznatků o písemném styku.

Občan v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni ke komunikaci, k týmové práci a k řešení běžných životních situací.

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k rutinnímu chování, který vede k ochraně životního prostředí, ke vnímání ekonomických a environmentálních vazeb

Člověk a digitální svět – žáci jsou vedeni k aktivnímu využívání výpočetní techniky.

Vzdělávací a mimovyučovací aktivity:

návštěva finančního ústavu

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

2. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky; - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet; - na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu; - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH - vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období; - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; - vypočítá výsledek hospodaření; - vypočítá čistou mzdu; - vysvětlí zásady daňové evidence; <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v platebním styku a pracuje s kurzovním lístkem; - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory; - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu; - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům; - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění; <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství; - charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát; - provede jednoduchý výpočet daní; - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob - provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění; - vyhotoví a zkontroluje daňový doklad 	<p>Podnikání</p> <p>Formy podnikání Podnikatelský záměr Zakladatelský rozpočet Povinnosti podnikatele vůči státu Kalkulace cen Modifikace cen podle zákazníků, místa a období Náklady Výnosy Hospodářský výsledek Personální činnosti Výpočet mezd Základy daňové evidence</p> <p>Finanční vzdělávání</p> <p>Platební styk Kreditní a debetní platební karty Úroková sazba RPSN Pojišťovací trh Inflace a její důsledky Úvěry a jejich zajištění</p> <p>Daně</p> <p>Státní rozpočet Daně Sociální a zdravotní pojištění Daňové doklady</p>	<p>20</p> <p>24</p> <p>20</p>

Učební osnova předmětu

ODBORNÁ LATINSKÁ TERMINOLOGIE

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Odborná latinská terminologie je zařazena mezi všeobecně-vzdělávací předměty a zároveň je nezbytnou součástí odborné výuky. Poskytuje žákům jazykovou průpravu a orientaci v latinském názvosloví, které převládá ve všech lékařských oborech, s nimiž se žáci budou setkávat jak při studiu, tak ve svém povolání.

Obecným cílem předmětu je, aby žáci získali základy latinské terminologie potřebné pro studium odborných předmětů. Znalost jazyka spočívá nejen v osvojení odborné terminologie, ale i v osvojení nejdůležitější slovní zásoby a pochopení základní struktury gramatiky.

Charakteristika učiva:

Výuka se opírá o obecné jazykové znalosti a dovednosti získané v mateřském i cizím jazyce.

Předmět přispívá k celkovému rozhledu a obohacení žákovy osobnosti, k rozvoji jeho dovednosti zpracovávat a třídit informace a na jejich základě si vytvářet samostatný úsudek.

Výuka předmětu probíhá v 1. ročníku.

Výuka vede k tomu, aby žák:

- správně užíval pravidla výslovnosti latinských slov
- rozuměl základním odborným termínům používaným v medicíně a správně je používal v odborné komunikaci
- rozuměl gramatické struktuře latinského textu
- ovládal slovní zásobu základní, všeobecnou a odbornou
- četl s porozuměním jednoduchý latinský text
- pracoval se slovníky a jazykovými příručkami
- kultivoval mateřský jazyk
- využíval znalostí latiny ke studiu češtiny a cizích jazyků

Pojetí výuky:

Při výuce učitel střídá nejrůznější postupy, formy a metody práce tak, aby podnítil aktivitu žáků. Využívá vhodné pomůcky pro práci žáků pod jeho vedením i pro práci samostatnou. Soustřeďuje se na slovní zásobu, tvoření slov, gramatické jevy a procvičování. Podle potřeby ukládá domácí úkoly. Učitel využívá znalostí žáků z dějepisu, českého jazyka a literatury a spolupracuje s vyučujícími odborných předmětů. K ověřování znalosti a míry pochopení učiva využívá metodu frontálního nebo individuálního zkoušení.

Mezipředmětové vazby:

Somatologie, ošetřovatelství, klinická propedeutika, občanská nauka, matematika, dějepis, český jazyk a literatura

Hodnocení výsledků vzdělávání:

Vychází z klasifikačního řádu a ohodnocení práce žáka, hodnocení je ústní a písemný projev, doplněný sebehodnocením vlastního výkonu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Rozvoj klíčových kompetencí

Z hlediska klíčových kompetencí odborná latinská terminologie rozvíjí – schopnosti racionálně se učit cizí jazyk, pracovat efektivně s různými zdroji informací, získávat, zaznamenávat písemně informace a myšlenky z textu, soustavně pracovat, logicky uvažovat, přesně se vyjadřovat, umět objektivně posuzovat své výkony a přijímat kritiku jako stimul pro další osobní růst. Prolíná se většinou průřezových témat.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti - Žák je ochoten angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí. Dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení. Cílem je kladný přístup žáka k sobě samému, ke svému zdraví a z toho pramenící kladný přístup k životu i k ostatním lidem.

Člověk a životní prostředí - Žák adekvátně posoudí postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Objasní zásady zdravého životního stylu a podíl odpovědnosti za své zdraví. Orientuje se v základních principech šetrného přístupu k životnímu prostředí v životě osobním i profesním.

Člověk a svět práce - Žák se seznamuje s alternativami profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání. Vyhledává a vyhodnocuje informace o profesních příležitostech. Rozlišuje vývojové trendy a požadavky zaměstnavatelů na trhu práce. Orientuje se ve světě práce jako celku i ve zdravotnické struktuře regionu,

Člověk a digitální svět - Žák získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet. Zná význam vzdělávání pro svoji úspěšnou kariéru a chápe nutnost sebezvzdělávání a celoživotního učení. Efektivně pracuje s prostředky informačních a komunikačních technologií.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník: 1 hodiny týdně, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - interpretuje význam latinské terminologie - přečte a zapíše latinská slova - rozpozná strukturu textu	Úvod do latinského jazyka Výslovnost, délka, přízvuk a psaní Druhy slov	2
- používá ve větě správně pády, substantiva I a II deklinace, adjektiva, předložky, číslovky	Základy latinské gramatiky Pády Substantiva I. deklinace Substantiva II. deklinace Adjektiva Předložky Číslovky	6
- užívá správně latinskou odbornou terminologii	Odborná latinská terminologie k orgánovým soustavám Pohybový systém Kardiovaskulární oběh Dýchací systém Trávicí systém Vylučovací systém Reprodukční systém muže a ženy Endokrinní systém Smyslové orgány Nervový systém	22
- rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci	Latinská terminologie ve zdravotnické dokumentaci Anamnéza Chorobopis Denní dekurz	2

Učební osnova předmětu

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Cílem vyučovacího předmětu je zprostředkovat žákům poznatky z oblasti organizace a řízení zdravotnictví. Upřesnit možnosti pracovního uplatnění ve studovaném oboru. Vést žáky k převzetí odpovědnosti za zdraví své vlastní i zdraví pacientů/klientů, spoluobčanů, aby byli schopni vhodným způsobem ovlivňovat jejich postoj ke zdraví.

Prioritou výuky je, aby po jejím ukončení žák:

- orientoval se v systému poskytování zdravotní péče v České republice a rozlišoval základní právní normy týkající se zdraví a zabezpečení v případě nemoci
- byl schopen spolupodílet se na realizaci programů na podporu zdraví
- charakterizoval systém prevence nemoci obyvatelstva i formy osobní prevence
- rozlišil faktory ovlivňující zdraví a uvědomoval si důsledky nemoci pro jednotlivce i společnost
- adekvátně vyhodnotil problémy osob se zdravotním postižením

Charakteristika učiva:

Předmět je zařazen do druhého ročníku. Učivo předmětu je rozděleno na dva bloky: oblast veřejného zdravotnictví a oblast výchovy ke zdraví.

V prvním bloku se žáci seznamují se systémem zdravotní péče, s reformami ve zdravotnictví, s různými typy zdravotnických zařízení, s organizací léčebně-preventivní péče, s financováním zdravotní péče a s řízením zdravotnictví. Žáci se rovněž seznamují s problematikou zdraví, s vybranými programy na podporu zdraví a učí se připravovat jednoduché programy obdobného charakteru.

Ve druhém bloku učiva je žák veden k uvědomění si významu vlastního zdraví a vlivů spolupodílejících se na zdraví, jako jsou výživa, tělesná aktivita, mentální hygiena, stres, kouření, životní prostředí, práce, atd. Důraz je kladen na výchovu proti závislostem a problematiku v období dospívání.

Pojetí výuky:

Výchova ke zdraví je teoreticko-praktický předmět. Výuka je realizována výkladem a diskusí, řešením modelových situací a samostatnou prací žáků. Poskytuje vhodné podmínky pro projektové vyučování.

Výuka vychází z vlastních zkušeností žáků, opírá se o konkrétní příklady a poukazuje na využití odborných poznatků v praxi. Používá co nejvíce konkrétní příklady a situace.

Mezipředmětové vazby:

Předmět výchova ke zdraví je důležité koordinovat s výukou předmětů ošetrovatelství, ekonomika, matematika (statistická data) a občanská nauka, první pomoc, klinická propedeutika

Hodnocení výsledků:

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se zařazuje při práci v týmu. Při písemném, ústním a praktickém zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu a aplikaci teoretických a praktických poznatků v konkrétních modelových situacích. Při hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě. Hodnocení se opírá o zvládnutí nových poznatků a osvojení si požadovaných dovedností.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Rozvoj klíčových kompetencí

Z klíčových kompetencí předmět rozvíjí zejména:

- schopnost pracovat s informacemi, vyhledávat informace z různých zdrojů, třídít je a kriticky vyhodnocovat
- komunikativní kompetence - argumentovat, obhajovat, kriticky hodnotit, diskutovat o aktuálních problémech týkajících se zdraví, životního stylu, zdravotní politiky, životního prostředí, poškozování zdraví v období dospívání atd.

- kompetence pracovat v týmu

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti - žák je ochoten angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí. Dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení. Cílem je kladný přístup žáka k sobě samému, ke svému zdraví a z toho pramenící kladný přístup k životu i k ostatním lidem.

Člověk a životní prostředí - žák adekvátně posoudí postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Objasní zásady zdravého životního stylu a podíl odpovědnosti za své zdraví. Orientuje se v základních principech šetrného přístupu k životnímu prostředí v životě osobním i profesním.

Člověk a svět práce - žák se seznamuje s alternativami profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání. Vyhledává a vyhodnocuje informace o profesních příležitostech. Rozlišuje vývojové trendy a požadavky zaměstnavatelů na trhu práce. Orientuje se ve světě práce jako celku i ve zdravotnické struktuře regionu.

Člověk a digitální svět - žák získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet. Zná význam vzdělávání pro svoji úspěšnou kariéru a chápe nutnost sebevzdělávání a celoživotního učení. Efektivně pracuje s prostředky informačních a komunikačních technologií.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

2. ročník: 1 hodina týdně, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní rozdíl mezi pojmy veřejné zdravotnictví, zdravotní péče, zdravotní služby - vysvětlí význam zdravotní péče o zdraví obyvatelstva - uvede základní druhy zařízení léčebně preventivní péče - popíše systém poskytování zdravotní péče a služeb - objasní principy řízení zdravotnictví - vysvětlí způsob a zdroje financování zdravotnictví - objasní postavení nemocného/klienta v oblasti zdravotních a sociálních služeb, jeho práva a povinnosti 	<p>Systém zdravotní péče Soustava zdravotnických zařízení Organizace léčebně-preventivní péče Financování zdravotní péče Řízení zdravotnictví Postavení občana v systému léčebně-preventivní péče Eticko-právní aspekty zdravotní péče Listina základních práv a svobod</p>	6
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí účel všeobecného zdravotního pojištění - vyhledá informace týkající se hrazení zdravotních výkonů a poskytování příspěvků pojišťoven občanům na péči o zdraví 	<p>Zabezpečení v nemoci a v jiných tíživých sociálních situacích Systém zdravotních pojišťoven v ČR Zákonné a dobrovolné pojištění Nemocenské pojištění Starobní a invalidní důchod</p>	3
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí funkci sociálních služeb, komu jsou poskytovány a kdo je poskytovatelem - vysvětlí rozdíl mezi komunitní zdravotní péčí a terénní (domácí) sociální péčí - uvede příklady sociálních služeb a sociálních zařízení, zejména pro osoby se zdravotním postižením, seniory a dlouhodobě nemocné - vyhledá informace týkající se poskytnutí sociální péče - objasní možnosti uplatnění praktické sestry v sociálních službách 	<p>Systém sociální péče Sociální služby a podmínky jejich poskytování Práva a povinnosti klienta v sociálních službách Poskytovatelé sociálních služeb Sociálně-zdravotní péče o vybrané skupiny občanů (osoby se zdravotním a mentálním postižením, chronicky nemocní, senioři, rodiny s trojčaty a vícčaty Uplatnění praktické sestry v sociální péči</p>	7
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje a charakterizuje determinanty zdraví - charakterizuje civilizační choroby, jejich příčiny a možnosti prevence - diskutuje o zdravotních problémech mládeže vyplývajících ze životního stylu 	<p>Zdraví a nemoc Faktory ovlivňující zdraví Sociální aspekty nemoci Zdravotní stav obyvatelstva ČR a regionu; Zdravotní stav dětí a mládeže</p>	3

Učební osnova předmětu

PRVNÍ POMOC

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Cílem předmětu je seznámit žáky s moderním pojetím první pomoci a fungováním integrovaného záchranného systému, naučit je pohotově reagovat a správně postupovat v život ohrožujících situacích, a to v nemocnici i v terénu při živelných katastrofách, teroristických útocích a jiných mimořádných situacích.

Cíl vyplývá z povinnosti zdravotnických pracovníků poskytnout neprodleně první pomoc každému, jestliže by bez této pomoci byl jeho život nebo zdraví vážně ohroženo.

Žáci jsou vedeni nejen k osvojení potřebných vědomostí, ale zejména ke zvládnutí dovedností v předlékařské první pomoci a zásad bezpečného chování v situacích obecného ohrožení.

Charakteristika učiva:

Učivo obsahuje základní pojmy z traumatologie a první pomoci. Přináší žákům informace z oblasti integrovaného záchranného systému, neodkladné resuscitace, manipulace a transportu zraněných, včetně poskytnutí první pomoci při mimořádných událostech.

Žáci se mají naučit kriticky zhodnotit vzniklou situaci a rozhodnout o prioritách poskytování první pomoci u zraněného v bezvědomí, při krvácení nebo poranění kostí, kloubů a měkkých částí těla.

Pojetí výuky:

Předmět je chápán jako teoreticko-praktický. V teoretických hodinách výuka směřuje k osvojení konkrétních poznatků o příčinách, příznacích, způsobu ošetření a nejčastějších komplikací u vybraných typů poranění.

Úkolem hodin cvičení je nácvik jednotlivých postupů první pomoci dle nabitých teoretických znalostí.

Žák využije své vědomosti a dovednosti při řešení modelových situací naléhavých stavů.

Výuka podporuje rozvoj personálních kompetencí žáků – dovednost správně odhadnout své schopnosti a možnosti jednat odpovědně a samostatně.

Ve výuce se uplatňují mimo frontální výuky i různé formy práce ve skupině, práce s odbornou literaturou a internetem, diskuze, besedy a řešení problémových a modelových situací.

Mezipředmětové vazby:

Somatologie, ošetrovatelství, klinická propedeutika, psychologie, základy hygieny a epidemiologie, výchova ke zdraví

Z ošetrovatelství – by si žáci měli přinést poznatky o asepsi, antisepsi, dezinfekci, sterilizaci, obvazové technice a sledování fyziologických funkcí (1. a 2. ročník).

Ze somatologie – mohou čerpat poznatky o stavbě a funkci jednotlivých tělních soustav.

V návaznosti na klinickou propedeutiku – je možné pak využívat vědomostí o příznacích a základech vyšetřování nemocných.

Hodnocení výsledků:

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Hodnocení probíhá formou písemného a ústního hodnocení a sebehodnocení.

Při hodnocení se posuzuje správnost, přesnost, pečlivost a samostatnost. Důraz je kladen na efektivitu řešení problému, hloubku porozumění učivu a schopnost aplikace znalostí v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Rozvoj klíčových kompetencí

Přínos předmětu spočívá především v rozvíjení dovednosti řešit problémy, tzn. zejména rychle se orientovat v situacích ohrožení života a správně a pohotově poskytnout první pomoc, efektivně komunikovat a podle situace spolupracovat s dalšími osobami nebo složkami záchranného systému. Výuka podporuje rovněž rozvoj personálních kompetencí žáků - tj. především dovedností správně odhadovat své schopnosti a možnosti jednat odpovědně a samostatně.

Průřezová témata

Člověk a svět práce – získané vědomosti a dovednosti budou absolventi využívat v budoucím zaměstnání, uplatní se na trhu práce

Občan v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni k sebevědomí, odpovědnosti, ke schopnosti odhadnout své možnosti, kriticky přijímat informace z masmédií

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k rutinnímu chování, který vede k ochraně životního prostředí, ke vnímání ekonomických a environmentálních vazeb

Člověk a digitální svět – žáci jsou vedeni k aktivnímu využívání IT pro vyhledávání, zpracování, uchovávání a přenos dat.

Vzdělávací a mimovyučovací aktivity:

Spolupráce se středními, základními a mateřskými školami - první pomoc pro žáky ZŠ a MŠ formou připravených stánků s figurantky v modelových situacích (v případě zájmu)

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

2. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 64 hod.

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší základní pojmy vztahující se k první pomoci (dále PP) a správně je používá - určí složky IZS, způsoby aktivace a komunikace v systému - objasní své postavení v záchranném řetězci, načrtne jednoduché schéma hierarchie IZS - vyjmenuje telefonní linky tísňového volání 	<p>Úvod do předmětu Definice základních pojmů Integrovaný záchranný systém (IZS) Základní složky, způsoby aktivace IZS Vlastnosti záchrance Význam první pomoci</p>	3
<ul style="list-style-type: none"> - popíše základní vybavení domácí lékárny a zásady pro manipulaci s ní - vyhledá předepsané vybavení autolékárny - sdělí, kde se nachází školní lékárna 	<p>Příruční lékárna Základní vybavení a využití obsahu lékárny v domácnosti Uložení a kontrola lékárny v domácnosti a na pracovišti Autolékárna</p>	1
<ul style="list-style-type: none"> - objasní jednotný postup poskytování PP a uvede pravidla třídění zraněných - provede vyšetření zraněných v modelových situacích - rozebere základní informace o vzniklé situaci a charakteru zranění a předá je IZS 	<p>Jednotný postup při poskytování PP Orientace na místě nehody, posouzení závažnosti situace, třídění raněných Zjišťování základních informací, záznam, předání informací Jednotný postup poskytování PP Návčik postupu vyšetřování a předávání informací</p>	2
<ul style="list-style-type: none"> - popíše pravidla pro vyprošťování a přenášení postižených - uloží nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření a transport a volbu polohy vysvětlí - navrhne prostředek a techniku odsunu vhodnou pro danou modelovou situaci - dodržuje zásady BOZP 	<p>Polohování a transport zraněných Pravidla a způsoby vyprošťování postižených Základní polohy při vyšetřování a ošetřování zraněných, jejich indikace Zásady odsunu zraněných Odsunové prostředky, techniky odsunu a přenášení postižených jednou nebo více osobami Návčik v modelových situacích</p>	2
<ul style="list-style-type: none"> - definuje pojem neodkladná resuscitace - rozpozná zástavu krevního oběhu a poruchy průchodnosti dýchacích cest - zjistí příčiny neprůchodnosti dýchacích cest, nedostatečného dýchání a zástavy dechu - provede nepřímou srdeční masáž a zahájí kardiopulmonální resuscitaci s ohledem na věk postiženého - používá vhodné pomůcky a osobní ochranné prostředky - objasní význam správné resuscitace 	<p>Neodkladná resuscitace Poruchy průchodnosti dýchacích cest (u dětí a dospělých) Zástava krevního oběhu (u dětí a dospělých) Etické aspekty neodkladné resuscitace Pomůcky k osobní ochraně a k rozšířené neodkladné resuscitaci Návčik provedení v modelové situaci</p>	8

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná příčiny a příznaky poruch vědomí - rozliší stupně poruch vědomí - provede vyšetření postiženého v bezvědomí - poskytne PP při kolapsu - stanoví kritéria dohledu u postižených v bezvědomí <ul style="list-style-type: none"> - rozliší podle příznaků běžné druhy otrav a zvolí vhodný postup PP - zdůvodní důležitost sběru materiálu a informací od svědků nehody - navrhne postup poskytnutí PP při otravách u postiženého v bezvědomí a při vědomí - vysvětlí nebezpečí návykových látek <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje příčiny a faktory ovlivňující rozvoj šoku, rozpozná příznaky šoku - navrhne vhodná preventivní protišoková opatření - provede ošetření postiženého v šoku a sběr informací od svědků - vypracuje schéma sledování postiženého v šoku - definuje nebezpečí rozvoje šoku, význam preventivních opatření - představí plán bezpečnosti postiženého v křečovém stavu <ul style="list-style-type: none"> - diferencuje a rozpozná druh, stupeň, rozsah a závažnost poranění - vyjmenuje postupy ošetřování poranění teplem a chladem, při úpalu a úžehu - poskytne PP při popálení, poleptání, poranění elektrickým proudem, působení chladu - shrne komplikace spojené s tepelným a chladovým poškozením - vysvětlí význam dodržování zásad BOZP při poskytování PP <ul style="list-style-type: none"> - rozliší druhy ran - stanoví kritéria pro ošetření dle druhů ran - použije vhodné prostředky a obvazové techniky - vyjmenuje požadavky manipulace s amputáty - vysvětlí význam dodržování zásad asepse a antiseptiky, sterility, BOZP <ul style="list-style-type: none"> - posoudí a pojmenuje typ krvácení - aplikuje správně jednotný postup při stavění jednotlivých druhů krvácení - popíše komplikace spojené s krvácením - objasní nutnost použití prostředků osobní ochrany při zástavě krvácení vzhledem k riziku přenosu infekčních onemocnění 	<p>Bezvědomí</p> <p>Vyšetření stavu vědomí, určení poruchy vědomí (kvantitativní, kvalitativní) Vyšetření postiženého v bezvědomí Sledování stavu, záznam informací, transport zraněných v bezvědomí PP při kolapsu Nácvik ošetření v modelové situaci</p> <p>Akutní otravy</p> <p>Druhy nejčastějších otrav PP při akutních otravách spojených s bezvědomím a při zachování vědomí Nácvik ošetření v modelových situacích</p> <p>Šok, křečové stavy</p> <p>Druhy, příčiny a příznaky šoku a následné změny v organismu PP u šokových stavů, preventivní protišoková opatření Křeče a křečové stavy Nácvik ošetření v modelové situaci</p> <p>Poškození teplem, chladem a chemickými látkami</p> <p>Druhy poškození; stanovení druhu a rozsahu poškození, PP Bezpečnost a ochrana zdraví při poskytování PP při úrazu elektrickým proudem a chemickými látkami Nácvik ošetření v modelových situacích</p> <p>Rány</p> <p>Druhy ran Zásady ošetřování jednotlivých typů ran, pomůcky Nácvik ošetření v modelových situacích</p> <p>Krvácení</p> <p>Druhy krvácení Jednotný postup při poskytování PP u zevního krvácení Rozpoznání a poskytnutí PP při vnitřním krvácení a krvácení z tělních otvorů Nácvik ošetření v modelových situacích</p>	<p>3</p> <p>2</p> <p>6</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>4</p>
---	---	--

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší poranění kostí a kloubů dle příznaků a vyhodnotí možné komplikace - použije alternativní prostředky, popíše a správně aplikuje jednotný léčebný postup dle druhu poranění - vyhledá dostupné prostředky k ošetřování - uvede v souvislosti rizika spojená s nevhodným způsobem ošetření <ul style="list-style-type: none"> - objasní nejčastější příčiny, druhy a příznaky poranění hrudníku - poskytne PP dle jednotného systému - vyjmenuje si rizika spojené s nevhodným postupem poskytnutí PP <ul style="list-style-type: none"> - objasní příčiny a příznaky poranění břicha a pánve a možné komplikace - umí poskytnout PP dle jednotného systému při otevřených i uzavřených poranění břicha a pánve - uvědomuje si rizika a komplikace spojené s poraněním břicha a pánve <ul style="list-style-type: none"> - objasní nejčastější příčiny, příznaky a komplikace spojené s poraněním páteře a míchy - vysvětlí jednotný postup při poskytování PP u těchto poranění a komplikace spojené s nevhodným postupem při ošetřování - poskytne PP s využitím moderních i improvizovaných pomůcek - navrhne preventivní opatření těchto úrazů; <ul style="list-style-type: none"> - objasní nejčastější příčiny, příznaky a komplikace spojené s poraněním hlavy a CNS - popíše postup při ošetření těchto poranění - poskytne PP při poranění hlavy a CNS v modelové situaci - vysvětlí význam ochrany hlavy a CNS v různých situacích a komplikace spojené s poraněním <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje příznaky a komplikace při náhlých akutních stavech - popíše postup poskytování PP při náhlých stavech - uvědomuje si rizika spojená s časovou prodlevou při poskytnutí PP 	<p>Poranění kostí a kloubů Charakteristika, příčiny, rozdělení, obecný postup při poskytování PP Ošetření poraněného se zlomeninou lopatky, klíční kosti a předloktí, drobných kostí ruky a zápěstí, vymknutí kloubů na horní končetině, Ošetření poraněného se zlomeninou stehenní kosti, kosti bérce, hlezna a nohy, vymknutí kloubů na dolní končetině Nácvik ošetření v modelových situacích</p> <p>Poranění hrudníku Příčiny poranění, závažnost a rozdělení poranění, příznaky poranění hrudníku, PP Nácvik ošetření a modelových situací</p> <p>Poranění břicha a pánve Rozdělení poranění, příznaky a diferenciacie poranění, poskytnutí PP Nácvik ošetření v modelových situacích</p> <p>Poranění páteře a míchy Mechanismus vzniku poranění, příznaky, nejčastější komplikace, zásady poskytování PP u poranění krční, hrudní, bederní páteře, otevřených poranění páteře Nácvik ošetření v modelových situacích</p> <p>Poranění hlavy a CNS Mechanismy vzniku poranění, rozdělení, klinické projevy, nejčastější komplikace zásady poskytování PP Nácvik ošetření v modelových situacích</p> <p>Náhlé akutní stavy Cévní mozková příhoda Akutní infarkt myokardu Hypoglykemická kóma Alergická reakce Nácvik ošetření v modelových situacích</p>	<p>6</p> <p>2</p> <p>4</p> <p>2</p> <p>4</p> <p>2</p>
--	--	---

Učební osnova předmětu

PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Cílem výuky je naučit žáka sebepoznávání a sebehodnocení, reálnému vhledu a schopnosti sebereflexe. Tyto schopnosti umožní žákům začlenění do pracovního týmu a do širší společnosti. Dalším cílem je naučit žáky základům asertivního chování, konstruktivnímu jednání a týmové spolupráci. Žáci jsou vedeni k osvojení vybraných vědomostí a dovedností z psychologie a jejich aplikaci při řešení konkrétních problémů a situací. Předmět rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání, rozvíjí profesní a sociální kompetence v oblasti komunikace, chování a jednání, zejména vztah k pacientům/klientům.

Charakteristika učiva:

Učivo obsahuje základní psychologické pojmy, typologie a metody. Přináší žákům informace z oblasti psychologie osobnosti, verbální a neverbální komunikace a sociální psychologie. Součástí učiva jsou také témata z oblasti prevence negativního vlivu civilizace na psychiku člověka a psychologie nemocných včetně relaxace, psychohygieny a psychoterapie v práci zdravotnického pracovníka.

Žáci mají pochopit význam celoživotního vzdělávání se prostřednictvím odborné literatury nebo psychologických seminářů a školení.

Pojetí výuky:

Předmět je chápán jako teoreticko-praktický. Cílem hodin teorie je orientace v psychologických pojmech a typologiích. Úkolem hodin cvičení je nácvik modelových situací a rozvíjení komunikativních dovedností v běžném životě, s pacienty/klienty různého typu, se spolupracovníky, s lékaři a nadřízenými.

Žáci jsou vedeni také k dovednosti racionálně se učit a řešit problémy, hodnotit své předpoklady a výsledky, racionálně plánovat svůj osobní rozvoj.

Ve výuce se uplatňují mimo frontální a skupinovou metodu vyučování i různé formy práce s odbornou literaturou, internetem, diskusí a jiné aktivizační metody.

Mezipředmětové vazby:

Občanská nauka, ošetrovatelství, ošetřování nemocných, odborná praxe

Hodnocení výsledků:

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Hodnocení probíhá formou písemného a ústního hodnocení a sebehodnocení.

Při hodnocení se posuzuje správnost, přesnost, pečlivost a samostatnost. Důraz je kladen na efektivitu řešení problému, hloubku porozumění učiva a schopnost aplikace znalostí v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Rozvoj klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence - absolventi jsou schopni přiměřeně komunikovat a vhodně se prezentovat, účastnit se aktivně diskuzí, respektovat názory druhých, vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury projevu a chování. Umějí vhodně komunikovat s klienty/pacienty a jejich rodinnými příslušníky.

Sociální kompetence – absolventi jsou schopni adaptovat se při měnících se životních a pracovních podmínkách, pracovat v týmu, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k lidem.

Personální kompetence – absolventi jsou připraveni posuzovat reálně své duševní možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovovat si cíle dle svých schopností a pečovat o duševní zdraví své i klientů/pacientů.

Průřezová témata:

Člověk a svět práce – získané vědomosti a dovednosti budou absolventi využívat v budoucím zaměstnání, uplatní se na trhu práce

Občan v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni k sebevědomí, zodpovědnosti, ke schopnosti přistoupit na kompromis, kriticky přijímat informace z masmédií

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k rutinnímu chování, které vede k ochraně životního prostředí

Člověk a digitální svět – žáci jsou vedeni k aktivnímu využívání IT pro vyhledávání, zpracování, uchovávání a přenos dat

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

2. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje psychologii jako vědu a její přínos pro jiné vědní obory - definuje základní disciplíny psychologie - vysvětlí vztah mezi nervovou soustavou a psychikou - vysvětlí pojmy hominizace a sapientace - vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky; - ukáže na příkladech praktické využití psychologie 	<p>Psychologie jako věda Předmět psychologie Odvětví psychologie Metody psychologie Využití poznatků z psychologie v praxi Fylogeneze lidské psychiky</p>	13
<ul style="list-style-type: none"> - časově vymezí základní vývojové etapy a mezníky ontogeneze - charakterizuje jednotlivé činitele ontogeneze - charakterizuje a porovná tělesný, psychický a sociální vývoj v jednotlivých etapách života - uvede potřeby v jednotlivých vývojových stádiích 	<p>Vývoj psychiky jedince Charakteristika ontogenetického vývoje psychiky Charakteristika vývojových stádií od prenatálního období po stáří</p>	10
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech rozliší základní psychické procesy, stavy a vlastnosti - na příkladech ukáže, jak se psychické procesy odrážejí na tělesných funkcích, v chování a jednání člověka - na příkladech rozliší základní poruchy psychických procesů, stavů a vlastností - chápe význam znalostí psychických procesů, stavů a vlastností pro další studium - vymezí pojem motivace a rozebere klasifikaci potřeb dle Maslowa 	<p>Psychické procesy, stavy a vlastnosti Třídění psychických jevů – procesů, stavů a vlastností Poznávací procesy Procesy emoční a volní Paměť a učení Myšlení a řeč Základní poruchy psychických procesů, stavů a vlastností Utváření osobnosti: motivace a učení Seberealizace osobnosti, motivace a životní cíle</p>	20
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech vysvětlí faktory ovlivňující vývoj osobnosti - vysvětlí a dokumentuje na příkladech pojmy vloh, schopnosti a dovednosti, nadání, talent, tvořivost - v modelových situacích najde chyby v posuzování osobnosti (stereotyp, předsudek) - uvede příklady poruch osobnosti - rozlišuje a charakterizuje základní typologie temperamentu - rozpozná na příkladech projevy lidí různého temperamentu - vyjmenuje vlivy formující charakter a popíše na příkladech ze života, jak se projevuje kladný a záporný vztah k lidem - rozlišuje pojmy sebepodceňování a sebepřeceňování - definuje pojem hodnotová orientace - zdůvodní vlastní žebříček hodnot v oblasti sociální, morální a ideové 	<p>Psychologie osobnosti Charakteristika osobnosti Vlastnosti osobnosti Typologie osobnosti Poznávání a posuzování osobnosti, chyby v soudech: stereotypy a předsudky Poruchy osobnosti Temperament osobnosti Definice temperamentu – podle Hippokrata, Pavlova a Eysencka Sangvinik, flegmatik, melancholik, choleric Charakter osobnosti Definice pojmu Vztah k lidem Sebehodnocení Společenské postoje Hodnotová orientace</p>	21

3. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem socializace a fáze socializačního procesu; - vyjmenuje formy sociálního učení a ty demonstruje na konkrétních příkladech; - vysvětlí pojem sociální vnímání a dokumentuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti; - definuje pojem sociální interakce a objasní jednotlivé typy sociálních vztahů; - uplatňuje v pracovních i mimopracovních vztazích znalosti sociální stránky psychiky člověka; - charakterizuje základní typy sociálních skupin, vymezí jejich znaky; - identifikuje vztahy mezi členy skupiny a tyto poznatky využívá pro práci v týmu; - uvede příklady poruch socializace - pomocí příkladů ukáže možnosti prevence a obrany před diskriminací a šikanou - navrhne řešení modelových konfliktních situací, návrh zdůvodní - charakterizuje základní náročné životní situace (stres, frustrace, deprivace), jejich příčiny a možné důsledky - popíše s využitím příkladů a zhodnotí různé způsoby řešení náročných životních situací - jmenuje nejčastější stresory našeho života - popíše reakci lidského organismu na zátěž - uvede souvislosti mezi stresem a civilizačními chorobami - uvede některé identifikační znaky týrání a objasní chování jednotlivých aktérů - vysvětlí význam duševního zdraví a relaxačních metod v každodenním životě - vyjmenuje druhy relaxací - použije vybranou relaxační metodu k vlastnímu odreagování - vysvětlí pojem komunikace a její význam - rozlišuje a vhodně uplatňuje prostředky verbální a neverbální komunikace - postupně si osvojuje neverbální prostředky, které podporují uspokojivou komunikaci - zhodnotí komunikační situaci z hlediska zásad a prostředků komunikace - uplatňuje profesní etiku a bezpředsudkový přístup - popíše zásady vedení rozhovoru - odhalí chyby a nedostatky v komunikaci a navrhne jiné řešení - vyjmenuje zásady a předpoklady úspěšné Diskuze 	<p>Základy sociální psychologie</p> <p>Sociální učení a zrání Sociální skupiny Sociální interakce Sociální adaptace, poruchy adaptace Profesionální sociální skupiny; zásady týmové práce Poruchy socializace Pracovní a osobní spokojenost Konflikty, diskriminace, šikana, minorita-majorita</p> <p>Vliv civilizace na psychiku člověka</p> <p>Náročné životní situace a jejich vliv na člověka Stres, frustrace, deprivace, strach, agrese Týrání a zneužívání, syndrom CAN, domácí násilí Odolnost k zátěži Psychohygienu a relaxace jako obrana před stresem a psychickým vyhořením Druhy relaxací, praktické ukázky, nácvik Umění odpočívat</p> <p>Umění komunikace a jednání s lidmi</p> <p>Verbální a neverbální komunikace Navazování kontaktu s ohledem na individuální zvláštnosti osobnosti Kultura řeči, chyby v komunikaci Rozhovor, jeho vedení, argumentace Řešení modelových situací v komunikaci Řešení situací souvisejících s hledáním zaměstnání - odpověď na inzerát, účast v konkurzu, jednání na úřadu práce, osobní prezentace</p>	<p>20</p> <p>20</p> <p>10</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní druhy lidského jednání - na příkladech rozliší druhy lidského jednání - vhodně reaguje na různé způsoby chování - na základě typu chování volí vhodný způsob komunikace - v modelových situacích jedná asertivně - vysvětlí pojmy empatie, altruismus, nasazení a uvede příklady <ul style="list-style-type: none"> - identifikuje známky „vyhoření“ - rozlišuje syndrom vyhoření od individuálních rysů osobnosti - ovládá vybrané techniky aktivního a pasivního odreagování <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jak závislost ovlivňuje psychiku a chování jedince - jmenuje nejčastější formy závislosti a uvede identifikační znaky drogové závislosti - navrhne možnosti prevence a léčby drogové závislosti - vyhledá a zpracuje informace týkající se vybrané drogové problematiky 	<p>Základní druhy lidského jednání – pasivní, agresivní, asertivní, manipulativní Rysy asertivního jednání Nácvik metody asertivního jednání</p> <p>Syndrom vyhoření - „burnout“ Definice syndromu Odlišení syndromu vyhoření od jiných psychických stavů Příznaky a prevence vzniku syndromu</p> <p>Závislosti Druhy závislostí, prevence léčba Terapeutická komunita Patologické hráčství</p>	<p>3</p> <p>2</p> <p>5</p>
---	--	----------------------------

4. ročník: 1 hodina týdně, celkem 28 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojmy klinická psychologie, zdravotnická psychologie, psychologie zdraví; - vyjmenuje faktory, které ovlivňují psychiku nemocného - na příkladech rozezná různé postoje pacienta k nemoci - vysvětlí pojmy hospitalismus a iatrogenie a objasní jejich důsledky - zhodnotí konkrétní situaci z hledisky profesionálního chování zdravotnického pracovníka - vyjmenuje a vysvětlí fáze procesu umírání - charakterizuje empatický přístup zdravotnického pracovníka k umírajícímu nemocnému a pozůstalým; - rozliší a zhodnotí na příkladech různé přístupy a postoje zdravotnického pracovníka k pacientům; - vyjmenuje faktory, které mají vliv na psychický a fyzický stav zdravotnického pracovníka; 	<p>Zdravotnická psychologie</p> <p>Klinická psychologie a psychologie zdraví Psychosomatické a somatopsychické nemoci Vliv nemoci nebo zdravotního postižení na psychiku člověka Subjektivní prožívání nemoci, poměr nemocného k nemoci Prožívání nemoci v čase Adaptace na nemoc a hospitalizaci Produktivní a neproduktivní přístup zdravotníka k nemocnému Formování vztahu nemocný – zdravotnický pracovník Psychologie čekárny a ordinace Umírání a smrt Hospitalismus Problematika domácí péče Profesní adaptace, deformace</p>	28

Učební osnova předmětu

KLINICKÁ PROPEDEUTIKA

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu:

Obecným cílem předmětu je seznámení žáků se základní lékařskou terminologií, postupy používanými při vyšetření nemocného lékařem, tedy s lékařskou anamnézou, fyzikálním vyšetřením a vyšetřovacími metodami. Žák získá přehled o základních projevech nemocí, dokáže se orientovat v chorobopisu pacienta a dokáže asistovat při jednotlivých úkonech spojených s přípravou pacienta/klienta na jednotlivá vyšetření. Nedílnou součástí předmětu je znalost základních farmakologických přípravků vybraných lékových skupin. Žáci se seznámí s jejich formami, způsoby aplikace, nežádoucími účinky a kontraindikacemi. Předmět zahrnuje také základní poznatky z chirurgické propedeutiky. Předmět tvoří teoretický základ pro dovednosti, které má žák aplikovat v ošetrovatelské praxi.

Charakteristika učiva:

Předmět klinická propedeutika je zařazen do 2. ročníku a vyučuje se v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně, tj. 64 hodin celkem. Učivo předmětu klinická propedeutika je rozděleno do pěti celků. V prvním celku se žáci seznamují s obecnou symptomatologií. Celek zahrnuje základní poznatky z problematiky zdraví a nemoci, prevence a etiologie nemocí, vysvětluje pojmy diagnóza, prognóza, terapie a zaměřuje se na objasnění subjektivních a objektivních symptomů nemoci. Dalšími tematickými celky jsou fyziologické funkce, postupy fyzikálního vyšetření pacienta lékařem, dále poznatky o laboratorních, zobrazovacích, funkčních vyšetřovacích metodách a endoskopiích včetně přípravy pacienta a péče po výkonu. Tematický celek základy chirurgické propedeutiky seznámí žáky s chirurgickým názvoslovím, základy léčby v chirurgii, druhy ran a způsoby jejich ošetření a hojení a anestézií. Zahrnuje také poznatky o předoperační přípravě a pooperační péči s možnými pooperačními riziky.

Pojetí výuky:

Předmět klinická propedeutika je teoretický předmět. V předmětu se využívají znalosti ze somatologie a veřejného zdravotnictví, psychologie i z přírodovědných předmětů. Nezbytná je spolupráce s vyučujícím ošetrovatelství, protože některé celky se prolínají a lze tak zvýšit efektivitu výuky a využít možnosti aplikovat teoretické znalosti při praktickém nácviku. Výuka je organizována v klasické učebně. Je doplněna vhodnými didaktickými pomůckami, např. fotografiemi, schémata a také výpočetní technikou, jako je dataprojektor a notebook. Výuka je realizována výkladem a doplněna praktickými ukázkami učitele. Z vyučovacích forem převládá hromadné a skupinové vyučování. Při výuce vyšetřovacích metod je možné využít samostatné práce žáků s dostupnými informačními zdroji (odborná literatura, internet) formou např. referátů. Také je možno využívat životních zkušeností žáků (příznaky nemoci atd.) nebo řízeného vyučování. Ve výuce je žádoucí uplatňovat různé aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových kompetencí, zvyšují motivaci žáků a pozitivně ovlivňují jejich vztah k učení a konkrétnímu vyučovacím předmětu jako je i metoda projektového vyučování nebo týmové práce. Téma si studenti volí sami a zpracovávají je ve skupině. Výsledky jsou prezentovány ostatním, žáci vytvářejí brožury nebo informační letáky.

Mezipředmětové vazby:

Somatologie, ošetrovatelství, biologie a ekologie, fyzika, chemie, první pomoc, občanská nauka, odborná latinská terminologie.

Hodnocení výsledků:

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení písemných testů, ústního a praktického zkoušení se využívá klasifikační stupnice s procentuálním vyjádřením. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se uskutečňuje při práci v týmu a při řízené diskusi na určité téma. Při písemném a ústním zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu. Při hodnocení projektu je pak např. posuzována i schopnost spolupracovat v týmu, časové rozvržení práce, komunikační dovednosti, práce s literaturou a s možnými dostupnými zdroji využitelnými při projektu. Výstupem projektu je prezentace, plakát, brožura, leták, atd.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat Rozvoj klíčových kompetencí:

Žáci jsou směřováni k rozvíjení schopností a dovedností řešit problémy (např. formou cvičení dovést žáky k rozpoznání základních příznaků onemocnění, provádění fyzikálního vyšetření). Žáci se mají naučit pracovat s odbornou literaturou, vyhledávat a zpracovávat informace, diskutovat o odborných problémech a podělit se s ostatními o své zkušenosti, zážitky.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti - Žák je ochoten angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí. Dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení. Cílem je kladný přístup žáka k sobě samému, ke svému zdraví a z toho pramenící kladný přístup k životu i k ostatním lidem. Žák je připraven klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení. Dokáže hledat kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a být kriticky tolerantní.

Člověk a životní prostředí - Žák adekvátně posoudí postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Objasní zásady zdravého životního stylu a podíl odpovědnosti za své zdraví. Orientuje se v základních principech šetrného přístupu k životnímu prostředí v životě osobním i profesním. Žák pochopil souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy. Žák samostatně a aktivně poznává okolní prostředí, získává informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů.

Člověk a svět práce - Žák se seznamuje s alternativami profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání. Vyhledává a vyhodnocuje informace o profesních příležitostech. Rozlišuje vývojové trendy a požadavky zaměstnavatelů na trhu práce. Orientuje se ve světě práce jako celku i ve zdravotnické struktuře regionu, naučí se hodnotit jednotlivé faktory charakterizující obsah práce a srovnávat tyto faktory se svými předpoklady, seznámí se s alternativami profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání;

Člověk a digitální svět - Žák získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet. Zná význam vzdělávání pro svoji úspěšnou kariéru a chápe nutnost sebevzdělávání a celoživotního učení. Efektivně pracuje s prostředky informačních a komunikačních technologií.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

2. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - charakterizuje obsah klinické propedeutiky a její postavení v kontextu lékařských oborů	Obsah předmětu a význam pro studium odborných zdravotnických předmětů	2
- vysvětlí pojem zdraví a nemoc, diagnóza, prognóza, terapie - objasní obecné principy vzniku a vývoje nemoci - popíše fáze diagnosticko-terapeutického procesu - vyjmenuje subjektivní a objektivní příznaky nemoci včetně podrobnějšího členění základního příznaku - umí rozlišit jednotlivé druhy anamnézy - stanoví život ohrožující příznaky a stavy	Obecná symptomatologie Zdraví a nemoc Etiologie nemoci Diagnóza, prognóza, terapie Anamnéza: osobní, rodinná, sociální, pracovní Subjektivní a objektivní příznaky nemoci.	8
- rozumí odborné lékařské terminologii užívané při sledování fyziologických funkcí - objasní podstatu, druhy a postup při fyzikálním vyšetření - uvědomuje si význam důsledně provedeného fyzikálního vyšetření pro stanovení diagnózy - vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních laboratorních vyšetřovacích metod	Fyziologické funkce a fyzikální vyšetření Sledování fyziologických funkcí Vylučování moče Vylučování stolice Fyzikální vyšetření Laboratorní vyšetřovací metody	6
- rozdělí vyšetřovací metody na invazivní a neinvazivní - vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních zobrazovacích a funkčních metod - objasní využití rentgenového záření a radionuklidů v diagnostice a léčbě - u jednotlivých vyšetřovacích metod popíše přípravu nemocného před vyšetřením a péči o nemocného po vyšetření	Vyšetřovací metody Zobrazovací vyšetřovací metody Funkční vyšetřovací metody	12
- uvede možná zdravotní rizika spojená s vyšetřením či léčbou pomocí rentgenového záření a radionuklidů - popíše základní principy a prostředky ochrany před ionizujícím zářením	Základy radiační ochrany	2

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních léčebných metod (konzervativní, operativní a doplňkové) - vysvětlí specifika konzervativní a operativní léčby u dětí, seniorů a osob s handicapem - ilustruje využití doplňkových léčebných metod - vyjmenuje základní lékové skupiny - zařadí zástupce léků do lékových skupin - objasní účinky a způsoby podávání základních lékových skupin ovlivňujících nervovou, oběhovou, dýchací, zažívací, vylučovací a endokrinní soustavu - objasní účinky léků s antimikrobiálním účinkem a zásady jejich podání - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu (regresivní a progresivní změny, záněty a nádory) - vyjmenuje jednotlivé chirurgické obory - zná základní chirurgické názvosloví a postupy chirurgické léčby - charakterizuje předoperační, operační a pooperační péči - uvede příklady nemocí a úrazů, které je třeba řešit chirurgickým zákrokem - rozliší jednotlivé druhy ran - objasní způsoby ošetření jednotlivých druhů ran - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<p>Léčebné metody, farmakologie Konzervativní, operativní a doplňkové léčebné metody Obecná farmakologie Analgetika, hypnotika, sedativa Léky ovlivňující vegetativní nervový systém Léky užívané v kardiologii Léky užívané v pneumologii Léky užívané v gastroenterologii Léky užívané v revmatologii Léky užívané v diabetologii Substituční léčba, hormony Antimikrobiální léčba</p> <p>Základy chirurgické propedeutiky Vybraná témata z patologie - regresivní a metabolické změny, záněty, nádory, progresivní změny Chirurgické obory, chirurgická léčba, základní chirurgické výkony, chirurgické názvosloví Druhy ran, hojení a ošetření ran Drény a drenážní systémy Předoperační, perioperační a pooperační péče, pooperační komplikace</p>	<p>18</p> <p>16</p>
--	--	------------------------

Učební osnova předmětu

SOMATOLOGIE

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu:

Předmět somatologie se zabývá stavbou a funkcí orgánů a orgánových soustav lidského organismu za fyziologických podmínek. Poskytuje základní informace z klinicky aplikované anatomie a fyziologie. Předmět navazuje na získané znalosti biologie člověka ze základní školy. Důraz je kladen na správné užívání základní odborné latinské terminologie. Prioritou výuky je orientace žáků v problematice stavby a funkce lidského těla se základními souvislostmi a s využitím příslušné odborné terminologie.

Charakteristika učiva:

Učivo somatologie je rozvrženo do tematických celků, které odpovídají stavbě a funkci jednotlivých orgánových soustav člověka. V úvodu poskytuje také výchozí základní informace o stavbě buňky a tkání. Tematický celek pohybový systém v sobě zahrnuje základní poznatky o kostech, kloubech a svalech. Téma krev je zaměřeno převážně fyziologicky. Dále navazují témata krevní oběh, dýchací systém, trávicí systém včetně informací o základních živinách a zásadách zdravé výživy a vylučovací systém. Reprodukční systém muže a ženy poskytuje nejen poznatky o stavbě a funkci pohlavních orgánů, ale také o plánovaném rodičovství a reprodukčním zdraví. Závěrečný celek nervový systém je rozdělen na část endokrinní, nervovou a smyslovou.

Pojetí výuky:

Výuka směřuje k tomu, aby si žáci uvědomili význam zdravého těla pro dobrou kvalitu života a aby vnímali lidské tělo jako součást nedělitelné holistické bytosti. Učivo somatologie je pro praktickou sestru výchozím základem informací pro další studium odborných předmětů a zároveň vede žáky k přijímání dalších nových vědeckých poznatků. Výuka si klade za cíl postupně vytvářet pozitivní postoj k životu a ke zdraví jako k nejvyšším hodnotám. Žáci se učí chápat provázanost mezi jednotlivými orgány a orgánovými soustavami v lidském organismu a uvědomují si význam správného užívání medicínské nomenklatury a rizika spojená s možnou záměnou.

Výuka je vedena frontálně, skupinově a s využitím aktivizačních metod. V průběhu školního roku jsou do výuky zařazovány i krátkodobé projekty. Využití řady názorných pomůcek a didaktické techniky umožňuje kreativní přístup k výuce. U žáků jsou podporovány schopnosti samostatného získávání vědomostí, práce s odborným textem, aktivní přístup a učení s porozuměním a aplikací teoretických poznatků.

Mezipředmětové vazba:

Somatologie využívá mezipředmětové vazby s biologií a ekologií, odbornou latinskou terminologií, ošetrovatelstvím a se základy epidemiologie a hygieny.

Hodnocení výsledků žáků:

V souvislosti s RVP je kladen důraz na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení. Významnou roli hraje rovněž metoda kolektivního hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky, která vede k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění. Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, případně procentuálního vyjádření.

Při hodnocení je kladen důraz na porozumění poznatkům, na správnou orientaci ve schematickém znázornění a na přesné užívání odborné terminologie. Dále je zohledněn aktivní přístup a samostatnost při řešení zadaných úkolů. Žák je hodnocen nejméně jednou z každého tematického celku.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Rozvoj klíčových kompetencí

Komunikační kompetence

Žák je veden k tomu, aby byl schopen:

- vhodně a souvisle se vyjadřovat,
- formulovat své myšlenky a správně klást otázky,

- účastnit se diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- vyjadřovat se v odborné terminologii,
- prezentovat připravené informace.

Personální kompetence

Žák by měl být připraven:

- efektivně se učit,
- sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat radu a kritiku,
- začleňovat nově získané poznatky do dřívějšího kontextu,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

Žák by měl být schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- pracovat v týmu,
- přijímat názor druhých.

Průřezová témata

Průřezová témata se podílejí na formování osobnosti žáka, na postavení člověka v přírodě a na pochopení vlivu prostředí na jeho zdraví a život, osvojení si zásad zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za vlastní zdraví a život. Využívání informačních technologií je zdrojem nových poznatků a také nástrojem pro přípravu referátů, prezentací, projektových prací a samostudia žáků.

Občan v demokratické společnosti – žák je veden ke vhodné komunikace, diskuzi o citlivých tématech, kompromisu

Člověk a životní prostředí – žák je veden k osvojení zásad zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

Člověk a digitální svět – využití výpočetní techniky při práci s informacemi

Člověk a svět práce – získané vědomosti a dovednosti budou absolventi využívat v budoucím zaměstnání, uplatní se na trhu práce

Vzdělávací a mimovyučovací aktivity:

návštěva anatomického muzea při LF Masarykovy univerzity v Brně

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník – somatologie: 4 hodiny týdně, celkem 128 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje somatologii jako vědu sdružující poznatky z morfologických a funkčních oborů biologie člověka - graficky znázorní a popíše buňku a její součásti - charakterizuje funkci jednotlivých organel buňky a vysvětlí jejich význam pro metabolismus buňky - rozlišuje a vysvětlí rozdíl mezi mitotickým a meiotickým dělením buněk. - rozdělí vybrané tkáně podle tvaru buněk a funkce - uvede příklady výskytu tkání v lidském organismu - určí základní anatomické postavení lidského těla - prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů - prakticky prezentuje směry, roviny a pohyby na modelu lidského těla - pojmenuje a popisuje jednotlivé kosti skeletu a jejich spojení - používá odbornou latinskou terminologii - schematicky znázorňuje a popíše kloub - rozpozná a pojmenuje podle obrázku základní svaly jednotlivých částí lidského těla - vyjmenuje funkce krve - vysvětlí význam jednotlivých složek krve - objasní princip příslušnosti k jednotlivým krevním skupinám a podstatu srážení krve - rozlišuje jednotlivé druhy imunity - popíše stavbu stěny srdce a cév - pojmenuje jednotlivé srdeční oddíly - popíše malý plicní oběh a objasní jeho význam - vyjmenuje základní větve aorty a přiřadí k nim orgány, které zásobují - definuje pojmy krevní tlak, puls, systola, diastola - popíše dle obrázku žilní a mízní systém 	<p>Morfologické a funkční obory biologie člověka</p> <p>Buňka Stavba živočišné buňky Metabolismus buňky Rozmnožování buněk</p> <p>Tkáně Stavba a funkční třídění epitelů, pojiva, svalové a nervové tkáně</p> <p>Základní orientace na lidském těle Topografické krajiny, uložení orgánů Roviny, směry a osy lidského těla Pohyby kloubních spojení</p> <p>Pohybový systém Kostra člověka Svalová soustavami</p> <p>Krev Funkce krve, složení krve Krevní plazma, krevní buňky Krevní skupiny, Rh faktor Hemostáza Imunitní systém</p> <p>Krevní oběh Obecná charakteristika a rozdělení cév Stavba a funkce srdce Malý plicní oběh Velký tělní oběh Žilní systém Mízní systém, slezina</p>	<p>1</p> <p>3</p> <p>8</p> <p>3</p> <p>20</p> <p>7</p> <p>18</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše jednotlivé oddíly dýchací trubice a plic - objasní mechanismus dýchání a dýchacích plynů v organismu - vysvětlí podle schématu jednotlivé plicní objemy - uvede příčiny a důsledky hypoxie - vysvětlí význam základních živin a mikroživin pro lidský organismus - pojmenuje a popíše úseky trávicí trubice s využitím latinské terminologie - objasní význam úseků trávicí trubice a trávicích žláz v procesu trávení - shrne informace o trávení jednotlivých živin v gastrointestinálním traktu - orientuje se na modelu orgánů dutiny břišní a na nástěnném obraze trávicí soustavy - popíše nefron - vyjmenuje a latinsky pojmenuje jednotlivé úseky vývodných močových cest - vysvětlí princip tvorby moče a jejího složení - objasní pojmy mikce, diuréza - vyjmenuje funkce kůže a popíše vrstvy kůže - stručně charakterizuje přídatné kožní orgány a typy ochlupení lidského těla - zhodnotí význam a výhody kojení - dle obrazu popíše a latinsky pojmenuje jednotlivé orgány reprodukčního systému muže a ženy - objasní jednotlivé fáze menstruačního cyklu - vysvětlí princip oplození a průběh fyziologického těhotenství - vyjmenuje a stručně popíše fáze porodu - charakterizuje období šestinedělí - uvede příklady antikoncepčních prostředků a jejich vliv na ochranu před pohlavními chorobami - vysvětlí pojem hormon a princip zpětné vazby - přiřadí jednotlivé hormony ke žlázám s vnitřní sekrecí - objasní základní účinky hormonů - nakreslí a popíše neuron - orientuje se na modelu mozku, popíše a pojmenuje jednotlivé části mozku - popíše míchu a objasní funkci míšních nervů - rozlišuje funkci sympatiku a parasympatiku - definuje pojem vyšší nervová činnost, spánek, paměť - popíše stavbu a funkci jednotlivých smyslových orgánů s využitím latinské terminologie 	<p>Dýchací systém Stavba a funkce jednotlivých oddílů dýchacích cest Mechanika dýchání, přenos dýchacích plynů Plicní objemy, řízení dýchání, hypoxie</p> <p>Trávicí systém Přehled základních živin a mikroživin Metabolismus Úseky trávicí trubice a jejich funkce Trávicí žlázy- játra, slinivka břišní</p> <p>Vylučovací systém Ledviny Vývodné cesty močové Složení moči, diuréza Stavba a funkce kůže a přídatných kožních orgánů Mléčná žláza a laktace</p> <p>Reprodukční systém Reprodukční systém muže-stavba a funkce Reprodukční systém ženy-stavba Pohlavní žlázy a pohlavní hormony Menstruační a ovulační cyklus Oplození, vývoj zárodku a plodu Těhotenství, porod Reprodukční zdraví, plánované rodičovství</p> <p>Nervový systém Endokrinní systém Nervový systém Smyslové orgány</p>	<p>8</p> <p>18</p> <p>8</p> <p>10</p> <p>24</p>
--	--	---

Učební osnova předmětu

ZÁKLADY HYGIENY A EPIDEMIOLOGIE

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Základy epidemiologie a hygieny navazují na základní znalosti z biologie a ekologie, chemie, somatologie a ošetrovatelství. Mají žákovi zprostředkovat vybrané poznatky z mikrobiologie, epidemiologie, imunologie a hygieny potřebné pro to, aby lépe pochopil příčiny onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví člověka a vztah makroorganismů a životního prostředí.

Dalším cílem je připravit žáka na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění. Získané vědomosti úzce souvisejí s cílovými dovednostmi.

Charakteristika učiva:

Učivo předmětu je rozvrženo do tematických celků, které tvoří vybrané základní poznatky z mikrobiologie, ze všeobecné a speciální epidemiologie, z obecné a speciální imunologie, ze všeobecné a komunální hygieny a hygieny práce ve zdravotnických zařízeních. Pozornost se věnuje také etnicky specifickým nákazám a infekčním onemocněním menšin, jejichž příslušníci žijí trvale nebo přechodně na našem území.

Pojetí výuky:

Výuka směřuje převážně k tomu, aby žák znal příčiny a způsob přenosu infekčních onemocnění i možnosti jejich prevence, zejména primární. Měl přehled o výskytu závažných infekčních onemocnění, chápal souvislosti mezi kvalitou životního prostředí a zdravotním stavem obyvatelstva, měl přehled o základních požadavcích na kvalitu jednotlivých složek životního prostředí, znal a dodržoval zásady hygieny a epidemiologie při práci ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení, aktivně a z vlastní iniciativy sledoval informace týkající se studované problematiky.

Vyučovací předmět se podílí na rozvoji personálních kompetencí (efektivně se učit, začleňovat nově získané poznatky do dřívějšího kontextu), komunikativních kompetencí (vhodně se vyjadřovat, klást otázky, vyjadřovat se v odborné terminologii, prezentovat připravené informace), sociálních kompetencí (schopnost pracovat v týmu, být zodpovědný za daný díl práce, přijímat názor druhého), k samostatnému řešení zadaných úkolů.

Výuka je vedena frontálně, skupinově, aktivizačními metodami. V průběhu školního roku jsou do výuky zařazovány i krátkodobé projekty. Od žáka je vyžadována odborná terminologie a porozumění poznatkům, je podporována zejména schopnost samostatného získávání vědomostí, práce s odborným textem a se slovníkem, aktivita a přemýšlivé učení.

Mezipředmětové vazby:

Důležité je využití znalostí především z biologie a ekologie, chemie, somatologie a ošetrovatelství.

Hodnocení výsledku:

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Žák je hodnocen jednou z každého tematického celku. Hodnocení se provádí v kombinaci písemného a ústního zkoušení. Při hodnocení je kladen důraz na porozumění získaným poznatkům, jejich ústní i písemnou interpretaci, přesném vyjadřování odborných termínů a jejich českou interpretaci, samostatnost žáků při řešení daného úkolu, aktivitě žáků při vyučování, jejich schopnosti pracovat s informacemi a odborným textem a také schopnosti vyjadřovat se k dané problematice.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Rozvoj klíčových kompetencí

Z klíčových kompetencí předmět rozvíjí zejména schopnost pracovat s informacemi, vyhledávat informace z různých zdrojů, třídít je a kriticky vyhodnocovat, dále komunikativní kompetence - argumentovat, obhajovat, kriticky hodnotit, diskutovat o aktuálních problémech týkajících se zdraví, životního stylu, zdravotní politiky, životního prostředí, poškozování zdraví v období dospívání atd. a kompetence pracovat v týmu.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti - žák je ochoten angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí. Dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení. Cílem je kladný přístup žáka k sobě samému, ke svému zdraví a z toho pramenící kladný přístup k životu i k ostatním lidem.

Člověk a životní prostředí - žák adekvátně posoudí postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Objasní zásady zdravého životního stylu a podíl odpovědnosti za své zdraví.

Orientuje se v základních principech šetrného přístupu k životnímu prostředí v životě osobním i profesním.

Člověk a svět práce - žák se seznamuje s alternativami profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání. Vyhledává a vyhodnocuje informace o profesních příležitostech. Rozlišuje vývojové trendy a požadavky zaměstnavatelů na trhu práce. Orientuje se ve světě práce jako celku i ve zdravotnické struktuře regionu.

Člověk a digitální svět - žák získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet. Zná význam vzdělávání pro svoji úspěšnou kariéru a chápe nutnost sebevzdělávání a celoživotního učení. Efektivně pracuje s prostředky informačních a komunikačních technologií.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník: 1 hodina týdně, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam pojmů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena - vysvětlí vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro zdravotní péči - klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy - popíše mikrobiální osídlení zdravého člověka - vyjmenuje mikroorganismy, které nejčastěji způsobují onemocnění - uvede příklady vyšetřovacích metod nakažlivých chorob - definuje účinek antibiotik a chemoterapeutik, - vysvětlí příčiny a důsledky rezistence mikroorganismů - prokáže znalost základní odborné terminologie a správnost jejího použití - definuje pojem imunita a popíše fungování imunitních mechanismů včetně patologických imunitních procesů (alergie, autoimunitní onemocnění) - objasní rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou a uvede příklady - uvede příklady reakce organismu na cizorodou látku - charakterizuje přínos imunologie jako vědní disciplíny pro péči o zdraví dětí a dospělých - vysvětlí rozdíl mezi infekční a neinfekční nemocí - popíše vznik nákazy, formy výskytu nákaz a proces přenosu - popíše zásady a základní prostředky prevence infekčních onemocnění a epidemií - objasní podstatu očkování - rozdělí infekční onemocnění podle původu nákazy a způsobu přenosu a charakterizuje je z hlediska jejich projevu, důsledků a rozšíření - objasní pojem nozokomiální nákazy, uvede jejich základní rozdělení, navrhne možnosti jejich prevence - charakterizuje obor a význam hygieny v primární prevenci - objasní činnost orgánů hygienické služby - objasní předmět a úkoly komunální hygieny 	<p>Úvod do studia Vymezení obsahu a funkce předmětu Základní pojmy</p> <p>Mikrobiologie Morfologie a fyziologie mikrobů Mikrobiální osídlení člověka Patogenita mikrobů Možnosti diagnostiky nakažlivých chorob Účinek antibiotik a chemoterapeutik Resistence mikroorganismů</p> <p>Imunologie Pojem infekce, imunita Podstata imunitních mechanismů Specifická a nespecifická imunita Imunologické vyšetřovací metody Patologie imunity, imunomodulace Současný rozvoj oboru, jeho přínos pro jiné lékařské obory a pro zdravotnickou praxi</p> <p>Epidemiologie Infekční proces a onemocnění Prevence infekčního onemocnění, protiepidemiologická opatření Očkování, očkovací látky a techniky Přehled infekčních chorob podle původu nákazy a cesty přenosu Vybraná etnický specifická infekční onemocnění Nozokomiální nákazy</p> <p>Základy hygieny Charakteristika oboru Úloha hygieny v primární prevenci Orgány hygienické služby Předmět a úkoly komunální hygieny Hygiena výživy a životního prostředí</p>	<p>1</p> <p>6</p> <p>6</p> <p>12</p> <p>7</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá informace týkající se zajištění ochrany zdraví dětí a mladistvých na zotavovacích akcích (tábory, školy v přírodě..) - vyhledá informace týkající se hygienických požadavků na provoz zdravotnických a sociálních zařízení - vysvětlí, jak je zabezpečena hygiena a bezpečnost práce zaměstnanců ve zdravotnických a sociálních službách	<p>Hygiena a bezpečnost práce Hygienické požadavky na provoz zdravotnických a sociálních zařízení, táborů, škol v přírodě</p>	
--	---	--

Učební osnova předmětu

OŠETŘOVATELSTVÍ

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

V předmětu ošetřovatelství jsou žáci vedeni k získávání teoretických poznatků a praktických dovedností v péči o zdraví, prevenci poškození zdraví a ošetřování klientů. Důraz je kladen na vytváření sociálních dovedností a postojů žáků vyplývajících z holistického pojetí osobnosti klienta, z problematiky multikulturního přístupu ke klientovi. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetřovatelského procesu, který je předpokladem pro poskytování individualizované ošetřovatelské péče.

Charakteristika učiva:

Předmět ošetřovatelství je zařazen do celého čtyřletého studia oboru praktická sestra a je maturitním předmětem. V prvním ročníku jsou žáci seznamováni s pojmem ošetřovatelství, s problematikou ošetřovatelského procesu, s vývojem ošetřovatelství, ochranou zdraví praktické sestry, s uspořádáním ošetřovací jednotky, s organizací práce zdravotnického týmu, s problematikou příjmu, překlada a propuštění pacienta/klienta z nemocnice a jeho adaptací na hospitalizaci. Dalšími tematickými celky jsou vizita, péče o pomůcky, lůžko a jeho úprava, hygienická péče a výživa včetně dietního systému, měření fyziologických funkcí, cévkování a klyzma.

Ve druhém ročníku navazují žáci na učivo z prvního ročníku a věnují se tematickým celkům podávání léků, infuze, transfuze, odběry biologického materiálu. Náplní učiva je také celek obecné chirurgie a ošetřovatelská péče u pacientů s chirurgickým onemocněním.

Třetí ročník je zaměřen na poskytování ošetřovatelské péče u pacientů/klientů na interním a neurologickém oddělení. Důležitou kapitolou je i rehabilitační ošetřovatelství a základy balneoterapie. Jsou zde i témata zaměřená na péči o geriatrického pacienta a pacienta v terminálním stádiu včetně umírání a péče o zemřelého a pozůstalé. Ošetřovatelství ve čtvrtém ročníku je zaměřeno na speciální obory - poskytování ošetřovatelské péče na dětském oddělení, gynekologicko-porodnickém oddělení, dále se žáci seznamují s ošetřovatelskou péčí o onkologického pacienta a pacienta s psychiatrickým onemocněním. K dalším tématům ošetřovatelství ve 4. ročníku patří také poskytování ošetřovatelské péče u pacienta/klienta s infekčním onemocněním, se stomatologickým onemocněním, s očním onemocněním. Žákům jsou poskytnuty také základní informace z otorinolaryngologie a terénní péče.

Pojetí výuky:

Ošetřovatelství je teoreticko-praktický předmět. Teoretická část je propojována s praktickými cvičeními.

V předmětu se využívají znalosti ze somatologie a souběžně z klinické propedeutiky, hygieny a epidemiologie, psychologie, výchovy ke zdraví i z přírodovědných předmětů. Při výuce je dobré spolupracovat s vyučujícími těchto předmětů. Žáci si osvojují latinskou terminologii vztahující se k dané problematice. Výuka je organizována v odborné i v klasické učebně. Početnější třídy se dělí na skupiny tak, aby bylo možné dostatečně nacvičit jednotlivé dovednosti a zajistit tak bezpečný vstup žáků do nemocničního prostředí. Výuka je doplněna vhodnými didaktickými pomůckami, např. nástěnnými obrazy orgánů a orgánových soustav, schémat, modely orgánů a také výpočetní technikou, jako je dataprojektor, notebook a interaktivní tabule. Výuka je realizována výkladem a doplněna praktickými ukázkami učitele a procvičováním odborných výkonů žáky. Odborná učebna je dostatečně vybavena pomůckami z nemocniční praxe, které odpovídají používaným pomůckám na oškolních stanicích nemocnice Břeclav. Při výuce ošetřovatelství se využívá samostatné práce žáků s dostupnými informačními zdroji (odborná literatura, Internet) a prezentace informací formou referátu. Také je vhodné využívat životních zkušeností žáků (pobyt v nemocnici, příznaky nemoci atd.).

Ve výuce jsou uplatňovány různé aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových kompetencí, zvyšují motivaci žáků a pozitivně ovlivňují jejich vztah k učení a ke konkrétnímu vyučovacímu předmětu. Příkladem těchto metod je projektové vyučování nebo týmová práce. Téma si studenti volí z nabídky vytvořené vyučujícími a dle pokynů ho samostatně zpracovávají v týmech a výsledky prezentují.

Ve výuce je věnována pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a osvojování bezpečných pracovních postupů. Na výuku ošetřovatelství se navazuje v předmětu ošetřování nemocných.

Mezipředmětové vazby:

Předmět navazuje a úzce spolupracuje se všemi odbornými a přírodovědnými předměty.

Hodnocení výsledků:

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení písemných testů a prací, při ústním zkoušení a při hodnocení praktických ošetrovatelských výkonů se využívá klasifikační stupnice. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se uskutečňuje při práci v týmech a při řízené diskuzi na určité téma. Při písemném a ústním zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu, užívání správné terminologie a znalost správných postupů. Při hodnocení projektu je posuzována schopnost spolupracovat v týmu, časové rozvržení práce, komunikační dovednosti apod. Při hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě a zvládnutí nejen poznatků, ale také požadovaných dovedností.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat: Klíčové kompetence

Kompetence k učení - mít pozitivní vztah k učení, vyhledávání informací, poslech s porozuměním, schopnost pořídit si poznámky.

Kompetence k řešení problémů - spolupracovat při řešení problémů v týmu, schopnost získat potřebné informace k řešení problému.

Komunikační kompetence - umět souvisle a srozumitelně formulovat myšlenky, vyjadřovat se s využitím odborné terminologie, porozumět odborné terminologii.

Personální a sociální kompetence - pracovat v týmu, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

Občanské kompetence a kulturní povědomí - uznávat hodnotu života a uvědomovat si spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Kompetence k pracovnímu uplatnění - mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti,

Matematické kompetence - efektivně aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v ošetrovatelství.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií - pracovat s osobním počítačem, s elektronickou poštou, s Internetem.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - nácvik vhodné komunikace, diskuze o citlivých tématech, kompromis.

Člověk a životní prostředí - osvojení zásad zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce – žák získává základní znalosti a dovednosti nutné k výkonu zdravotnického povolání, během výuky je veden ke kladnému vztahu k práci, k zodpovědnému plnění zadaných úkolů.

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli a vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu. Digitální technologie využívají k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce. V rámci zadaných úkolů získávají informace z otevřených zdrojů, ověřují jejich správnost a myslí kriticky, když s nimi pracují. Efektivně pracuje s prostředky informačních a komunikačních technologií vč. umělé inteligence. Žáci pracují s digitálním atlasem ANATOMYKA.

Vzdělávací a mimovyučovací aktivity:

Výuku doplňují odborné exkurze - ošetrovací jednotka, centrální sterilizace, sádrovna, lékárna, laboratoře, transfuzní stanice, jiná zdravotnická zařízení (např. Hospic, Domov seniorů, LDN,...), účast na odborných konferencích nemocnice, dobrovolnická činnost ve spolupráci s Charitou Břeclav

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník: 6 hodin týdně, celkem 192 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - definuje a vysvětlí pojem ošetřovatelství, jeho jednotlivé složky - vyjmenuje základní rysy moderního ošetřovatelství - vyzvedne význam koncepce současného ošetřovatelství - uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství 	<p>Úvod do studia ošetřovatelství Charakteristika a základní rysy moderního ošetřovatelství</p>	4
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje historický vývoj světového a českého ošetřovatelství - jmenuje významné osobnosti ošetřovatelství a zdravotnického školství - vysvětlí současný systém vzdělávání zdravotnických pracovníků - uvede základní kategorie pracovníků ve zdravotnictví - vysvětlí postavení praktické sestry v systému zdravotní péče, její základní kompetence, práva a povinnosti, možnosti kariérního růstu - uvede příklady profesních organizací sester a vysvětlí jejich funkci - vyhledá informace v základních právních normách týkajících se činnosti praktické sestry a poskytování zdravotních služeb 	<p>Vývoj ošetřovatelství, vzdělávání zdravotnických pracovníků, postavení praktické sestry v systému zdravotní péče Významné osobnosti ošetřovatelství a ošetřovatelského školství Současné vzdělávání zdravotnických pracovníků; kompetence praktické sestry Profesní organizace nelékařských pracovníků Kodex zdravotnického pracovníka</p>	4
<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje vlastními slovy význam dodržování životního a pracovního režimu praktické sestry - sestaví a naplánuje soubor činností režimu dne, aktivního odpočinku, jednoduchých preventivních postupů - uvědomuje si pravidla a význam psychohygieny a nezbytnost aktivního odpočinku - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajištění BOZP - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu 	<p>Ochrana zdraví praktické sestry Význam ochrany zdraví a prevence nemoci Režim dne Praktický nácvik v modelových situacích</p>	2
<ul style="list-style-type: none"> - jmenuje základní vybavení ošetřovací jednotky - vysvětlí výhody a nevýhody různých typů ošetřovatelských jednotek - načrtne jednoduché schéma ošetřovací jednotky - vysvětlí význam hygienických opatření v nemocničním zařízení 	<p>Ošetřovací jednotka Typy, stavební uspořádání Inventář, spotřební materiál, prádlo Udržování čistoty a pořádku na oše. Jednotce</p>	5

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše, co je náplní práce zdravotnického týmu - vlastními slovy popíše organizační formy ošetrovatelské péče - interpretuje vlastními slovy práva nemocných - nakreslí schéma hierarchie zdravotnických pracovníků a přiřadí jim kompetence - akceptuje a oceňuje práva nemocných dětí a dospělých - vysvětlí význam auditu ve zdravotnictví - uvede příklady hodnotících dotazníků - vysvětlí význam standardů - objasní, jak je zajištěna ochrana osobních údajů pacientů a zaměstnanců <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje postupy spojené s příjmem, překladem a propuštěním nemocného - definuje pojem sanitární filtr, adaptace, maladaptace, nozokomiální nákazy, - pracuje s dokumentací při příjmu, překladu a propuštění nemocného - dokáže v modelové situaci navázat kontakt s nemocným - vyjmenuje rizika spojená s hospitalizací a naplánuje postupy vedoucí k adaptaci nemocného - objasní příčiny vzniku nozokomiálních nákaz - vyjmenuje preventivní opatření snižující výskyt nozokomiálních nákaz <ul style="list-style-type: none"> - definuje pojem vizita a vysvětlí funkci lékařské a sesterské vizity - rozlišuje druhy vizit - objasní povinnosti jednotlivých členů zdravotnického týmu při vizitě - připraví pomůcky k vizitě - zdůvodní význam správné komunikace s pacientem během vizity <ul style="list-style-type: none"> - definuje pojem dezinfekce a její postupy, vysvětlí pojmy expoziční doba, expirační doba - připraví dezinfekční roztok požadované koncentrace, vypočítá množství účinné látky pro daný dezinfekční roztok - definuje pojem sterilizace a rozlišuje její způsoby - zopakuje zásady zacházení se sterilním materiálem - správně manipuluje se sterilním materiálem a připraví materiál ke sterilizaci - vysvětlí pojem bariérová ošetrovatelská péče uvede zásady hygieny rukou 	<p>Organizace práce zdravotnického týmu</p> <p>Úseky činnosti Hlášení sester o průběhu služby Organizace práce ošetrovatelského týmu Etický kodex práv pacientů a Charta práv hospitalizovaného dítěte Informativní seznámení s ošetrovatelským procesem Standardy a jejich význam Audit ve zdravotnictví a využití hodnotících a měřících technik kvality ošetrovatelské péče Ochrana osobních údajů</p> <p>Příjem, přeložení a propuštění nemocného</p> <p>Příjem nemocného – dospělého, dítěte Překlad nemocného Propuštění nemocného Nozokomiální nákazy Praktický nácvik v modelových situacích</p> <p>Vizita</p> <p>Význam, účel, formy, záznam Povinnosti praktické sestry Etické aspekty vizity</p> <p>Péče o pomůcky</p> <p>Dezinfekce, druhy, způsoby, dezinfekční prostředky Zásady dezinfekce pomůcek z různých materiálů Příprava dezinfekčních roztoků Sterilizace, druhy a způsoby Sterilizační přístroje, druhy Zacházení se sterilním materiálem, pomůcky na jedno použití Bariérová ošetrovatelská péče Hygiena rukou a její význam Praktický nácvik v modelových situacích</p>	<p>10</p> <p>10</p> <p>4</p> <p>10</p>
---	--	---

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí správně komplexní hygienickou péči u nemocných různého věku, s různým stupněm sebepéče a soběstačnosti - definuje zásady a význam hygienické péče a péče o osobní a ložní prádlo - zvládá dílčí součásti hygienické péče (péče o dutinu ústní, ranní a večerní toaleta, celková koupel, mytí vlasů, péče o nehty) - dokáže rozlišit typy poškození kůže – (oprúženina, dekubitus) - charakterizuje dekubity a oprúženiny podle doporučených hodnotících škál - používá vhodné postupy, zdravotnické prostředky a pomůcky při prevenci dekubitů a oprúženin a při ošetřování ran - chápe preventivní, léčebný a estetický význam hygienické péče - definuje fyziologické a patologické hodnoty fyziologických funkcí (FF) a porovná je se získanými hodnotami - použije vhodné pomůcky, sleduje a změří FF - zaznamená správně naměřené hodnoty do dokumentace - dodržuje stanovené postupy a dbá na přesnost měření - charakterizuje poruchy vyprazdňování moči a stolice, orientuje se v odborné terminologii poruch - dodržuje stanovené pracovní postupy při podávání očištného klyzmatu - pečuje o močové katetry nemocných starších 3 let - volí adekvátní pomůcky pro inkontinentní nemocné - vysvětlí nemocnému způsob používání pomůcek pro inkontinentní - vhodně komunikuje s nemocným, respektuje jeho přirozený stud - uvědomuje si zvláštnosti spojené s etnickou nebo náboženskou příslušností - respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství u vybraných skupin - objasní zásady komunikace s pacienty - cizinci nebo s pacienty s nedostatečnou znalostí češtiny 	<p>Péče o hygienu nemocných</p> <p>Význam hygienické péče Osobní a ložní prádlo Ranní a večerní toaleta Mytí znečištěného nemocného Hygiena při vyprazdňování Péče o kůži, prevence proleženin, dekubitů Koupel a vážení kojence Vedení hygienických záznamů Praktický nácvik v modelových situacích</p> <p>Sledování fyziologických funkcí</p> <p>Měření a vážení nemocných Měření tělesné teploty, pulsu, dechu, krevního tlaku, záznam hodnot Sledování vyprazdňování močového měchýře: diuréza, bilance tekutin, záznamy hodnot Sledování vyprazdňování stolice - poruchy defekace, hodnocení a záznam Praktický nácvik v modelových situacích</p> <p>Cévkování a klyzma</p> <p>Cévkování, druhy katétrů Cévkování ženy, asistence při cévkování muže a ženy. Klyzma, druhy klyzmat Pomůcky pro inkontinentní nemocné Praktický nácvik v modelových situacích</p> <p>Multikulturní ošetřovatelství</p> <p>Model kulturně ohleduplné péče Cizinci v ČR a jejich zvláštnosti ve vztahu k potřebám a ošetřovatelské péči Romové Problematika migrace Náboženství a církve ve vztahu ke zdravotní péči</p>	<p>24</p> <p>24</p> <p>20</p>
--	--	-------------------------------

3.ročník: 6 hodin týdně, celkem 180 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - používá odbornou terminologii vztahující se k interním onemocněním - rozlišuje pojem příčina a rizikový faktor - objasní souvislosti mezi příznaky a komplikacemi interních onemocnění - popíše vyšetřovací metody a léčebné postupy u interních onemocnění - navrhne postup a specifika ošetrovatelské péče u pacienta s vybraným interním onemocněním	Ošetrování nemocných ve vnitřním lékařství Úseky práce na interním oddělení, vybavení, léčebný režim	2
	Ošetrování nemocných s chorobami dýchacích cest Etiopatogeneze onemocnění dýchacích cest Příznaky, vyšetřovací metody, léčba Zánětlivá onemocnění dýchacích cest a plic Chronická obstrukční plicní nemoc Astma bronchiale Tuberkulóza	16
	Ošetrování nemocných s chorobami srdce a cév Etiopatogeneze onemocnění srdce a cév Příznaky, vyšetřovací metody, léčba Ateroskleróza Ischemická choroba srdeční a její formy Arteriální hypertenze Zánětlivá onemocnění srdce Onemocnění tepen a žil Ischemická choroba dolních končetin Tromboflebitida, TEN, plicní embolie Varixy, ulcus cruris	18
	Ošetrování nemocných s chorobami zažívacího traktu Etiopatogeneze onemocnění zažívacího traktu Příznaky, vyšetřovací metody, léčba Onemocnění jícnu Vředová choroba gastroduodena Akutní a chronická pankreatitida Jaterní cirhóza, selhání jater Cholecystolithiáza, biliární kolika Malabsorbční syndrom Akutní enteritida, Crohnova nemoc, colitis ulcerosa	18
	Ošetrování nemocných s chorobami ledvin a močových cest Etiopatogeneze onemocnění ledvin a močových cest Příznaky, vyšetřovací metody, léčba Záněty močových cest a ledvin Glomerulonefritida Selhávání ledvin hemodialýza, peritoneální dialýza	16
	Ošetrování nemocných s chorobami krvetvorby Etiopatogeneze, příznaky, vyšetřovací metody, léčba krvetvorby	16

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá odbornou terminologii vztahující se k neurologickým onemocněním - rozlišuje pojem příčina a rizikový faktor - objasní souvislosti mezi příznaky a komplikacemi neurologických onemocnění - popíše jednotlivé vyšetřovací metody a léčebné postupy na neurologickém oddělení - navrhne postup a specifika ošetrovatelské péče u pacienta s vybraným neurologickým onemocněním <ul style="list-style-type: none"> - objasní význam rehabilitačního ošetrovatelství - rozlišuje základní metody rehabilitace - popíše postup a správně provádí polohování, posazování, základní pasivní a kondiční cvičení s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta - volí adekvátní pomůcky k polohování pacienta - rozebere rizika a důležitost prevence imobilizačního syndromu - ovládá základní techniky bazální stimulace - popíše tradiční balneologické procedury - aplikuje zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury <ul style="list-style-type: none"> - popíše příznaky stárnutí a stáří - vyčlení onemocnění, která se vyskytují častěji u geriatrických pacientů - zdůvodní individuální přístup v péči o geriatrické pacienty - volí vhodné formy komunikace a uplatňuje nedirektivní přístup k seniorům 	<p>Anémie Leukémie Krvácivé stavy</p> <p>Ošetrování nemocných s metabolickými a endokrinními chorobami Etiopatogeneze onemocnění Příznaky, vyšetřovací metody, léčba Diabetes mellitus Onemocnění štítné žlázy Ostatní endokrinní poruchy - přehled</p> <p>Ošetrování nemocných s chorobami pohybového aparátu Etiopatogeneze onemocnění Příznaky, vyšetřovací metody, léčba Zánětlivá, degenerativní a metabolická onemocnění Vertebrogenní algický syndrom</p> <p>Ošetrování nemocných s neurologickým onemocněním Úseky práce na neurologickém oddělení Etiopatogeneze, příznaky, vyšetřovací metody, léčba Cévní mozková příhoda Epilepsie Záněty CNS Parkinsonova choroba Roztroušená skleróza</p> <p>Rehabilitační ošetrovatelství Význam rehabilitačního ošetrovatelství, rehabilitační metody, účinky, kondiční cvičení Polohování nemocného Dechová cvičení Vertikalizace Bazální stimulace Fyzikální terapie (informativně), aplikace tepla a chladu Balneoterapie</p> <p>Ošetrování nemocných v geriatrici Specifika ošetrovatelské péče u seniorů Alzheimerova choroba Komunikace a přístup k pacientovi s demencí</p>	<p>16</p> <p>16</p> <p>22</p> <p>20</p> <p>12</p>
---	---	---

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede ve správných souvislostech příčiny a příznaky zániku organismu - vyjmenuje a vysvětlí fáze procesu umírání - rozliší a popíše nejisté a jisté známky smrti - popíše postup při péči o mrtvé tělo a náležitosti spojené s pozůstalostí - charakterizuje empatický přístup a volí vhodnou formu nedirektivní komunikace s umírajícím nemocným a pozůstalým - diskutuje o etických problémech spojených s umíráním a smrtí	<p>Ošetřování nemocných v terminálním stadiu</p> <ul style="list-style-type: none"> - umírání a smrt - péče o mrtvé tělo - pozůstalost, komunikace s pozůstalými etická stránka problému, dokumentace	8
---	---	---

4.ročník: 4 hodiny týdně, celkem 112 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák		
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje a stručně charakterizuje nejčastější onemocnění dětského věku - definuje rozdíly ve vyšetřovacích metodách u dětí a zvláštnosti ošetrovatelské péče o dětského pacienta - vyjmenuje zásady komunikace s nemocným dítětem a jeho rodiči - vysvětlí rozdíl v projevech a léčbě onemocnění u dětí a dospělých 	<p>Ošetrovatelská péče v pediatrii Systém prevence, očkovací kalendář Ošetrovatelská péče o dětského pacienta -s onemocněním dýchacího systému -s onemocněním trávicího systému - s onemocněním CNS</p>	16
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vyšetřovací metody v gynekologii - charakterizuje přípravu a pooperační péči o ženu po malé a velké gynekologické operaci - zdůvodní význam preventivní péče v gynekologii a samovyšetření prsu - popíše ošetrovatelskou péči o ženu v období před porodem, při porodu a po porodu - zdůvodní význam kojení a jeho vliv na zdraví matky i dítěte - popíše postup činností při prvním ošetření novorozence 	<p>Ošetrovatelská péče v gynekologii a porodnictví Prevence v gynekologii a její význam Vyšetřovací metody v gynekologii Zánětlivá onemocnění pohlavních orgánů Nádorová onemocnění pohlavních orgánů Malé a velké gynekologické operace Pohlavně přenosné choroby Plánované rodičovství, metody IVF Těhotenství- diagnostika, průběh Porod, šestinedělí, kojení První ošetření novorozence</p>	24
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí způsoby dělení nádorů z hlediska typu tkáně a TNM klasifikaci - popíše metody a komplikace onkologické léčby - charakterizuje vybraná onkologická onemocnění - plně respektuje význam individuálního a empatického přístupu k onkologicky nemocným - dle kazuistiky navrhne ošetrovatelskou péči u pacienta s vybraným onkologickým onemocněním 	<p>Ošetrovatelská péče o pacienta s onkologickým onemocněním Obecná onkologie – dělení nádorů, vyšetřovací metody, onkologická léčba a její komplikace Fáze vyrovnání se s těžkou nemocí dle Kubler-Rossové Ošetrovatelská péče o pacienta s karcinomem plic Ošetrovatelská péče o pacienta s kolorektálním karcinomem Ošetrovatelská péče o pacientku s karcinomem prsu Přehled ostatních nádorových onemocnění (melanom..)</p>	14
<ul style="list-style-type: none"> - popíše příznaky vybraných psychiatrických onemocnění - objasní léčebné postupy u psychiatrických pacientů - předvede taktiku komunikace při kontaktu s agresivním pacientem - popíše zvláštnosti komunikace u nemocných s psychickými obtížemi a poruchami autistického spektra 	<p>Ošetrovatelská péče o pacienta s vybraným psychiatrickým onemocněním Vyšetřovací metody a organizace práce Léčebné metody v psychiatrii Ošetrovatelská péče o pacienta se schizofrenií Ošetrovatelská péče o pacienta s maniodepresivní psychózou Ošetrovatelská péče o pacienta závislého na návykových látkách a s abstinčním syndromem Komunikace s pacientem s duševní poruchou a poruchou autistického spektra (PAS)</p>	16

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a popíše vyšetřovací metody v očním lékařství - edukuje v oblasti prevence poškození zraku a první pomoci při poranění oka - charakterizuje vybraná onemocnění očí a navrhne specifika ošetrovatelské péče - popíše správný postup při aplikaci léků do očí - akceptuje nutnost empatického přístupu k nemocným se zbytky zraku a k nevidomým - uplatňuje zásady komunikace s pacientem se zrakovým handicapem <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní vyšetřovací metody a terapeutické postupy v ORL - charakterizuje vybraná onemocnění v otorinolaryngologii - vyjmenuje faktory poškozující sluch - popíše postup první pomoci při úrazech v oblasti nosu a ucha - uplatňuje zásady komunikace s pacientem se sluchovým handicapem <ul style="list-style-type: none"> - popíše zvláštnosti a charakter práce ve stomatologii - edukuje pacienta v oblasti prevence zubního kazu - vysvětlí vztah mezi ústní hygienou a parodontózou <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje specifika práce na infekčním oddělení - objasní význam bariérové ošetrovatelské péče na infekčním oddělení - určí původce a cesty přenosu u vybraných infekčních onemocnění - charakterizuje vybraná infekční onemocnění a navrhne ošetrovatelskou péči o pacienty s infekčním onemocněním - vysvětlí význam očkování <ul style="list-style-type: none"> - specifikuje rozdíly v organizaci práce jednotlivých služeb - charakterizuje hospicovou a paliativní péči a podmínky jejího poskytování - uvede návaznost jednotlivých služeb na nemocniční péči 	<p>Ošetrovatelská péče o pacienta s očním onemocněním Vyšetřovací metody v oftalmologii Prevence poškození zraku První pomoc při poranění oka Korekční vady oka Ošetrovatelská péče o pacienta s kataraktou Ošetrovatelská péče o pacienta s glaukomem</p> <p>Ošetrovatelská péče o pacienta v otorinolaryngologii Vyšetřovací metody Ošetrovatelská péče o pacienta se zbytnělou nosohltanovou mandlí Ošetrovatelská péče o pacienta s onemocněním ucha Ošetrovatelská péče o pacienta s tracheostomií Prevence poškození sluchu, první pomoc při úrazech Komunikace s nedoslýchavým a neslyšícím pacientem</p> <p>Ošetrovatelská péče o pacienta ve stomatologii Vyšetřovací metody, péče o chrup, prevence zubního kazu Ortodoncie Ošetrovatelská péče o pacienta s parodontózou</p> <p>Ošetrovatelská péče o pacienta s infekčním onemocněním Specifika práce na infekčním oddělení Protiepidemiologická opatření, bariérová ošetrovatelská péče Ošetrovatelská péče o pacienta s virovou hepatitidou Ošetrovatelská péče o pacienta s průjmovým onemocněním Ošetrovatelská péče o pacienta s tuberkulózou Přehled dalších infekčních chorob (mononukleóza, klíšťová encefalitida, lymeská borelióza, AIDS)</p> <p>Terénní péče - domácí péče - asistenční služba - paliativní a hospicová péče - komunitní péče</p>	<p>10</p> <p>6</p> <p>8</p> <p>10</p> <p>8</p>
--	--	--

Učební osnova předmětu

OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Obecným cílem předmětu je profesní příprava žáků k poskytování komplexní ošetrovatelské péče o děti, mládež a dospělé v rozsahu náplně práce praktické sestry. Výuka předmětu upevňuje a doplňuje znalosti, dovednosti a návyky získané v ostatních teoretických a teoreticko-praktických odborných předmětech.

Základním cílem předmětu je osvojení praktických dovedností a odborných činností nezbytných pro ošetřování nemocných, a to v reálném prostředí zdravotnických zařízení.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- aplikoval vědomosti a dovednosti z teoretické výuky odborných předmětů v reálných podmínkách zdravotnického zařízení
- používal bezpečné pracovní postupy při ošetřování nemocných
- dbal na své zdraví a osobní rozvoj a vyrovnával se s pracovním zatížením
- orientačně posuzoval zdravotní stav pacienta a klasifikoval soběstačnost pacientů
- adekvátně komunikoval s nemocnými i jejich rodinnými příslušníky v českém i cizím jazyce
- dodržoval práva nemocných a zachovával povinnost mlčenlivosti a uplatňoval profesní etiku
- orientoval se ve zdravotnické dokumentaci
- pracoval s odbornými informacemi a adekvátně používal odbornou terminologii
- rozlišoval organizaci práce jednotlivých zařízení a různé kategorie zdravotnických pracovníků
- pracoval jako člen zdravotnického týmu

Charakteristika učiva:

Předmět ošetřování nemocných je zařazen do 3. ročníku (rozsah 13 hodin/týdně) a 4. ročníku (rozsah 13 hodin/týdně) denního studia oboru Praktická sestra. Vyučovací hodina trvá 45 minut. Tematické celky 3. ročníku jsou zaměřeny na zvláštnosti a specifika jednotlivých pracovišť v poskytování komplexní ošetrovatelské péče. Věnují se organizaci práce na ošetrovatelské jednotce, managementu ošetrovatelské péče, vyhledávání a uspokojování potřeb nemocných, odběrům biologického materiálu, přípravě nemocných na vyšetření, asistenci při vyšetření a sledování po výkonu. Studenti si procvičují způsoby a formy podávání léčebných přípravků. Sledují fyziologické funkce, pracují s dokumentací. Asistují při příjmu, překladu a propuštění, účastní se vizity. Tematické celky ve 4. ročníku rozšiřují teoreticko-praktické poznatky a dovednosti žáků o specifika poskytované ošetrovatelské péče u vybraných klinických onemocnění daných zaměřením ošetrovatelské jednotky.

Pojetí výuky:

Výuka má charakter vyučovací hodiny v klinických podmínkách a je uskutečňována na smluvním základě mezi školou a zdravotnickým či sociálním zařízením. Na počátku praktické výuky jsou žáci proškoleni o BOZP, PO a povinnosti mlčenlivosti. Při výuce se žáci dělí do skupin a pracují pod vedením odborné učitelky. Ošetrovatelské intervence jsou v souladu s dovednostmi osvojovanými v předmětu ošetrovatelství a se znalostmi z ostatních odborných předmětů. Hlavní část výuky probíhá na pracovištích interních a chirurgických oborů a formou výukových bloků ve 4. ročníku je výuka uskutečňována také na pracovištích dětského a gynekologicko-porodnického oddělení. V rámci jednodenních stáží se žáci ve 4. ročníku seznamují také s provozem na vybraných ambulancích. Součástí výuky ošetřování nemocných mohou být i exkurze na pracovištích poskytujících primární, sekundární a terciární zdravotnickou péči i v zařízeních sociální péče, jako je léčebna dlouhodobě nemocných atp. Škola organizuje výuku na dalších pracovištích dle nabídky zdravotnických a sociálních zařízení regionu.

Mezipředmětové vazby:

Předmět ošetřování nemocných využívá a dále prohlubuje znalosti získané v těchto předmětech: ošetrovatelství, psychologie a komunikace, somatologie, veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví, první pomoc a klinická propedeutika.

Hodnocení výsledků:

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se zařazuje při práci v týmu. Při ústním a praktickém zkoušení je kladen důraz na aplikaci teoretických poznatků v praxi. Při hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě a důraz je kladen i na vztah k praktickým činnostem, schopnost spolupracovat v týmu, časové rozvržení práce a komunikační dovednosti. Hodnocení se opírá o uplatňování získaných teoretických poznatků v praxi. Kritéria komplexního hodnocení jsou součástí deníku OSN.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Rozvoj klíčových kompetencí

Z klíčových kompetencí předmět rozvíjí zejména:

- kompetence odborné: poskytovat základní ošetrovatelskou péči, provádět činnosti vysoce specializované ošetrovatelské péče pod odborným dohledem či přímým vedením odborné učitelky, všeobecné sestry nebo porodní asistentky; dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci; uvést činnosti, které podle vyhlášky č.55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat
- kompetence komunikativní: komunikovat vhodně s pacienty/klienty, se zdravotnickým personálem i se spolužáky
- kompetence řešit problémy
- kompetence pracovat v týmu: naučit se spolupráci v týmu a společnému dosahování stanovených ošetrovatelských cílů
- kompetence pracovat s informacemi: používat odbornou literaturu, vyhledávat a zpracovávat informace do ošetrovatelské dokumentace.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti - žák je veden k odpovědnosti za sebe, svou práci i za svěřené pacienty/klienty. Učí se jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách a hledat společně řešení vzniklých problémů. Dále je veden k tomu, aby si vážil materiálních i duchovních hodnot a respektoval sociokulturní specifika ostatních lidí.

Člověk a životní prostředí - osvojuje si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání. Osvojuje si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za zdraví své i zdraví pacientů/klientů. Vytváří si adekvátní hodnoty a postoje ve vztahu k životnímu prostředí.

Člověk a svět práce - žák posuzuje jednotlivé faktory charakterizující obsah práce v různých zdravotnických a sociálních zařízeních a srovnává tyto faktory se svými předpoklady. Seznamuje se s alternativami profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání vzhledem k možnostem regionu.

Člověk a digitální svět - v rámci zadaných úkolů získává informace z různých zdrojů. Zná význam vzdělávání pro svoji úspěšnou kariéru a chápe nutnost sebevzdělávání a celoživotního učení. Efektivně pracuje s prostředky informačních a komunikačních technologií a využívá získané poznatky v praxi.

Vzdělávací a mimovyučovací aktivity:

Výuku doplňují odborné exkurze – hemodialýza, jednotky intenzivní péče, příp. ARO

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

3. ročník – ošetřování nemocných: 13 hodin týdně, celkem 390 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu - provádí zápis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace - používá zdravotnickou dokumentaci a informační systémy pracoviště, dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů - pracuje podle etického kodexu a dodržuje práva nemocných - spolupracuje se členy zdravotnického týmu - komunikuje s pacienty adekvátně jejich osobnosti a v souladu s etickými a společenskými zásadami - vhodně používá odbornou terminologii - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci - dodržuje interní předpisy týkající se BOZP a PO a krizových situací - dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti - dbá na estetickou úpravu svého zevnějšku a vystupování před pacienty - používá platné ošetřovatelské standardy a předepsané pracovní postupy - motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe 	<p>Management ošetřovatelské péče Organizace a harmonogram práce zdravotnického týmu Specifika vybavení a pracovních postupů na ošetrovací jednotce Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci Léčebný a organizační řád Práva nemocných</p>	26
<ul style="list-style-type: none"> - pečuje o osobní hygienu pacientů různého stupně sebeděče - sleduje zdravotní stav nemocného - předchází vzniku imobilizačního syndromu - pečuje o pohodlí pacienta a uspokojuje jeho potřeby - provádí dezinfekci a dekontaminaci pomůcek - vykonává činnosti při zajištění stálé připravenosti pracoviště 	<p>Realizace základní ošetřovatelské péče Hygienická péče Úprava lůžka Péče o pomůcky Prevence opruzenin a dekubitů Polohování nemocného</p>	39
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje hygienické zásady při přípravě stravy na ošetrovací jednotce a při manipulaci s jídlem - podává dietní stravu podle druhu onemocnění a stupně sebeděče - dohlíží na dodržování pitného režimu - podává potraviny pro zvláštní lékařské účely 	<p>Péče o výživu Dietní systém Podávání stravy Hydratace nemocných</p>	39

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin a frekvenci vyprazdňování pacienta - pečuje o vyprazdňování nemocného - provádí hygienu genitálu, dezinfekci katetru a výměnu močového sáčku - provádí klyzma - aktivně pečuje o inkontinentní pacienty - přesně zjišťuje, měří a zaznamenává fyziologické funkce a stav vědomí pacienta - asistuje při vizitě - připravuje nemocného k vizitě a k diagnostickým a léčebným výkonům - sleduje poruchy celistvosti kůže - asistuje při převazech a ošetřování akutních a chronických ran - připravuje pomůcky a dokumentaci - psychicky a fyzicky připravuje pacienta k odběru biologického materiálu - dodržuje předepsané pracovní postupy a hygienicko-epidemiologické zásady odběru - odebírá kapilární a venózní krev - podává léky dle ordinace - sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocného - zachází bezpečně s centrálním rozvodem kyslíku a kyslíkovou lahví - používá správně pomůcky k podávání a aplikaci léků - vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, zdravotnických prostředků a prádla - aplikuje injekce pod kůži a do svalu u dospělých a dětí starších 3 let věku - pečuje o pohodlí nemocného - aktivně vyhledává a saturuje psychické, tělesné a sociální potřeby pacientů - komunikuje s pacienty a objektivně hodnotí jejich potřeby 	<p>Péče o vyprazdňování Sledování odchodu stolice a moče Nácvik defekace, klyzma Sledování diurézy. Péče o inkontinentní pacienty</p> <p>Sledování fyziologických funkcí Měření tělesné teploty, krevního tlaku, pulsu a dechu Zjišťování hmotnosti, výšky a tělních obvodů Zjišťování a posuzování stavu vědomí</p> <p>Vizita Příprava pomůcek k vizitě Příprava nemocného Asistence při převazech a ošetřování akutních a chronických ran</p> <p>Odběry biologického materiálu Příprava dokumentace a pomůcek Fyzická a psychická příprava pacientů Odběr materiálu na biochemické, mikrobiologické, imunologické, hematologické, cytologické, bioptické a sérologické vyšetření</p> <p>Podávání léků Podávání léků dýchacím a zažívacím ústrojím, kůží, do dutin Vybrané lékové skupiny a jejich zástupci Aplikace kyslíku</p> <p>Injekční aplikace léků Aplikace injekcí pod kůži, do svalu</p> <p>Psychická a fyzická aktivizace pacientů Uspokojování psychických a sociálních potřeb Rehabilitace Příjem, překlad, propuštění, úmrtí pacienta Metody bazální stimulace</p>	<p>39</p> <p>39</p> <p>39</p> <p>39</p> <p>39</p> <p>39</p> <p>39</p> <p>26</p>
--	--	---

4. ročník: 13 hodin týdně, celkem 364 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák	Interní obory	
- dodržuje pravidla BOZP a pravidla chování při práci na ošetrovací jednotce	Úvod do předmětu OSN, organizační a metodické pokyny, BOZP	13
- vyjmenuje základní příznaky, vyšetřovací metody a terapeutické postupy u nemocného s onemocněním dýchacích cest a plic	Ošetrovatelská péče u pacienta s onemocněním dýchacích cest a plic	13
- identifikuje a uspokojuje bio-psycho-sociální potřeby pacienta		
- pod dohledem manipuluje s kyslíkem		
- provádí dechovou gymnastiku		
vyjmenuje základní příznaky, vyšetřovací metody a terapeutické postupy u pacienta s oběhovým onemocněním	Ošetrovatelská péče u pacienta s onemocněním oběhového systému (ICHS, IM, hypertenze, onemocnění tepen a žil)	13
- identifikuje a uspokojuje bio-psycho-sociální potřeby pacienta		
- vyjmenuje kardiospecifické enzymy		
- vyjmenuje základní příznaky, vyšetřovací metody a terapeutické postupy u pacienta s onem. krve	Ošetrovatelská péče u pacienta s krevním onemocněním (anémie, leukémie, koagulopatie)	13
- identifikuje a uspokojuje bio-psycho-sociální potřeby pacienta		
- vyjmenuje základní příznaky, vyšetřovací metody a terapeutické postupy u pacienta s onemocněním zažívacího traktu	Ošetrovatelská péče u pacienta s onemocněním zažívacího traktu (vředová choroba gastroduodena, onemocnění jater, žlučníku, pankreasu, střev)	13
- identifikuje a uspokojuje bio-psycho-sociální potřeby pacienta		
- připraví pomůcky a asistuje při zavádění NGS		
- vyjmenuje základní příznaky, vyšetřovací metody a terapeutické postupy u pacienta s onemocněním diabetes mellitus	Ošetrovatelská péče u pacienta s onemocněním diabetes mellitus	13
- identifikuje a uspokojuje bio-psycho-sociální potřeby pacienta		
- správně podává inzulin a perorální antidiabetika		
- má znalosti ohledně edukace pacienta v oblasti hygieny, diety a prevence časných a pozdních komplikací		
- vyjmenuje základní příznaky, vyšetřovací metody a terapeutické postupy u pacienta s onemocněním ledvin a močových cest	Ošetrovatelská péče u pacienta s onemocněním ledvin a močových cest (infekce močových cest, glomerulonefritida, renální selhání, hemodialýza)	13
- identifikuje a uspokojuje bio-psycho-sociální potřeby pacienta		
- správně připraví pomůcky a asistuje při cévkování ženy / muže		
- rozlišuje příznaky hypo- a hyperfunkce štítné žlázy	Ošetrovatelská péče u pacienta s onemocněním štítné žlázy (hypothyreóza, hyperthyreóza)	13
- vyjmenuje vyšetřovací metody a terapeutické postupy u pacienta s onemocněním štítné žlázy		

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikuje a uspokojuje bio-psycho-sociální potřeby pacienta - vyjmenuje základní příznaky, vyšetřovací metody a terapeutické postupy u pacienta s neurologickým onemocněním - identifikuje a uspokojuje bio-psycho-sociální potřeby pacienta - připravuje p/k a pomůcky k lumbální punkci - dle ordinace lékaře aplikuje analgetika u pacienta s bolestí - s pomocí testů hodnotí stupeň soběstačnosti pacienta při denních činnostech - respektuje zvláštnosti chorob ve stáří - identifikuje a uspokojuje bio-psycho-sociální potřeby geriatrického pacienta - vhodně komunikuje s geriatrickým pacientem - vyjmenuje základní příznaky, vyšetřovací metody a terapeutické postupy u pacienta s psychiatrickým onemocněním - respektuje chování pacienta jako příznak onemocnění - orientuje se v problematice nejčastějších onkologických onemocnění - vyjmenuje základní příznaky, vyšetřovací metody a terapeutické postupy u pacienta s onkologickým onemocněním - identifikuje a uspokojuje bio-psycho-sociální potřeby pacienta - popíše vedlejší účinky radioterapie a chemoterapie - dodržuje pravidla BOZP a pravidla chování při práci na ošetrovací jednotce - vyjmenuje základní příznaky, vyšetřovací postupy a možnosti léčby u nemocných s ICHDK a varixy - identifikuje a uspokojuje bio-psycho-sociální potřeby pacienta - vyjmenuje základní příznaky, vyšetřovací metody a terapeutické postupy u pacienta se zánětlivým onemocněním střev a ileem - vyjmenuje jednotlivá náhlá zánětlivá onem. dutiny břišní a orientuje se v oše. péči u jednotlivých onem. - rozliší druhy ileu dle příčiny - rozliší druhy hernií dle lokalizace - podílí se na předoperační přípravě a pooperační péči u nemocného s NPB - objasní příčiny, příznaky poranění břicha a možné komplikace - uvědomí si závažnost z prodlení chir. Léčby 	<p>Ošetrovatelská péče u pacienta s neurologickým onemocněním (CMP, epilepsie, Parkinsonova choroba, vertigo, diskopatie, algický vertebrogenní syndrom, RS)</p> <p>Ošetrovatelská péče u geriatrického pacienta/klienta</p> <p>Ošetrovatelská péče u pacienta s psychiatrickým onemocněním (Alzheimerova demence, abstinenční syndrom)</p> <p>Ošetrovatelská péče u pacienta s nádorovým onemocněním</p> <p>Chirurgické oddělení Poučení o BOZP</p> <p>Chirurgická léčba u nemocného s onemocněním tepen a žil (ICHDK, varixy)</p> <p>Zánětlivé onemocnění střev a ošetrovatelská péče u pacienta se zánětlivou náhlou příhodou břišní (NPB) Akutní apendicitis Ileus – střevní neprůchodnost Hernie – kýla Ošetrovatelská péče u pacienta. s úrazovou náhlou příhodou břišní</p>	<p>26</p> <p>13</p> <p>13</p> <p>13</p> <p>13</p> <p>13</p> <p>13</p> <p>26</p>
--	---	---

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si komplikace spojené s poraněním břicha - identifikuje a uspokojuje bio-psycho-sociální potřeby pacienta - vyjmenuje jednotlivá náhlá úrazová onemocnění dutiny břišní a orientuje se v ošetrovatelské péči u jedn. onem. - definuje amputace a její indikaci - popíše postupy a zásady ošetřování nemocného před a po amputaci - popíše moderní trendy v léčbě nehojících se defektů a zdůrazní jejich přínos - vysvětlí přínos rehabilitace a spolupráce s fyzioterapeutem - chápe zodpovědnost při péči o pacienta, zhodnotí stav operační rány a ovládá techniku převazů operační rány - identifikuje a uspokojuje bio-psycho-sociální potřeby pacienta - je psychickou oporou pacienta - dokáže definovat pojem stomie - popíše druhy stomií a jejich indikaci - popíše vyšetřovací metody vztahující se k danému onemocnění - připraví pomůcky a ovládá postupy ošetřování stomií - používá ochranných prostředků - je empatický k nemocným - identifikuje a uspokojuje bio-psycho-sociální potřeby pacienta - definuje jednotlivá poranění hlavy a mozku, jejich příznaky, diagnostické metody a terapeutické postupy - identifikuje a uspokojuje bio-psycho-sociální potřeby pacienta - navrhne oše.péči o pacienta s poraněním mozku - vyjmenuje jednotlivá onemocnění pohyb. aparátu, kliniku, diagnostiku a terapii - orientuje se v kompenzačních pomůckách nahrazujících ztracenou funkci - identifikuje a uspokojuje bio-psycho-sociální potřeby pacienta - definuje onemocnění pankreatu, jeho příznaky, diagn. metody a terap. postupy - identifikuje a uspokojuje bio-psycho-sociální potřeby pacienta - podílí se na ošetrovatelské péči o pacienta s onemocněním pankreatu - vysvětlí pojem cholecystolithiáza, uvede příznaky, diagnostika a terapii 	<p>Ošetrovatelská péče u pacienta s amputací dolní končetiny RHB a protetika u pacienta po amputaci dolní končetiny</p> <p>Ošetrovatelská péče u pacienta se stomií Pomůcky a edukace u pacienta se stomií</p> <p>Ošetrovatelská péče u pacienta s poraněním hlavy a mozku a páteře</p> <p>Ošetrovatelská péče u pacienta s onemocněním pohybového aparátu (degenerativní onemocnění kloubů-TEP, osteoporóza)</p> <p>Ošetrovatelská péče u pacienta s onemocněním pankreatu</p> <p>Ošetrovatelská péče u pacienta s cholecystolithiázou</p>	<p>13</p> <p>13</p> <p>13</p> <p>13</p> <p>13</p> <p>13</p>
---	--	--

Učební osnova předmětu

OŠETŘOVATELSKÝ PROCES

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Cílem tohoto předmětu je naučit se pomocí definované metody usnadňovat klinické rozhodování a řešení problematických situací. Žáci se naučí na modelových situacích systematicky shromažďovat údaje o pacientovi a jeho problémech, analyzovat získaná data, plánovat a realizovat ošetřovatelské intervence a hodnotit jejich účinnost při uspokojování aktuálních potřeb pacienta.

Předmět rozvíjí logické myšlení žáka a formuje jeho vztah k povolání (praxi), k myšlení, chování a jednání.

Charakteristika učiva:

Předmět ošetřovatelský proces je zařazen do 4. ročníku a vyučuje se v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně.

Učivo předmětu je rozděleno do sedmi celků. V prvním celku se studenti seznamují s historií ošetřovatelského procesu, jeho výhodami, teoreticko-vědeckým východiskem, metodologií ošetřovatelství, organizačními systémy práce a holistickým přístupem k pacientovi, který je v ošetřovatelském procesu a v celém zdravotnictví nedílnou součástí. Další tematické celky se věnují stručnému seznámení s taxonomií NANDA a koncepčními modely. Následující celek naučí studenty zjišťovat problémy klientů pozorováním, rozhovorem a specifickou komunikací s ohledem na tělesné, smyslové nebo mentální postižení. Tematický celek posouzení klienta zahrnuje problematiku úzkosti, stresu, bolesti, posouzení rizika vzniku dekubitů a hodnocení stavu výživy. Poslední celek je zaměřený na využití nabitých vědomostí o ošetřovatelském procesu v praxi, kdy žáci aplikují své poznatky u vybraných interních a chirurgických chorob.

Pojetí výuky:

Předmět je chápán jako teoreticko-praktický. Cílem hodin teorie je využití znalostí z hodin ošetřovatelství, klinické propedeutiky, ošetřování nemocných při vyhledávání problémů pacientů/klientů a možností jejich řešení. Žák získá tvůrčí přístup a důvěru ve vztahu k práci. Učitel využívá formy a metody práce tak, aby podnítil aktivitu žáků, klade důraz na větší samostatnost a kreativitu ve výuce.

Mezipředmětové vazby:

Ošetřovatelství, klinická propedeutika, odborná latinská terminologie, somatologie, občanská nauka, základy epidemiologie a hygieny, biologie a ekologie, první pomoc, ošetřování nemocných.

Hodnocení výsledků:

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení písemných testů, ústního a praktického zkoušení se využívá klasifikační stupnice. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se uskutečňuje při skupinové práci a při řízené diskusi na určité téma. Při písemném a ústním zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu. Při hodnocení projektu je pak např. posuzována i schopnost spolupracovat v týmu, časové rozvržení práce, komunikační dovednosti, práce s literaturou a s možnými dostupnými zdroji využitelnými při projektu. Výstup projektu je formou PowerPointu, plakátem, brožurou, letákem, atd.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Rozvoj klíčových kompetencí

Žáci jsou směřováni k rozvíjení schopností a dovedností řešit problémy. Žáci se mají naučit pracovat s odbornou literaturou, vyhledávat a zpracovávat informace, diskutovat o odborných problémech a podělit se s ostatními o své zkušenosti, zážitky a především postupy v ošetřovatelské péči. Žáci čerpají především z praxe.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti - žák je ochoten angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí. Dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení. Cílem je kladný přístup žáka k sobě samému, ke svému zdraví, kladný přístup k životu i k ostatním lidem. Žák je připraven klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi. Dokáže hledat kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a být kriticky tolerantní.

Člověk a životní prostředí - žák adekvátně posoudí postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Objasní zásady zdravého životního stylu a podíl odpovědnosti za své zdraví. Orientuje se v základních principech šetrného přístupu k životnímu prostředí v životě osobním i profesním. Žák pochopil souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy. Žák samostatně a aktivně poznává okolní prostředí, získává informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů.

Člověk a svět práce - žák se seznamuje s alternativami profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání. Vyhledává a vyhodnocuje informace o profesních příležitostech. Rozlišuje vývojové trendy a požadavky zaměstnavatelů na trhu práce. Orientuje se ve světě práce jako celku i ve zdravotnické struktuře regionu, naučí se hodnotit jednotlivé faktory charakterizující obsah práce a srovnávat tyto faktory se svými předpoklady, seznámí se s alternativami profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání.

Člověk a digitální svět - žák získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet. Zná význam vzdělávání pro svoji úspěšnou kariéru a chápe nutnost sebevzdělávání a celoživotního učení. Efektivně pracuje s prostředky informačních a komunikačních technologií.

Vzdělávací a mimovyučovací aktivity:

V rámci ošetřování nemocných vyhledávat u nemocných na školní stanici ošetrovatelské problémy a pracovat s nimi s využitím NANDA Taxonomie.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

4. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 56 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - definuje a vymezení ošetrovatelský proces - vysvětlí rozdíl mezi lékařskou a ošetrovatelskou diagnózou - uvede jednotlivé fáze ošetrovatelského procesu a orientuje se v nich - vysvětlí, co je to Taxonomie NANDA a použije ji - orientuje se v koncepčních modelech - použije vhodně zvolený koncepční model v praxi a ověří si jeho použitelnost - ze získaných informací rozpozná problém p/kl na základě hierarchie potřeb nemocných a navrhne intervence - dle stanovené ošetrovatelské diagnózy vhodně stanoví krátkodobý nebo dlouhodobý cíl ošetrovatelského procesu - objasní význam průběžné kontroly úkonů směřujících k dosažení cíle - v případě nedosažení cíle zhodnotí stanovené intervence a provede revizi ošetrovatelského procesu, najde možnou příčinu nedosažení cíle - pracuje se získanými informacemi - používá vhodně zvolené kvantitativní a kvalitativní metody pro získávání informací - popíše a vytvoří na základě pozorování a rozhovoru jednoduchou charakteristiku p/kl - rozliší evalvační a devalvační chování v komunikaci - vyjmenuje zásady komunikace s nemocným dítětem, dospělým a rodinnými příslušníky - předvede taktiku komunikace s agresivním p/kl a u nemocných s psychickými obtížemi - popíše zvláštnosti komunikace se smyslově i tělesně handicapovaným p/kl - vyjmenuje specifika komunikace s pacienty s PAS a mentálním postižením - vhodně volí metody získávání informací u nemocných s nedostatečnou znalostí češtiny, u cizinců, s ohledem na kulturní a etnické zvláštnosti nemocných 	<p>Ošetrovatelský proces Teoretický úvod</p>	3
	<p>Taxonomie NANDA</p>	2
	<p>Koncepční modely</p>	5
	<p>Fáze ošetrovatelského procesu Získávání informací- anamnéza Stanovení ošetrovatelské diagnózy Stanovení cíle ošetrovatelského procesu Intervence- plán péče Zhodnocení (revize plánu péče)</p>	9
	<p>Metody získávání informací Kvalitativní a kvantitativní metody získávání informací</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pozorování p/k. - Rozhovor s p/k. - Komunikace s dítětem a rodičem, s handicapovaným p/kl, se seniorem, s agresivním p/kl - Multikulturní zvláštnosti p/kl. 	9

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s ošetrovatelskou dokumentací - vyhledává informace v ošetrovatelské dokumentaci - definuje, pojem úzkost, strach, určí příčiny vzniku a následky psychických stavů na léčbu - vymenuje jednotlivé fáze stresu, jmenuje stresory související s hospitalizací a nemocí - rozpozná bolest z hlediska časového, lokalizuje bolest, využívá hodnotící škály bolesti - vysvětlí změny chování nemocného a rizika plnění ošetrovatelského plánu v souvislosti s prožíváním bolesti, strachu a úzkostí - posoudí rizika vzniku dekubitů - rozpozná stav výživy u klienta/pacienta - představí vybrané onemocnění z chirurgického, neurologického či psychiatrického celku - využívá znalosti z ošetrovatelství pro práci s onemocněním, používá správně latinskou terminologii a odborné pojmy - pracuje s dostupnými zdroji (literaturou, internetem) - rozpracuje vybrané onemocnění na teoretické úrovni - stanoví ošetrovatelské diagnózy a s nimi související cíle u konkrétního p/kl na základě cíleného pozorování a rozhovoru při práci v nemocnici - navrhne plán ošetrovatelské péče o k/p - zhodnotí možnost využití stanoveného plánu péče v nemocnici 	<p>Ošetrovatelská dokumentace</p> <p>Ošetrovatelské problémy</p> <p>Úzkost, strach Stres Bolest Hodnocení stavu výživy Rizika vzniku dekubitů</p> <p>Ošetrovatelský proces u vybraných onemocnění</p> <p>Onemocnění z chirurgického celku Onemocnění z interního celku Onemocnění z neurologického celku Onemocnění z psychiatrického celku</p>	<p>2</p> <p>5</p> <p>21</p>
---	---	-----------------------------------

Učební osnova předmětu

ZÁKLADY KLINICKÝCH OBORŮ

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Cílem tohoto předmětu je seznámit žáky s jednotlivými onemocněními, s jejich etiologií, patofyziologií, léčbou a vyšetřovacími metodami, které směřují k ozřejmění daného onemocnění. Žák má porozumět charakteristice vybraných onemocnění a je schopen se orientovat v rozdílech mezi vybranými onemocněními, rozpoznat příznaky patologických změn a komplikace vznikající u daného onemocnění. Předmět rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání, rozvíjí profesní a sociální kompetence v oblasti chování a jednání, zejména vztah k pacientům/klientům s vybraným onemocněním.

Charakteristika učiva:

Obsahem předmětu jsou základy odborné terminologie se zaměřením na příznaky a komplikace onemocnění, diagnostiku a terapii. Předmět prohlubuje vědomosti získané ve všeobecně vzdělávacích předmětech biologie a ekologie, ve fyzice a chemii, navazuje na odborné předměty somatologii, využívá mezipředmětové vztahy s předměty ošetrovatelství a klinická propedeutika.

Výuka směřuje k tomu, aby žák charakterizoval základní onemocnění, popsal typické příznaky vybraných chorob a úrazů, vysvětlil principy diagnostických metod, objasnil léčebné a preventivní možnosti vybraných chorob, schematicky zobrazil základní chirurgické přístupy, využíval vědomostí z příbuzných oborů, osvojil si základní odborné názvosloví, třídil informace, pracoval s internetem a aplikoval poznatky v dalších odborných předmětech.

Pojetí výuky:

Výuka má teoretický charakter a probíhá ve čtvrtém ročníku 2 hodiny týdně.

Forma výuky zahrnuje frontální vyučování, práci ve skupině i samostatnou práci, praktické řešení úloh, využívání informačních technologií.

Mezipředmětové vazby:

Somatologie, základy hygieny a epidemiologie, klinická propedeutika, ošetrovatelství, ošetřování nemocných, chemie, fyzika, biologie a ekologie.

Hodnocení výsledků:

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Hodnocení probíhá formou písemného a ústního hodnocení a sebehodnocení.

Při hodnocení se posuzuje správnost, přesnost, pečlivost a samostatnost. Důraz je kladen na efektivitu řešení problému, hloubku porozumění učiva a schopnost aplikace znalostí v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k řešení problému - v této oblasti jsou žáci vedeni k tomu, aby byli schopni analyzovat vzniklé problémy, porozumět danému úkolu a navrhnout možnosti řešení. Důležité je rovněž vytváření schopnosti pracovat v týmu.

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby se absolventi byli schopni kultivovaně a správně vyjadřovat jak ústně, tak i písemnou formou. Zejména by měli dokázat výstižně formulovat své myšlenky, zapojit se do diskuze, umět zpracovávat administrativní písemnosti, včetně zápisu z přednášek a s využitím informačních technologií své myšlenky prezentovat. Měli by zvládnout komunikaci s využitím odborné zdravotnické terminologie.

Personální a sociální kompetence - žáci jsou připraveni plánovat si pracovní i zájmové cíle na základě poznání svých možností a schopností. Pečují o své zdraví a aktivně se podílejí na utváření příznivých mezilidských vztahů. Dokáží se adaptovat na měnící se životní i pracovní podmínky, pracovat v týmu, zodpovědně přistupovat k řešení svěřených úkolů a nezaujatým způsobem přijímat návrhy druhých.

Průřezová témata

Člověk a svět práce – získané vědomosti a dovednosti budou absolventi využívat v budoucím zaměstnání, uplatní se na trhu práce.

Občan v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni k sebevědomí, sebeodpovědnosti, ke schopnosti přistoupit na kompromis, kriticky přijímat informace z masmédií.

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k rutinnímu chování, který vede k ochraně životního prostředí, ke vnímání ekonomických a environmentálních vazeb.

Člověk a digitální svět – žáci jsou vedeni k aktivnímu využívání IT pro vyhledávání, zpracování, uchovávání a přenos dat.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

4. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 56 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák - popíše anatomii a fyziologii oběhového systému - objasní příčiny vzniku vybraných chorob - rozliší jednotlivá onemocnění dle příznaků - popíše odlišnosti v použitých vyšetřovacích metodách u onemocnění oběhového systému - navrhne plán ošetrovatelské péče u klienta s onemocněním oběhového systému - stanoví kritéria pro úpravu životosprávy pacienta s kardiovaskulárním onemocněním - popíše anatomii a fyziologii dýchacího systému - vyjmenuje nejčastější původce zánětlivých onemocnění dýchacích cest - určí vyšetřovací metody a uvede argumenty pro jejich použití - sestaví plán ošetrovatelské péče u pacienta s respiračním onemocněním - popíše anatomii a fyziologii zažívacího systému - vyjmenuje příčiny vzniku vybraných onemocnění - rozliší dle příznaků vybraná onemocnění - shrne léčebné metody a uvede v souvislost s konkrétním onemocněním - sestaví plán ošetrovatelské péče u pacienta s onemocněním gastrointestinálního traktu - popíše anatomii a fyziologii žláz s vnitřní sekrecí - rozliší poruchy funkce slinivky břišní a štítné žlázy dle příznaků - vysvětlí postup vyšetření, která mohou potvrdit předpokládanou diagnózu - uvede souvislosti mezi časnými a pozdními komplikacemi u diabetu - sestaví plán ošetrovatelské péče u pacienta s endokrinním onemocněním - popíše anatomii a fyziologii ledvin a močových cest - objasní příčiny vzniku jednotlivých chorob - představení příznaky, vyšetřovací a léčebné metody u onemocnění ledvin a močových cest	Onemocnění oběhového systému Ateroskleróza Ischemická choroba srdeční Hypertenze Srdeční selhání Onemocnění žil Ischemická choroba dolních končetin	12
	Onemocnění dýchacího systému Akutní zánět horních cest dýchacích Akutní zánět dolních cest dýchacích Pneumonie Astma bronchiale CHOPN	8
	Onemocnění zažívacího systému Vředová choroba gastroduodena Cholecystitida, biliární kolika Onemocnění jater – jaterní cirhóza Pankreatitida Zánětlivá onemocnění střev - morbus Crohn, colitis ulcerosa Ošetrovatelská péče o pacienta se stomií	10
	Onemocnění žláz s vnitřní sekrecí Onemocnění štítné žlázy Diabetes mellitus	4
	Onemocnění močových cest Akutní glomerulonefritida Záněty močových cest Ledvinné kameny Selhání ledvin, hemodialýza	4

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše hemodialýzu a péči o klienta s AV shuntem - navrhne plán ošetrovatelské péče u vybraných onemocnění vylučovacího systému - popíše složení a funkce krve - rozliší jednotlivá onemocnění dle příčiny vzniku - vysvětlí postup vyšetření, která mohou potvrdit předpokládanou diagnózu - navrhne plán léčby u vybraných onemocnění - objasní podstatu transplantace kostní dřeně - sestaví plán ošetrovatelské péče u vybraných onemocnění - popíše anatomii a fyziologii nervové soustavy - uvede v souvislosti příznaky a vyšetřovací metody u jednotlivých onemocnění - posoudí možnosti léčby a prognózu u vybraných chorob - navrhne plán ošetrovatelské péče u klientů s vybraným onemocněním - popíše anatomii a fyziologii pohybového systému - uvede v souvislosti příznaky a vyšetřovací metody u jednotlivých onemocnění - posoudí možnosti léčby a prognózu u vybraných chorob - navrhne plán ošetrovatelské péče u klientů s vybraným onemocněním 	<p>Krevní choroby Anémie Leukémie Krvácivé stavy</p> <p>Neurologická onemocnění CMP Epilepsie Meningitis Vertebrogenní algický syndrom Alzheimerova demence Parkinsonova nemoc</p> <p>Onemocnění v chirurgii Amputace Náhlé příhody břšní Poranění hlavy a mozku Onemocnění pohybového systému</p>	<p>6</p> <p>6</p> <p>6</p>
--	--	----------------------------------

Učební osnova předmětu

ODBORNÁ PRAXE

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Předmět ošetřování nemocných vede žáky k osvojování a upevňování návyků a dovedností získaných v ostatních teoretických a praktických odborných předmětech. Cílem výuky je příprava žáků k výkonu profese praktické sestry, poskytování komplexní ošetrovatelské péče u dospělých a dětí starších tří let v rozsahu kompetencí daných oborem.

Charakteristika učiva:

Během odborné praxe se žáci naučí aplikovat dosavadní získané odborné kompetence do praxe, jsou zařazeni do týmu zdravotnických pracovníků na odděleních interních a chirurgických oborů. Odborná praxe významně přispívá k přípravě žáků pro výkon povolání praktické sestry v provozních podmínkách zdravotnického zařízení. V průběhu odborné praxe si žáci prohlubují poznání prostředí a specifika pro poskytování ošetrovatelské péče, učí se používat odbornou terminologii, ošetřují pacienty v rozsahu svých kompetencí, jsou schopni analyzovat měnící se zdravotní stav pacientů, naučí se pracovat v týmu pod odborným dohledem. Odborná praxe přispívá k rozvoji komunikativních dovedností, zodpovědnosti za vykonané úkony a svěřené pacienty. Rozvíjí dovednosti řešit problémy a pracovat s informacemi.

Pojetí výuky:

Je organizována na konci 3. ročníku zpravidla na přelomu května a června v rozsahu čtyř týdnů, tj. 20 pracovních dnů. Uskutečňuje se na základě smluvního vztahu se zdravotnickým zařízením, který stanovuje podmínky, obsah a rozsah odborné praxe. Součástí smlouvy je stanovení podmínek o poučení žáků o BOZP. Odborná praxe probíhá pod vedením staniční sestry, případně pověřené osoby, se kterou je učitelka odborného výcviku v každodenním kontaktu v rámci supervize. Podle rozpracovaného harmonogramu žáci pracují po dobu pěti pracovních dnů, a to v ranní nebo odpolední směně, která trvá 6 hodin. Konkrétní rozpis žáků a směn ve formě tabulky, včetně rozpisu výkonů, předá odborná učitelka na jednotlivá oddělení před začátkem odborné praxe. Žáci pracují během odborné praxe 10 pracovních dnů na oddělení s interním zaměřením a 10 pracovních dnů na oddělení se zaměřením chirurgickým. V průběhu odborné praxe si vedou žáci písemný záznam v denících praxe.

Mezipředmětové vazby:

Ošetrovatelství, klinická propedeutika, hygiena a epidemiologie, veřejné zdravotnictví, první pomoc, ošetřování nemocných, psychologie a komunikace, somatologie

Hodnocení výsledků:

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Hodnocení probíhá formou písemného a ústního hodnocení a sebehodnocení. Při hodnocení praktických dovedností je kladen důraz i na vztah k praktickým činnostem, schopnost spolupráce, časové rozvržení a organizaci práce, komunikační dovednosti, schopnost využívání získaných teoretických poznatků v praxi.

Součástí hodnocení je docházka žáků na oddělení, hodnotící dotazník pro staniční sestry, hodnotící dotazník pro žáky, dvě písemně zpracované kazuistiky z daných oddělení dle předem stanovených podmínek. Výše uvedené dokumenty budou žákům předány před zahájením odborné praxe v rámci poučení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Rozvoj klíčových kompetencí

Žáci jsou vedeni k odpovědnosti, samostatnosti, aktivitě, k dodržování zákonů, k loajalitě, k aktivnímu zájmu o dění v naší republice i v zahraničí, ke kritickému řešení, k týmové práci, k hodnocení a sebehodnocení, k uvědomění si nutnosti celoživotního vzdělávání, k dovednosti adaptovat se na měnící se podmínky, k rozvoji komunikačních dovedností (písemných, jazykových i odborných), získávání informací z ověřených zdrojů, využívání komunikačních a informačních technologií.

Průřezová témata

Člověk a svět práce – získané vědomosti a dovednosti budou absolventi využívat v budoucím zaměstnání, uplatní se na trhu práce

Občan v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni k sebevědomí, sebeodpovědnosti, ke schopnosti přistoupit na kompromis, kriticky přijímat informace z masmédií

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k rutinnímu chování, které vede k ochraně životního prostředí, ke vnímání ekonomických a environmentálních vazeb

Člověk a digitální svět – žáci jsou vedeni k aktivnímu využívání IT pro vyhledávání, zpracování, uchovávání a přenos dat.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

3. ročník: souvislá praxe 4 týdny

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vykonává činnosti spojené s ošetrovatelskou a odbornou péčí v rámci ošetrovatelského procesu - prohlubuje své odborné znalosti - aktivně vyhledává nové informace - procvičuje výkony spojené s ošetrovatelskou a odbornou péčí - vnímá a respektuje specifika daného oddělení - kooperuje s jednotlivými členy ošetrovatelského týmu - pod dohledem zapisuje do zdravotnické dokumentace - komunikuje s nemocným - zhodnotí priority ošetrovatelské péče u jednoho pacienta a u skupiny pacientů 	<p>Odborná praxe</p> <p>Poskytování ošetrovatelské péče v rámci ošetrovatelského procesu a podle stanoveného ošetrovatelského plánu na interním, neurologickém, chirurgickém, ortopedickém a lůžkovém rehabilitačním oddělení</p> <p>Získávání a shromažďování informací potřebných pro sestavení ošetrovatelských diagnóz</p> <p>Práce se zdravotnickou dokumentací sledování subjektivních a objektivních projevů a fyziologických funkcí pacienta</p> <p>Měření tělesné teploty, pulsu, dechu, krevního tlaku (kromě měření CVT)</p> <p>Zajišťování správné výživy a dostatečné hydratace pacientů</p> <p>Úprava lůžka (bez nemocného i s nemocným), sledování čistoty a úpravy prostředí</p> <p>Poskytování hygienické péče pacientům s různým stupněm soběstačnosti</p> <p>Provádění rehabilitačního ošetrovatelství (ve spolupráci s fyzioterapeutem a ergoterapeutem) včetně prevence a ošetrování dekubitů, pro zajišťování prevence imobilizačního syndromu</p> <p>Péče o pomůcky a přístroje, dezinfekce a sterilizace pomůcek a nástrojů</p> <p>Příprava a podávání léků prostřednictvím zažívacího traktu, kůží, dýchacími cestami (mimo intrabronchiální aplikace), prostřednictvím injekcí do svalu, pod kůži nebo do kůže u dospělých</p> <p>Odběr biologického materiálu, manipulace s biologickým materiálem a screeningové vyšetření, orientační vyšetření moči, glykémie, stolice</p> <p>Udržování kyslíkové terapie; péče o akutní a chronické rány; péče o vyprazdňování nemocných, aplikace klyzmatu</p>	

	<p>Příprava pacientů k diagnostickým a léčebným výkonům, asistence u těchto výkonů a poskytování ošetrovatelské péče při a po těchto výkonech</p> <p>Ošetrování nemocných s katetry</p> <p>Obsluha jednoduchých lékařských přístrojů; dodržování bezpečnostních pracovních postupů při práci s přístroji</p> <p>Činnosti spojené s příjmem, překladem, propuštěním a úmrtím pacienta</p> <p>Poskytnutí předlékařské první pomoci v rozsahu odborné způsobilosti a spolupráce při lékařské první pomoci, při racionálním jednání v situacích obecného (veřejného) ohrožení</p>	
--	---	--

Učební osnova předmětu

KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

53-41-M/03 Praktická sestra

3. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Konverzace v jazyce anglickém je vyučována ve třetím a čtvrtém ročníku jako povinně – volitelný předmět (dle volby jazyka u maturitní zkoušky). Vzdělávací cíl a výstupní požadavky na absolventy předmětu Konverzace anglického jazyka (KAJ) jsou formulovány na referenční úrovni B1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Vzdělávání v cizím jazyce navazuje na znalosti ZŠ.

Všeobecné kompetence zahrnují základní znalosti zeměpisných, hospodářských, společensko-politických a kulturních reálií anglicky mluvících zemí, a to i v porovnání s realiami České republiky.

Komunikativní kompetence rozvíjejí způsobilost žáků realizovat komunikativní potřeby a záměry, a to způsobem přiměřeným konkrétní situaci a obvyklým v daném jazykovém společenství.

Charakteristika učiva:

Učivo je koncipováno tak, aby žáci dovedli komunikovat v různých situacích každodenního osobního nebo veřejného života v projevech mluvených i psaných na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky. Výběru učiva odpovídá i výběr tematických okruhů v každém ročníku, která žákům umožňují získávat informace o světě, zejména o zemích, ve kterých je anglický jazyk úředním jazykem. Obsah tematických okruhů umožňuje žákům chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí.

Oblast produktivních řečových dovedností:

Žák prokazuje úroveň řečových dovedností v oblasti osobní, společenské, vzdělávací a profesní a produktivně užívá osvojené jazykové prostředky v souladu s účelem komunikace.

V ústním projevu žák umí jazykově správně a srozumitelně

- pozdravit, rozloučit se, oslovit někoho, představit sebe a druhé, poděkovat a odpovědět na poděkování,
- zahájit a ukončit rozhovor, diskuzi a telefonní hovor,
- vyjádřit přání, prosbu, nabídku, radu, pozvání, doporučení, souhlas, nesouhlas, možnost, nemožnost, jistotu, nejistotu, svolení, odmítnutí a zákaz,
- vyjádřit nebo zjistit postoj, názor, pocity, myšlenky a morální stanovisko,
- vyprávět děj v rámci vymezených témat,
- reprodukovat a shrnout hlavní myšlenky přečteného nebo vyslechnutého autentického textu,
- přednést zprávu, sdělení a referát na zadané nebo zvolené téma,
- přednést nazpaměť naučený text (báseň, píseň apod.),
- číst nahlas.

Reálie anglicky mluvících zemí – žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si osvojili základní informace týkající se Velké Británie, USA, Austrálie, Kanady v oblasti geografické, historické, politické i společensko-kulturní

Oblast receptivních řečových dovedností:

Žák v autentickém monologickém, dialogickém nebo kombinovaném ústním projevu proneseném rodilým mluvčím

- globálně rozumí vyslechnutému sdělení, pochopí téma, hlavní myšlenku a základní informace,
- postihne specifické a detailní informace,
- rozliší různé mluvčí, základní a rozšiřující informace, různé názory a odlišná stanoviska, citové zabarvení a styl,
- umí odhadovat významy neznámých výrazů.

Žák v monologickém, dialogickém nebo kombinovaném textu

- globálně rozumí textu,
- pochopí téma a hlavní myšlenky,

- umí vyhledat specifické a detailní informace,
- umí postihnout logickou strukturu textu,
- umí používat slovníky a vyhledat informace v anglickém jazyce na internetu.

Pojetí výuky:

Formy výuky zahrnují frontální, skupinové, týmové, individuální. Metody využívané ve výuce předmětu jsou metody dialogické, diskusní, dramatické, autodidaktické, fixační, diagnostické a autodidaktické (prostřednictvím multimediálních výukových programů).

Mezipředmětové vazby:

Anglický jazyk, hospodářský zeměpis, dějepis, český jazyk a literatura

Hodnocení výsledků:

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Hodnocení zahrnuje jazykové kompetence, čtení a poslech s porozuměním, vypracování eseje na dané téma, samostatný ústní projev a interakce.

Hodnotí se dodržení tématu, rozsah, srozumitelnost, přesnost, plynulost, výslovnost, intonace apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Rozvoj klíčových kompetencí

Žák je veden k tomu, aby byl schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání v rámci daného kulturního prostředí
- formulovat a prezentovat své myšlenky srozumitelně a souvisle
- pracovat v týmu, přijímat a odpovědně plnit své úkoly
- obhájit své názory a postoje a zároveň respektovat názory druhých
- sebereflexe, přijímat radu a kritiku

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni se orientovat v masmédiích a odolat jejich manipulaci,
- uměli jednat s lidmi, diskutovat o kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení,
- byli tolerantní a respektovali odlišné socio-kulturní tradice

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- poznávali svět a učili se mu rozumět
- chápali a respektovali nutnost ekologického chování

Člověk a digitální svět – žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti,
- využívali on-line slovníky, učební materiály a testy pro domácí samostudium.

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- znali možnosti uplatnění jazykových kompetencí na trhu práce a požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost,
- se dokázali písemně i verbálně realizovat při vstupu na trh práce a během pracovního procesu

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

3. ročník: 1 hodina týdně, celkem 30 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - formuluje a prezentuje svoje názory - orientuje se v mapě, vyhledá nejznámější města, pohoří a řeky - popíše a srovná obrázky - vede samostatný ústní projev - reaguje na otázky - vede rozhovor 	<p>Osobní charakteristika Rodina Domov a bydlení Každodenní život Vzdělávání Volný čas a zábava Mezilidské vztahy Cestování a doprava Zdraví a hygiena Stravování Nakupování Práce a povolání Služby Společnost Zeměpis a příroda Česká republika Reálie anglicky mluvících zemí (USA, U.K., Austrálie)</p>	30

4. ročník: 1 hodina týdně, celkem 28 hod

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - formuluje a prezentuje svoje názory - orientuje se v mapě, vyhledá nejznámější města, pohoří a řeky - popíše a srovná obrázky - vede samostatný ústní projev - reaguje na otázky - vede rozhovor 	<p>Osobní charakteristika Rodina Domov a bydlení Každodenní život Vzdělávání Volný čas a zábava Mezilidské vztahy Cestování a doprava Zdraví a hygiena Stravování Nakupování Práce a povolání Služby Společnost Zeměpis a příroda Česká republika Reálie anglicky mluvících zemí (USA, U.K., Austrálie) Oborově specifická témata</p>	28

Učební osnova předmětu

SEMINÁŘ Z MATEMATIKY

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Seminář z matematiky je povinně volitelný předmět, který si žáci volí na základě vybraného maturitního bloku. Cílem předmětu je prohloubení potřebných matematických poznatků a seznámení s dalšími postupy při řešení matematických úloh. Studium matematiky vybavuje žáka schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe. Žák analyzuje zadanou úlohu, postihne v ní matematický problém a úlohu vyřeší. Matematika umožňuje přechod od kvalitativního ke kvantitativnímu pozorování buď přímo udáním číselné hodnoty nebo určením vztahu vyjadřujícího závislost mezi veličinami. Významný podíl má matematika na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především jejich logického myšlení.

Charakteristika učiva:

Učební osnova je sestavena tak, aby si žáci zopakovali a rozšířili matematické poznatky, postupy a metody řešení úloh. Žáci formulují souvisle a srozumitelně myšlenky, úlohy řeší ústně i písemně. Je kladen důraz na chápání souvislostí a vzájemných vztahů mezi jednotlivými tematickými celky. Žáci získávají základní vědomosti a dovednosti pro další předměty, pro případné další studium na vysoké nebo vyšší odborné škole.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy v řazení jednotlivých témat, v obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní skupiny. Žáci používají pomůcky: matematické tabulky, kalkulačor, rýsovací pomůcky, počítač.

Pojetí výuky:

Výuka je většinou prováděna praktickými výpočty ukázkových úloh, kdy se aplikují dřívější poznatky, do kterého jsou zapojováni žáci tak, aby si většinu poznatků osvojili vlastní činností. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků k matematice se střídá procvičení učiva na zadaných příkladech ve skupinách a samostatně, diskuze a práce na PC. Ve výuce jsou využívány didaktické maturitní testy z minulých let

Mezipředmětové vazby:

Matematika, fyzika, chemie, ošetrovatelství, ošetřování nemocných, somatologie, ekonomika, veřejné zdravotnictví, klinická propedeutika a průřezově ve všech předmětech.

Hodnocení výsledků:

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy. K hodnocení žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí: orientační testy, testy s výběrem odpovědí, opakovací testy.

Způsoby hodnocení spočívají ve známkování, využívání bodového systému, event. procentuálního vyjádření, hodnocení a sebehodnocení žáků.

Je dodržován individuální přístup k žákům, dle potřeby jsou využívány individuální konzultace a pomoc vyučujícího.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Rozvoj klíčových kompetencí

Výuka předmětu seminář z matematiky vede žáky k aplikaci získaných vědomostí při řešení matematických úloh i běžných situací v denní praxi. Žáci se naučí porozumět textu a současně se přesně matematicky vyjadřovat. Zvažují možnosti řešení, stanovují cíle a priority v řešení příkladů, vyhodnocují výsledky s užitím odborné literatury a výpočetní techniky. Zvolí odpovídající matematické postupy a techniky, používají různé formy grafického znázornění, provádějí odhady výsledků u praktických úloh. Výsledky své práce prezentují a zdůvodňují. Přijímají hodnocení svých výsledků, radu i kritiku, zvažují návrhy jiných.

Průřezová témata

Člověk a svět práce – žáci využívají poznatků v praktickém životě.

Občan v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni ke komunikaci, vyjednávání, řešení konfliktů, sebevědomí.

Vytvoření demokratického prostředí ve třídě – spolupráce při vyučování jak mezi žáky, tak mezi žáky a učitelem.

Člověk a životní prostředí – žáci řeší slovní úlohy s environmentální tematikou, s tematikou přírody a lidské společnosti.

Člověk a digitální svět – žáci využívají počítače k vyhledávání informací na Internetu, k tvorbě různých forem grafického znázornění, využívají kalkulátor k zjednodušení výpočtů.

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

4. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 56 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák		
- upravuje výrazy s mocninami a odmocninami s využitím vět o mocninách a odmocninách	Mocniny, odmocniny a výrazy	6
- upravuje lomené výrazy na základě znalostí vzorců, pravidel pro vytýkání, vlastností absolutní hodnoty		
- nalezne obor pravdivosti rovnic a nerovnic: lineární, kvadratické, iracionální, s neznámou ve jmenovateli, exponenciální, logaritmické	Rovnice a nerovnice	10
- řeší rovnice s parametrem		
- řeší soustavy rovnic a nerovnic		
- rovnice vyřeší i graficky		
- rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti (funkce lineární, kvadratická, exponenciální, logaritmická, goniometrická)	Funkce	10
- využívá vzorců pro aritmetickou a geometrickou posloupnost při řešení úloh	Posloupnosti	6
- řeší úlohy s využitím vzorců pro výpočet obvodů a obsahů rovinných útvarů, povrchů a objemů těles, Pythagorovy věty, sinové a kosinové věty	Geometrie v rovině a prostoru	8
- řeší úlohy s využitím vzorců pro určení počtu kombinatorických skupin		
- řeší rovnice s kombinačními čísly	Kombinatorika	8
- provádí operace s vektory, řeší analytické polohové a metrické vztahy bodů a přímek	Analytická geometrie v rovině	4
- užívá různá analytická vyjádření přímky		
- aplikuje matematické znalosti při řešení příkladů	Řešení testů	4

Učební osnova předmětu

SEMINÁŘ Z ANGLICKÉHO JAZYKA

53-41-M/03 Praktická sestra

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl:

Seminář anglického jazyka je vyučován ve čtvrtém ročníku jako povinně – volitelný předmět

Vzdělávací cíl a výstupní požadavky na absolventy tohoto předmětu jsou formulovány na referenční úrovni B1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Všeobecné kompetence zahrnují základní znalosti zeměpisných, hospodářských, společensko-politických a kulturních reálií anglicky mluvících zemí, a to i v porovnání s reáliemi České republiky.

Komunikativní kompetence rozvíjejí způsobilost žáků realizovat komunikativní potřeby a záměry, a to způsobem přiměřeným konkrétní situaci a obvyklým v daném jazykovém společenství.

Charakteristika učiva:

Učivo je koncipováno tak, aby žáci dovedli komunikovat v různých situacích každodenního osobního nebo veřejného života v projevech mluvených i psaných na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky. Výběru učiva odpovídá i výběr tematických okruhů, která žákům umožňují získávat informace o světě, zejména o zemích, ve kterých je anglický jazyk úředním jazykem. Obsah tematických okruhů umožňuje žákům chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí.

Oblast produktivních řečových dovedností:

Žák prokazuje úroveň řečových dovedností v oblasti osobní, společenské, vzdělávací a profesní a produktivně užívá osvojené jazykové prostředky v souladu s účelem komunikace.

V ústním projevu žák umí jazykově správně a srozumitelně

- pozdravit, rozloučit se, oslovit někoho, představit sebe a druhé, poděkovat a odpovědět na poděkování,
- zahájit a ukončit rozhovor, diskuzi a telefonní hovor,
- vyjádřit přání, prosbu, nabídku, radu, pozvání, doporučení, souhlas, nesouhlas, možnost, nemožnost, jistotu, nejistotu, svolení, odmítnutí a zákaz,
- vyjádřit nebo zjistit postoj, názor, pocity, myšlenky a morální stanovisko,
- vyprávět děj v rámci vymezených témat,
- reprodukovat a shrnout hlavní myšlenky přečteného nebo vyslechnutého autentického textu,
- přednést zprávu, sdělení a referát na zadané nebo zvolené téma,
- přednést nazpaměť naučený text (báseň, píseň apod.),
- číst nahlas.

Reálie anglicky mluvících zemí – žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si osvojili základní informace týkající se Velké Británie, USA, Austrálie, Kanady v oblasti geografické, historické, politické i společensko-kulturní

Oblast receptivních řečových dovedností:

Žák v autentickém monologickém, dialogickém nebo kombinovaném ústním projevu proneseném rodilým mluvčím

- globálně rozumí vyslechnutému sdělení, pochopí téma, hlavní myšlenku a základní informace,
- postihne specifické a detailní informace,
- rozliší různé mluvčí, základní a rozšiřující informace, různé názory a odlišná stanoviska, citové zabarvení a styl,
- umí odhadovat významy neznámých výrazů.

Žák v monologickém, dialogickém nebo kombinovaném textu

- globálně rozumí textu,
- pochopí téma a hlavní myšlenky,
- umí vyhledat specifické a detailní informace,
- umí postihnout logickou strukturu textu,
- umí používat slovníky a vyhledat informace v anglickém jazyce na internetu.

Pojetí výuky:

Formy výuky zahrnují frontální, skupinové, týmové, individuální. Metody využívané ve výuce předmětu jsou metody dialogické, diskusní, dramatické, autodidaktické, fixační, diagnostické a autodidaktické (prostřednictvím multimediálních výukových programů).

Mezipředmětové vazby:

Anglický jazyk, konverzace v anglickém jazyce, dějepis, český jazyk a literatura

Hodnocení výsledků:

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Hodnocení zahrnuje jazykové kompetence, čtení a poslech s porozuměním, vypracování eseje na dané téma, samostatný ústní projev a interakce.

Hodnotí se dodržení tématu, rozsah, srozumitelnost, přesnost, plynulost, výslovnost, intonace apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat: Rozvoj klíčových kompetencí

Žák je veden k tomu, aby byl schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání v rámci daného kulturního prostředí
- formulovat a prezentovat své myšlenky srozumitelně a souvisle
- pracovat v týmu, přijímat a odpovědně plnit své úkoly
- obhájit své názory a postoje a zároveň respektovat názory druhých
- sebereflexe, přijímat radu a kritiku

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni se orientovat v masmédiích a odolat jejich manipulaci,
- uměli jednat s lidmi, diskutovat o kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení,
- byli tolerantní a respektovali odlišné socio-kulturní tradice

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- poznávali svět a učili se mu rozumět
- chápali a respektovali nutnost ekologického chování

Člověk a digitální svět – žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti,
- využívali on-line slovníky, učební materiály a testy pro domácí samostudium.

Člověk a svět práce – žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- znali možnosti uplatnění jazykových kompetencí na trhu práce a požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost,
- se dokázali písemně i verbálně realizovat při vstupu na trh práce a během pracovního procesu

2. Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

4. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 56 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - si rozšíří a zopakuje slovní zásobu ke stanoveným maturitním tématům - využívá slovní zásobu v ústní i písemné formě - vyhledá si nový výraz v tištěném i on-line slovníku - napíše jednotlivé typy jazykových útvarů vyžadovaných v písemné práci - vyjmenuje náležitosti daného jazykového útvaru - si procvičí a zdokonalí se v poslechu - na základě poslechu vystihne požadované informace - si procvičí a zdokonalí se v porozumění přečteného textu - na základě čtení vystihne požadované informace - formuluje a prezentuje svoje názory - orientuje se v mapě, vyhledá nejznámější města, pohoří a řeky - popíše a srovná obrázky - vede samostatný ústní projev - reaguje na otázky - vede rozhovor 	<p>Rozšíření slovní zásoby na téma</p> <p>Osobní charakteristika Rodina Domov a bydlení Každodenní život Vzdělávání Volný čas a zábava Mezilidské vztahy Cestování a doprava Zdraví a hygiena Stravování Nakupování Práce a povolání Služby Společnost Zeměpis a příroda Česká republika USA, U.K., Austrálie</p> <p>Jazykové útvary</p> <p>Formální dopis Neformální dopis Vyprávění Popis Pozvánka Vzkaz Charakteristika Návod (manuál)</p> <p>Poslech</p> <p>Čtení a jazykové kompetence</p> <p>Ústní projev</p> <p>Reakce na otázky Popis obrázku Porovnání obrázků Samostatný ústní projev Dialog</p>	56

Název ŠVP:	Praktická sestra
Kód a název vzdělávacího oboru:	53-41-M/03 Praktická sestra
Dosažený stupeň vzdělání:	střední s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Platnost:	od 1. 9. 2019

5. Podmínky realizace ŠVP

5.1. Materiální podmínky školy

Škola sídlí v samostatné dvoupodlažní budově a její přístavbě. Svou velikostí odpovídá provozním požadavkům pro výuku studentů střední odborné školy (nachází se zde 10 učeben).

V budově školy jsou umístěny kmenové učebny, počítačová učebna, jazyková učebna, odborná učebna, ředitelna, sborovna, kancelář školy, kabinet výchovné poradkyně, kabinet cizích jazyků a šatna žáků.

Kmenové třídy jsou vybaveny počítačem, tabulí, nástěnkou, hodinami, květinami a odpovídajícím počtem lavic a židlí. V 9 třídách se nachází dataprojektory s projekčním plátnem, 1 třída je vybavena interaktivní tabulí.

Počítačová učebna je vybavena dataprojektorem a počítači s optickým připojením na Internet a výškově nastavitelnými otočnými židlemi. Dále je vybavena výškově nastavitelnými otočnými židlemi. Jedna pracovní stanice je pro hendikepovaného žáka. Tato učebna slouží nejenom k informační technologii, ale je využívána např. při výuce cizích jazyků, občanské nauky apod., jsou zde nainstalovány podpůrné výukové programy pro rozšíření výuky. Učebna je k dispozici žákům v době přestávek a po vyučování pro přípravu domácích úkolů, samostudium a je zde volný přístup na Internet.

Jazyková učebna je specificky uspořádána pro přímou komunikaci mezi žáky a učitelem. K dispozici jsou zde slovníky, časopisy, televize a videopřehrávač, DVD přehrávač, počítač a dataprojektor s plátnem.

Odborná učebna pro obor vzdělávání „Praktická sestra“ je vybavená pomůckami pro výuku odborných předmětů ve formě simulačního pokoje, kde jsou umístěna dvě lůžka se základním vybavením, speciální zdravotní cvičná panna a kojeneček, resuscitační model Little ANN, resuscitační model CPR Training manikin Bravden se zvýrazněním okysličení mozku, luxusní model paže pro intravenózní injekce a odběry krve na stojanu, 2x kostra, modely znázorňující vnitřní orgány (srdce, mozek, ucho), koleno, nástěnné obrazy pro somatologii a biologii, nástěnné obrazy do OSE s přehledem vybraných onemocnění v anglickém jazyce, noční a převazový stolek, skříň s pomůckami pro dezinfekci, hygienu, obvazový materiál a pomůcky pro speciální výkony jako je cévkování, klyzma, aplikaci injekcí, infuzí, odběry biologického materiálu. V učebně je k dispozici olejový přímotop.

Ve škole je zřízena knihovna, která je přístupná žákům i učitelům. Knihy jsou uloženy ve sborovně, na chodbě a v jazykové učebně. Výpůjčky jsou zaznamenávány elektronicky, půjčování učebnic žákům je evidováno také písemně. Půjčování knih není zpoplatněno a knihy je možné si zapůjčit po domluvě s pověřeným vyučujícím. Knižní fond je pravidelně doplňován tak, aby odpovídal novým poznatkům v obou studijních oborech. Knihovna obsahuje odbornou literaturu všech předmětů vyučovaných na této škole. Škola ze školní knihovny půjčuje žákům učebnice do matematiky, právní nauky, dějepisu, atlasy světa, a slovníky z německého a anglického jazyka. Dále mají žáci k dispozici skripta vytvořená vyučujícími jednotlivých předmětů (marketing, zahraniční obchod, informační technologie, základy přírodních věd - chemie, biologie a fyzika). Součástí knihovny je také sbírka CD, DVD a výukových pořadů v českém, anglickém a německém jazyce. Pro výuku českého jazyka a literatury a pro realizaci čtenářských dílem byla nakoupena beletrie (skladba odpovídá zejména školnímu seznamu literárních děl pro maturitní zkoušku).

Škola disponuje pevnou linkou s faxem s paralelními linkami. Dále má škola k dispozici mobilní telefony. Ve sborovně jsou k dispozici notebooky, tablety, vizualizér, zpětné projektory, počítače, tiskárny, fotoaparáty, CD přehrávače, pojízdné vozíky na mapy a mikroskop pro potřeby biologie.

Škola nemá vlastní tělocvičnu a pro výuku tělesné výchovy využívá tělocvičnu ZŠ Dukelská Břeclav.

Předměty ošetřování nemocných a odborná praxe jsou realizovány na odděleních breclavské nemocnice. Spolupracujeme také s ambulancemi Polikliniky Břeclav a s Domovem seniorů v Břeclavi a LDN ve Valticích.

5.2. Personální podmínky

Výuka všeobecných a odborných předmětů je zpravidla zajištěna kvalifikovanými interními učiteli. Výuka předmětů s nižší hodinovou dotací může být zajištěna externími kvalifikovanými učiteli nebo odborníky z praxe.

V době odborné praxe mají nad žáky náležitý dohled pověřeni pracovníci daného pracoviště, kde žák praxi vykonává.

Pedagogičtí pracovníci se v souladu se zákonem 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících ve znění pozdějších předpisů dále vzdělávají, tj. prohlubují, doplňují a upevňují svoji kvalifikaci. Oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou v souladu se strategickým plánem rozvoje školy, s koncepcí školy a vychází z každoročního plánu DVPP.

Hlavní oblasti DVPP se zaměřují zejména na realizaci maturitních zkoušek, rozvoj ICT kompetencí a jazykových kompetencí, získání poznatků o moderních trendech ve vyučovacích metodách a rozšíření odborných znalostí v souvislosti se změnami v praxi, inkluzi a sociálně osobnostní rozvoj učitelů. Vzdělávání pedagogů je realizováno formou kurzů, seminářů, e-learningu a samostudia.

5.3. Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Škola usiluje nejen o získání vysoké úrovně znalostí, ale i prohlubování charakterových vlastností, k jakým patří smysl pro pořádek, uvědomělé dodržování bezpečnostních zásad, hygienických a zdravotních požadavků.

Škola dodržuje podmínky bezpečnosti ochrany zdraví osob při vzdělávání a při činnostech, které přímo se vzděláváním souvisí, popřípadě při jiných činnostech, dle platných právních předpisů. Zabezpečuje odborný dohled nebo přímý dozor při praktickém vyučování.

Zajišťuje nezávadný stav objektů, technických a ochranných zařízení a jejich údržbu pravidelnou technickou kontrolou a revizí. Revize se provádějí u všech zákonem předepsaných zařízení: elektrické přístroje, elektrická zařízení, hromosvody, komíny, plynová zařízení – technická místnost, hasicí přístroje a hydranty.

Nebezpečné předměty a části využívaných prostor (schody a snížené podhledy) jsou označeny v souladu s příslušnými normami.

Na začátku roku, před každými prázdninami a před každou další činností, jichž se žáci účastní při výuce nebo v přímé souvislosti s ní (zejména při praktické výuce a odborné praxi), jsou žáci prokazatelně upozorňováni nebo instruováni o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti. Žáci jsou seznámeni se školním řádem, zásadami bezpečného chování, případně s ustanoveními konkrétních právních norem k zajištění BOZP.

Pravidelně jedenkrát během školního roku probíhá cvičení zaměřené na nácvik chování v mimořádných situacích (v rozsahu 6 hodin).

Na počátku každého školního roku se provádí školení BOZP a PO všech zaměstnanců školy. Každé tři roky se zaměstnanci podrobují preventivní lékařské prohlídce. Škola zlepšuje pracovní prostředí podle hygienických předpisů. Třídy se naplňují do počtu 30 žáků, v odůvodněných případech je možný i vyšší počet, maximálně však 34.

Pro některé předměty a praktické vyučování se třídy se dělí na skupiny. Počet skupin a počet žáků ve skupině je určen podle podmínek školy a charakteru vyučování.

Při práci v laboratořích se důsledně dbá na nutnost používání pracovního oděvu, ochranných brýlí, případně dalších ochranných pomůcek a dodržování laboratorního řádu (škola nemá vlastní laboratoře, ty si pronajímá).

Na začátku školního roku před zahájením výuky předmětů ošetřování nemocných a před nástupem na odbornou praxi jsou žáci poučeni o BOZP a PO dle legislativy platné pro zdravotnická zařízení. Součástí poučení je také seznámení s postupem při poranění žáka lékařským nástrojem nebo kontaminovanou jehlou. Dále jsou skupiny žáků poučeny o konkrétních pravidlech BOZP a PO na jednotlivých školních stanicích. Poučení jsou zaznamenána v denících praxe a třídní knize. Při výuce ošetřování nemocných jsou žáci i vyučující povinni používat předepsaný ochranný pracovní oděv a obuv. Praní pracovních oděvů se řídí platnými právními předpisy.

Každý žák je povinen předložit potvrzení o očkování proti virové hepatitidě typu B (součást přihlášky ke studiu).

Škola eviduje a registruje školní úrazy a jejich odškodňování, sleduje školní úrazovost.

Ve škole je dodržován soulad časové náročnosti vzdělávání podle ŠVP s počtem povinných vyučovacích hodin stanovených v rámcovém vzdělávacím programu, který respektuje fyziologické a psychické potřeby žáků, podmínky a obsah vzdělávání.

Škola zabezpečuje ochranu žáků před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy. Usiluje o vytvoření prostředí a podmínek podporujících zdraví ve smyslu národního programu Zdraví pro 21. století.

5.4. Charakteristika spolupráce se sociálními partnery

Spolupráce se sociálními partnery je nedílnou součástí chodu školy. Zástupci sociálních partnerů se podíleli na tvorbě ŠVP. Podněty, rady a požadavky sociálních partnerů poskytují škole cenné informace v oblasti profilu absolventa, učebního plánu, skladby předmětů a jejich obsahové náplně.

Mezi hlavní sociální partnery patří především Nemocnice Břeclav, ve které žáci uskutečňují svoji odbornou praxi, dále Domov seniorů a Léčebna dlouhodobě nemocných ve Valticích.

Obsah

1	Profil absolventa	2
1.1.	Výsledky vzdělávání	2
1.2.	Uplatnění absolventa v praxi	2
1.3.	Kompetence absolventa	2
1.4.	Způsob ukončování vzdělání	6
2.	Charakteristika školního vzdělávacího programu	7
2.1.	Podmínky pro přijímání ke vzdělávání	7
2.2.	Pojetí vzdělávacího programu	8
2.3.	Metody a formy výuky	9
2.4.	Organizace výuky	10
2.4.1.	Odborná praxe	10
2.4.2.	Další vzdělávací aktivity	11
2.5.	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
2.5.1.	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
2.5.2.	Vzdělávání nadaných žáků	13
2.5.3.	System péče o žáky se SVP a žáky nadané	14
2.5.4.	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	15
2.5.5.	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	15
2.5.6.	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	16
2.5.7.	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáků nadaných a mimořádně nadaných	16
2.5.8.	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáků nadaných a mimořádně nadaných	16
2.5.9.	Program školního poradenského pracoviště (PŠPP)	18
2.6.	Hodnocení žáků a diagnostika	21
2.7.	Charakteristika obsahových složek	27
2.7.1.	Jazykové vzdělávání	27
2.7.2.	Společenskovědní vzdělávání	28
2.7.3.	Přírodovědné vzdělávání	28
2.7.4.	Matematické vzdělávání	29
2.7.5.	Estetické vzdělávání	29
2.7.6.	Vzdělávání pro zdraví	30
2.7.7.	Informatické vzdělávání	31
2.6.8.	Vzdělávání v oblasti ekonomiky	31
2.7.9.	Vzdělávání v oblasti základ pro poskytování ošetrovatelské péče	31
2.7.10.	Vzdělávání v oblasti ošetrovatelství a ošetrování nemocných	32
2.7.11.	Vzdělávání v oblasti sociální vztahy a dovednosti	32
2.8.	Začlenění průřezových témat	33
2.8.1.	Občan v demokratické společnosti	33
2.8.2.	Člověk a svět práce	34
2.8.3.	Člověk a životní prostředí	35
2.8.4.	Člověk a digitální svět	36
3.	Učební plán	38
4.	Rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	40

	Učební osnova předmětu:	
	Český jazyk a literatura	41
	Anglický jazyk	53
	Občanská nauka	70
	Dějepis	78
	Matematika	82
	Základy přírodních věd	90
	Informační technologie	97
	Tělesná výchova	102
	Ekonomika	110
	Odborná latinská terminologie	112
	Výchova ke zdraví	115
	První pomoc	119
	Psychologie a komunikace	125
	Klinická propedeutika	131
	Somatologie	135
	Základy hygieny a epidemiologie	139
	Ošetrovatelství	143
	Ošetrování nemocných	156
	Ošetrovatelský proces	165
	Základy klinických oborů	169
	Odborná praxe	173
	Konverzace v anglickém jazyce	177
	Seminář z matematiky	181
	Seminář z anglického jazyka	184
5.	Podmínky realizace ŠVP	187
5.1.	Materiální podmínky školy	187
5.2.	Personální podmínky	188
5.3.	Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence	188
5.4.	Charakteristika spolupráce se sociálními partnery	188